कटहरी गाउँपालिका

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

२०८१

Disaster Preparedness and Response Plan (DPRP) Katahari Rural municipality, Morang–2081

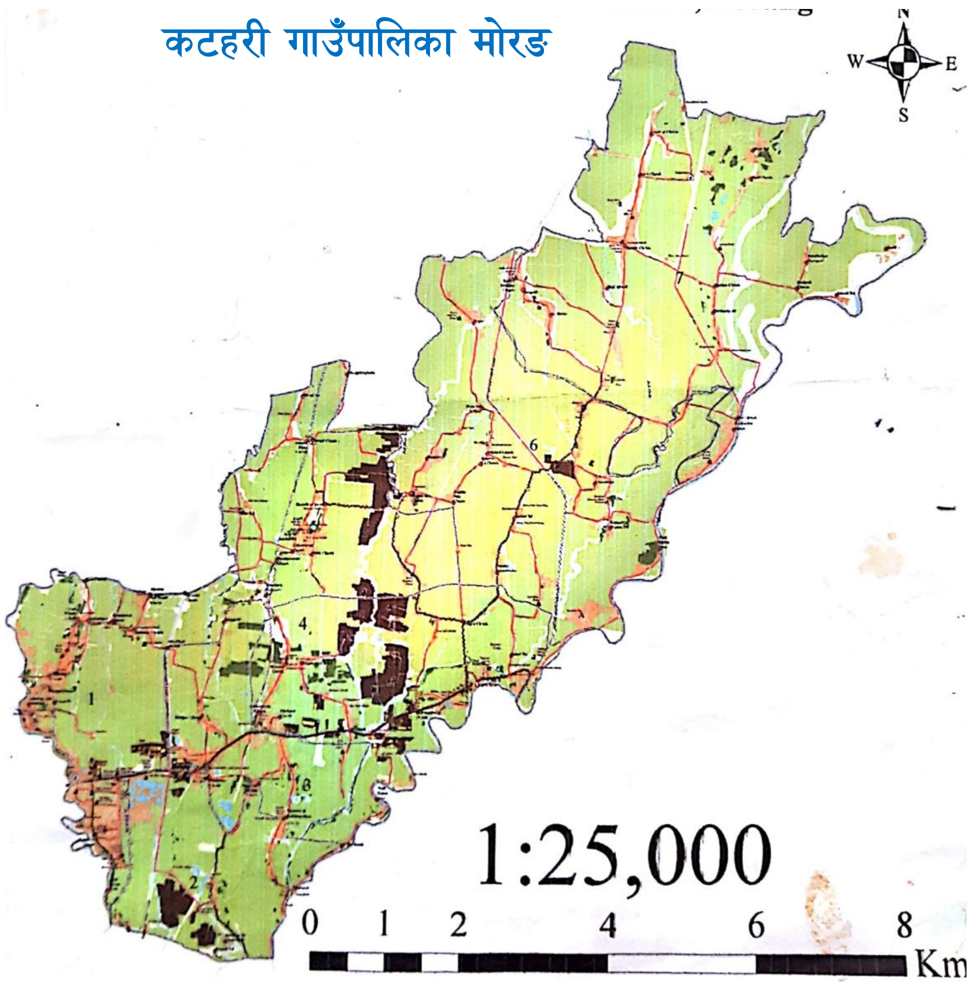

स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति

कटहरी गाउँपालिका, मोरङ

कोशी प्रदेश

प्रकाशकीय

दस्तावेजः	**कटहरी गाउँपालिकाको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०८१**
वैधानिक आधारः	नेपालको संविधान २०७२, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४, विपद जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४ (संसोधन २०७५), विपद जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना २०१८-२०३० र विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन, २०६७ (संसोधन, २०७६) स्थानीय तहको विपद् पूवतयारी तथा प्रतिकार्य योजना नमूना (संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय) ।
सर्वाधिकारः	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, कटहरी गाउँपालिका मोरङ
प्राविधिक सहजीकरणः	हाम्रो कन्सल्टेन्सी सेवाको तर्फबाट रामकुमार दाहाल, यश प्रसाद सुब्बा र सूर्यकुमार दाहाल
योजना तयारीः	कटहरी गाउँपालिकाको नेतृत्वमा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिले जाल्पा टेक्निकल इन्स्टिच्युट ईटहरीको प्राविधिक सहजीकरणमा गाउँपालिकाका सबै वडाहरु र सरोकारवाला निकायहरुको प्रत्यक्ष सहभागितामा यो विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गरिएको छ । गाउँपालिकामा रहेका विषयगत क्षेत्रहरुको कार्यशालाले क्षेत्रगत पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गरी कार्यपालिकाको बैठकबाट अन्तिम रूप प्रदान गरिएको छ ।

कटहरी गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
मोरङ, कोशी प्रदेश

मेरो भनाइ

नेपाल बाढी, पहिरो, भूकम्प, आगलागी, महामारी, हावाहुरी, चट्याङ, असिना, खडेरी, हिमताल बिष्फोट तथा हिमपहिरो जस्ता प्रकोपको उच्च जोखिममा रहेको छ। साथै जलवायु परिवर्तनका कारण पर्ने प्रतिकूल प्रभावबाट पनि नेपाल संवेदनशील अवस्थामा रहेको विद्यमान तथ्याङ्कले देखाएको छ। कोशी प्रदेश अन्तर्गत मोरङ जिल्लामा अवस्थित ७ वटा वडा रहेको कटहरी गाउँपालिका बाढी, महामारी, सडक दुर्घटना, आगलागी, भूकम्प, हावाहुरी, असिना, शीतलहर, सर्पदंश लगायतका प्रकोपको उच्च जोखिममा रहेको छ। विपद्ले गर्ने जनधनको क्षति कम गर्ने तथा विपद् व्यवस्थापनको कार्यलाई प्रभावकारी बनाउने उद्देश्यका साथ यस गाउँपालिकामा नगर स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति, वडा स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समितिहरू समेत गठन गरी विपद् जोखिम न्यूनीकरणका प्रयासहरू भइरहेका छन्।

कटहरी गाउँपालिकाको स्थानीय विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमाका लागि नेपालको संविधान, विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४, राष्ट्रिय विपद् प्रतिकार्य कार्यढाँचा २०७५, विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य मार्गदर्शन २०७६ लाइ आधारको रूपमा लिइएको छ भने स्थानीय विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य नमुना योजना २०७८ र गाउँपालिकाले तर्जुमा गरेको स्थानीय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७५ ले तोकेको काम, कर्तब्य र अधिकार अनुरूप सबै वडामा वडा स्तरीय सङ्कटासन्नता तथा क्षमता विश्लेषणपछि तर्जुमा भएको छ । यस योजनाको कार्यान्वयनका लागि गाउँपालिकाका सम्बन्धित विकास समिति, शाखाहरूको अगुवाइमा ८ वटा क्लष्टरहरू निर्माण गरी विपद्का समयमा आवश्यकता अनुसार तत्काल परिचालन हुने गरी तयारी हालतमा राखिनेछ । साथै छिमेकी पालिकाहरू, जिल्ला स्थित विषयगत कार्यालयहरू, प्रदेश सरकार, सङ्घीय सरकार, दातृ निकायहरू, अन्तरराष्ट्रिय तथा राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाहरूबाट सहयोग प्राप्त हुने अपेक्षा राखेको छु । यसका साथै यस गाउँपालिकामा कार्यरत सबै साझेदार निकायलाई विकासका परियोजनाहरू सञ्चालन गर्दा विकासका विषयगत क्षेत्रमा विपद् जोखिम व्यवस्थापनका विषयहरूलाई मूलप्रवाहीकरण गरिदिनुहुन आग्रह समेत गर्दछु।

यस योजना तर्जुमाका लागि गाउँपालिकाको तर्फवाट अग्रभागमा रहेर समन्वय र सहजीकरणको महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्ने विपद् व्यवस्थापन शाखा, साथै आठवटै क्लष्टरमा रहेर विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका काममा प्रतिवद्ध हुँदै योजना निर्माणमा भूमिका खेल्ने सम्पूर्ण विषयगत क्षेत्र र समितिका प्रतिनिधिहरू, योजना निर्माणको लागि जाल्पा टेक्निकल इन्स्टिच्युटको तर्फबाट विज्ञको रूपमा सहजीकरण गर्नुहुने साथीहरुलाई विषेश धन्यवाद दिन चाहन्छु । यो योजना निर्माणमा सकृय भूमिका खेल्नु भएका वडा तथा पालिकास्तरीय विपद् व्यवस्थापन समितिका सदस्यहरूलाई पनि धन्यवाद दिन चाहन्छु । अन्त्यमा, यहाँहरू सबैको साथ र सहयोगले कटहरी गाउँपालिकालाई विपद्को समयमा प्रभावकारी प्रतिकार्य गर्नसक्ने गाउँपालिकाका रूपमा विकास गर्न वडास्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति र सम्पूर्ण राजनीतिक दलबाट निरन्तर सहयोगको अपेक्षा गर्दछु।

धन्यवाद ।

मिति २०८१ असार

(देवराज चौधरी)
अध्यक्ष

कटहरी गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

मोरङ, कोशी प्रदेश

शुभकामना

कटहरी गाउँपालिकाको विद्यमान विपदको जोखिमलाई व्यवस्थित रूपमा सम्वोधन गर्न गाउँपालिकाले विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण गरी काम गर्ने जमर्को गरेको छ । नेपालको संविधान, नेपालमा भएका विद्यमान कानून, नीति, रणनीतिक कार्ययोजना तथा निर्देशिका वमोजिमको यो कार्यले जनताको जीउधनको रक्षा गर्ने कार्यमा त सहयोगी हुन्छ नै र यसले दीगो विकास लक्ष हासिल गर्न पनि सहयोगी भूमिका खेल्नेछ । कटहरी गाउँपालिकालाई विपद् जोखिम न्यूनीकरण भएको पालिकाको रुपमा विकास गर्न यहाँका नागरिकहरूको दक्षता तथा क्षमतामा अभिवृद्धि गरी सामाजिक तथा आर्थिक विकासका नयाँ अवसरहरू सिर्जना गरेर जनसहभागिता तथा विपद् सुरक्षामा आधारित द्रूत तथा दिगो विकासका माध्यमले नागरिकको गुणस्तरीय जीवन सुनिश्चितत गर्न यो योजना सहयोगी वन्नेछ ।

नेपालको सविधानले निर्दिष्ट गरेका व्यवस्थाको सदुपयोग गर्दै, स्थानीय स्तरमा उपलब्ध स्रोत र साधनहरूको समुचित व्यवस्थापन र सदुपयोग गरी समुदायमा आधारित संघसंस्थाहरू, गैरसरकारी संघसंस्थाहरू, व्यापारिक प्रतिष्ठानहरू, निजी क्षेत्र, विकास समझेदारहरू, छिमेकी स्थानीय सरकार, प्रदेश सरकार र संघीय सरकारसँग समन्वय र सहकार्य गर्दै कटहरी गाउँपालिकाको सुन्दर भविष्यको सुनिश्चत गर्न दृढ अठोटका साथ ब्यवस्थित योजनाहरू सञ्चालन गर्न यो योजनाले महत्वपूर्ण योगदान गर्नेछ । संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको संविधानले परिकल्पना गरेको स्थानीय सरकार र स्थानीय विकासका लागि रहेको यसको महत्वपूर्ण भूमिकालाई हृदयङ्गम गरी गाउँपालिका क्षेत्रमा विपद् व्यवस्थापन गर्न यो योजना निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ ।

यसका लागि कटहरी गाउँपालिकाका ७ वटै वडाका वडा अध्यक्षहरू, सदस्यहरु एवं कार्यपालिका सदस्यहरू, गाउँपालिका र वडाका कर्मचारीहरू, सहयोग र सुझाव उपलब्ध गराउनु हुने सरोकारवाला, समुदाय तथा योजना निर्माणको लागि प्राविधिक सहयोग गर्ने विपद् विज्ञहरु प्रति हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछु । मलाई पूर्ण आशा र विश्वास छ, मैले कटहरी गाउँपालिकाको उपाध्यक्षका हैसियतले जिम्मेवारी वहन गरेको र गाउँपालिकाले परिकल्पना गरेको विपद् उत्थानशीलताको लक्ष्यलाई उचाइमा पुर्याउन यो योजनाको कारण थप सहज वन्नेछ। यसले भविष्यमा प्रकृति, प्रवृति र विपत्तिको त्रिकोणीय संयोजनात्मक विकास गर्दै दिगो विकासका लागि प्रकृति संरक्षण, विपद् व्यवस्थापन र वातावरण सन्तुलनका माध्यमबाट विकासको दिशामा सवल, सफल र सक्षम गाउँपालिकाको रुपमा स्थापित भएको हुनसक्नेछ । पुनः यस कार्यमा सहयोगी मन तथा क्रियशील सबैप्रति धन्यवाद प्रकट गर्दछु ।

धन्यवाद

(सितादेवी राजवंशी)
उपाध्यक्ष

कटहरी गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

मोरङ, कोशी प्रदेश

शुभकामना मन्तव्य

विपद् र जलवायु परिवर्तनका असरबाट कटहरी गाउँपालिका पनि अछुतो छैन । वर्षेनी अनियमित वर्षा, खडेरी, बाढी, पहिरो, कृषिमा रोग र कीराको महामारी, हावाहुरी, असिना आदि खेपिरहेका यस गाउँपालिकाका बासिन्दालाई २०४५ र २०७२ सालको भूकम्प, २०७४ र २०७८ को बाढीले अझ बढी प्रताडित बनाएको छ । बहुप्रकारका विपद्का कारण गरिब तथा विपन्न वर्गको जीविकोपार्जनका स्रोतहरूमा प्रत्यक्ष असर पार्दछ । महिला, बालबालिक, बृद्ध, अशक्त, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई यी समस्याले अझ बढी प्रभावित बन्दछन् । विपद् तथा जलवायु परिवर्तनका यिनै समस्याहहरूसँग जुझ्दै कटहरी गाउँपालिकालाई विपद् उत्थानशील गाउँपालिकाको रुपमा विकास गर्ने परिकल्पना सहित विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण गरी कार्यान्वयनको थालनी गरिएको छ ।

नेपालको संविधान २०७२, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४, विपद जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४ (संसोधन २०७५), विपद जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना २०१८-२०३० र विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन, २०६७ (संसोधन, २०७६) स्थानीय तहको विपद् पूवतयारी तथा प्रतिकार्य योजना नमूना (संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय) लाई समेत आधार मानेर स्थानीय समुदाय र सरोकारवालाहरूसँग प्रत्यक्ष अन्तरक्रिया गरी योजना निर्माण गरिएको छ संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको संविधानले परिकल्पना गरेको स्थानीय सरकार र स्थानीय विकासका लागि रहेको यसको महत्वपूर्ण भूमिकालाई हृदयङ्गम गरी कटहरी गाउँपालिकाले पालिकाको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माणको कार्य सम्पन्न गरेको छ । यसका लागि सम्बद्ध सरोकारवालाहरु र समुदायप्रति हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछु ।

जनप्रतिनिधिहरूको उपस्थिति पछि स्थानीय सरकारसँग स्थानीय जनता एवं सबै सरोकारवालाहरूको चासो र अपेक्षा बढी छ। यस सन्दर्भमा नियमित सेवा प्रवाहका अतिरिक्त गाउँपालिका तथा वडाका कार्यक्रमहरूलाई स्थानीय समुदाय र खासगरी सङ्कटाग्रस्त क्षेत्र, वर्ग तथा समुदायले विशेष लाभ लिन सक्ने गरी योजनाबद्ध रुपमा काम अघि बढाएर कटहरी गाउँपालिकालाई विपद् एवं जलवायु उत्थानशील पालिकाको रुपमा विकास गर्न यो योजना सहयोगी बन्नेछ भन्ने अपेक्षा गरेका छु । तसर्थ यो योजनाको माध्यमबाट अगाडी सारिएका कृयाकलापहरूलाई गाउँपालिका एवं वडाहरूका वार्षिक योजनाहरूमा समायोजन गर्दै कार्यान्वयन गर्न कटहरी गाउँपालिकाको कार्यालय सदा तत्पर रहेको छ ।

योजना निर्माणको कार्यलाई अन्तिम चरणमा पुर्याउन सहयोग गर्ने वन वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन समितिका संयोजक, विपद् व्यवस्थापन शाखाका प्रमुख तथा विज्ञहरु प्रति हार्दिक धन्यवाद प्रकट गर्दछु । यस योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि सरोकारवाला तथा सम्बन्धित निकायहरू संग सहयोग तथा सहकार्यको अपेक्षा राख्दछौं ।

(मनोज कुमार साह)
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

कार्यकारी सारांश

विपद्लाई बुझ्ने भाग्यवादी चिन्तनमा आउँदै गरेको परिवर्तनका कारण विपद् जोखिम न्यूनीकरण प्रक्रियाले देशमा संस्थागत विकासको बाटो फराकिलो बनाउँदै ल्याएको छ । तथापि, आपतकालीन मानवीय सहयोगलाई स्फूर्त, प्रभावकारी र प्रभावितको पहुँच सहज बनाउन धेरै कार्य गर्नु जरुरी छ । यस प्रयासमा देशको भूबनोट, गरीबी र जनचेतनाको कमी लगायतका आधारभूत कारणले अवरोध उत्पन्न गरिरहेको छ । विश्वव्यापी रूपमा बढ्दै गएको विपद्को जोखिम कम नगरिएसम्म दिगो विकास लक्ष्य प्राप्त हुन नसक्ने देखिएकाले यसको व्यवस्थापनका लागि विभिन्न पक्षमा काम गर्नु आवश्यक रहेको छ ।

कटहरी गाउँपालिका विभिन्न प्रकारका विपद्हरुबाट प्रभावित छ । गाउँपालिका क्षेत्रमा हरेक वर्ष विपद्का कारण जनधनको उल्लेखनीय क्षति भइरहेको छ । त्यसैले विपद् व्यवस्थापन र जोखिम न्यूनीकरणका लागि स्थानीय तहको संस्थागत संरचना र क्षमता विकास गरी विपद्को सामना गर्ने क्षमता अभिवृद्धि गर्दै सुरक्षित संस्कृतिको विकासमा अगाडि बढ्नु आवश्यक छ । विपद्को सामना गर्ने क्षमता अभिवृद्धिका विभिन्न कार्यक्रम र योजना मध्ये आपत्कालीन समयमा मानवीय जीवनको रक्षा र महत्वपूर्ण सम्पत्तिको संरक्षण गर्ने उद्देश्यका साथ कार्यविभाजन सहित तयार गरिएको "'विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना" यस गाउँपालिकाको महत्वपूर्ण दस्तावेज हो ।

नेपालको संविधान, विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ (प्रथम संसोधन २०७५) र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ लगायतका नीतिगत र कानूनी दस्तावेजलाई आधार मानेर स्थानीय तहको विपद् जोखिम व्यवस्थापनलाई सबल बनाउन पनि यस योजनाको भूमिका महत्वपूर्ण हुनेछ । खासगरी गृह मन्त्रालयबाट जारी भएको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन, २०६७ (प्रथम संसोधन २०७६) बमोजिम तयार गरिएको यस योजनाले बाढीलाई प्राथमिकतामा राखी विपद्को समयमा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति र गाउँपालिकाले जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिसँगको सहकार्य र प्रादेशिक र सङ्घीय सरकारको सहयोगमा गर्ने आपत्कालीन कार्य र शीघ्र पुनर्लाभका क्रियाकलापहरु पहिचान गरेको छ । योजनाले गाउँपालिका र नजिकमा कार्यरत संस्थाहरूको क्षमता अभिवृद्धिलाई प्राथमिकतामा राखेको छ भने स्थानीय तहको विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना तर्जुमाका लागि आधार तयार गर्ने प्रयास गरेको छ । विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाले विभिन्न ८ वटा विषयगत क्षेत्र (Cluster) पहिचान गरेको छ । यसमा मूलभूत रूपले क्षेत्रगत अवधारणालाई आत्मसात गर्दै स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिले नियमित रूपमा गर्नु पर्ने पूर्वतयारी र आपत्कालीन काम तथा त्यसको लागि गरिने पूर्वतयारीलाई प्राथमिकतामा राखेको छ ।

विषयसूची

खण्ड एक : प्रारम्भिक १०

१.१ पृष्ठभूमि १०

१.२ योजनाको उद्देश्य १०

१.३ योजना तर्जुमा प्रक्रिया १०

१.४ योजनाको आवश्यकता तथा महत्व ११

१.५ योजनाका सीमा १२

खण्ड दुई : विपद् जोखिमको अवस्था १३

२.१ गाउँपालिकाको संक्षिप्त परिचय 13

२.२. विपद्का घटनाहरुको अवस्था 15

२.६ गाउँपालिकाकामा विपदको अवस्था र पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य क्षमता सम्बन्धी विवरण 23

खण्ड तीन : सामान्य पूर्वतयारी योजना २५

३.१ प्राथमिकता प्राप्त रणनीतिक पूर्वतयारी 25

३.२ विषयगत क्षेत्रको पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना 28

३.३ विषयगत क्षेत्रहरुको विपद पूर्वतयारी र प्रतिकार्यका कृयाकलापहरु 29

३.४ बाढीको प्रतिकार्य योजना 64

खण्ड : चार बन्दोबस्ती सामग्रीको उपलब्धता तथा आवश्यकताको लेखाजोखा ६८

४.१ स्रोत साधनको वर्तमान अवस्था 68

४.२ विपद् प्रतिकार्यका लागि जनशक्तिको उपलब्धता 69

४.३ गैर–खाद्य सामग्री भण्डारण स्थल 69

४.४ मानवीय सहायताका लागि विमानस्थल 69

४.५ थप स्रोत साधनको आवश्यकता र अनुमानित लागत 69

खण्ड पाँच : विविध ७०

५.१ स्रोत साधनको व्यवस्थापन 70

५.२ अन्य निकायसँगको समन्वय र सहकार्य 70

५.३ अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई योजना 70

५.३.१ लक्ष्य र सूचकहरू 70

५.४ आर्थिक स्रोत र उपलब्ध हुने विधि र संयन्त्र 73

५.५ अन्य निकायहरुसँगको समन्वय र सहकार्य 73

अनुसूचीहरु ७३

अनुसूची १ : गाउँपालिकाको वडागत प्रकोप नक्साङ्कन तथा स्तरीकरण 73

अनुसूची २ कटहरी गाउँपालिकाका निर्वाचित पदाधिकारीहरुको सम्पर्क नम्बरहरु 74

अनुसूची ३ : कटहरी गाउँपालिका स्थित कार्यालय प्रमुखहरुको विवरण 75

अनुसूची ४ : नेपाली सेनाको श्री भैरव गणमा भएका खोज तथा उद्धार सामग्रीहरुको विवरणः 76

अनुसूची ५ : नजिकमा रहेका नेपाल प्रहरीका युनिट र सामग्रीहरुको विवरण 76

अनुसूची ६ : नजिकमा रहेका सशस्त्र प्रहरी बलका युनिट र प्रमुखहरुको विवरण 76

अनुसूची ७ : गाउँपालिका भित्र सक्रिय सञ्चारकर्मीहरुको सम्पर्क नम्वर 77

अनुसूची ८ : गाउँपालिकामा कार्यरत गैरसरकारी संस्थाहरु 77

अनुसूची ९ : कटहरी गाउँपालिकामा रहेका स्थानीय क्लवहरुको विवरण 77
अनसूची १० : गाउँपालिका र आसपासमा रहेका एम्बुलेन्सको विवरण 78
अनुसूची ११ विराटनगर र आसपासमा रहेका बारुणयन्त्र सम्बन्धी विवरण 79
अनुसूची १२ : वडाका रहेका जोखिमका कारक तत्वहरु 79
अनुसूची १३ : स्वास्थ्य सम्बन्धी दक्ष मानव स्रोत 80
अनुसूची १४ : विद्यालय र क्याम्पसहरुको विवरण 81
अनुसूची १५ : खुल्ला तथा सुरक्षित स्थान र सामुदायिक भवन सम्बन्धी विवरण 82
अनुसूची १६ : पहिचान गरिएका सुरक्षित सामुदायिक भवन र खुल्ला स्थान 83
अनुसूची १७ : सरकारी तथा निजी अस्पतालहरुको नाम 84
अनुसूची १८ : स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको नामावली 84
अनुसूची १९ वडास्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति 85
अनुसूची २० वडाको सामाजिक स्रोत तथा प्रकोप नक्सा 90
अनुसूची २१ प्रकोप स्तरीकरण 93
अनुसूची २२ ऐतिहासिक समयरेखा विश्लेषण 94
अनुसूचीः २३ प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा फाराम 99
सन्दर्भ सामग्रीहरु 105

शब्द संक्षेप

विजोन्यूव्यकास	विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन कार्यकारी समिति
गैसस	राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था
जमौविवि	जल तथा मौसम विज्ञान विभाग
जिविव्यस	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति
शिविसइ	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई
जिस्वाका	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय
गापा	गाउँपालिका
नेपसंघ	नेपाल पत्रकार संघ
नेप्र	नेपाल प्रहरी
नेरेसो	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
नेसे	नेपाली सेना
प्रजिअ	प्रमुख जिल्ला अधिकारी
सप्रवल	सशस्त्र प्रहरीबल नेपाल
स्थाविव्यस	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति
स्थासुनि	स्थानीय सुरक्षा निकाय
CRRT	Community Rapid Response Team
DDMC	District Disaster Management Committee
DDRT	District Disaster Response Team
DEOC	District Emergency Operation Centre
DPRP	Disaster Preparedness and Response Plan
DRRT	District Rapid Response Team
IRA	Initial Rapid Assessment
MIRA	Multi-cluster Initial Rapid Assessment
NRCS	Nepal Red Cross Society
RRT	Rapid Response Team
SAR	Search and Rescue
WASH	Water, Sanitation and Hygine

खण्ड एक : प्रारम्भिक

१.१ पृष्ठभूमि

नेपालको संविधानले विपद् व्यवस्थापन स्थानीय तहको एकल अधिकार सूचीको रुपमा सूचीकृत गरेको छ । संवैधानिक व्यवस्था कार्यान्वयन गर्न सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहमा नीति, ऐन नियम तथा निर्देशिकाहरु तर्जुमा भएका छन्। साथै विपद् व्यवस्थापनका लागि केन्द्र देखि समुदाय तहसम्म विभिन्न संस्थागत संरचना गठन गरी क्रियाशील रहेका छन्। स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति पनि यस्तै संरचना मध्येको एक हो । स्थानीय तहमा हुने विपद् व्यवस्थापनको सन्दर्भमा यस समितिको महत्वपूर्ण भूमिका रहेको हुन्छ । स्थानीय तहमा गरीने विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्यलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी ढङ्गबाट सम्पन्न गर्न समितिले यस सम्बन्धी छुट्टै योजना तर्जुमा गर्नु पर्ने हुन्छ । विद्यमान कानूनी व्यवस्था अनुरुप समेत स्थानीय तहले विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्न आवश्यक रहेको छ ।

जलवायु परिवर्तन तथा अन्य विभिन्न कारणबाट संसारमा विपद् जोखिमको अवस्थामा वर्षेनी बृद्धि हुने गरेको छ । कटहरी गाउँपालिका पनि यस्ता विपद् जोखिमहरुबाट अछुतो रहन सकेको छैन । यस गाउँपालिकामा विपद्बाट हुने जनधनको क्षति न्यूनीकरण गर्न, विपद्को प्रतिकार्य र पुनर्लाभिलाई गति दिन र यस कार्यमा सरोकारवालाहरु बीचको समन्वयलाई प्रभावकारी बनाउन विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्न आवश्यक देखिएको छ ।

प्रस्तुत सन्दर्भमा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ को उपदफा (२) को खण्ड (न) र नेपाल सरकारबाट जारी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन, २०७६ अनुरूप कटहरी गाउँपालिकाले यो "विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०८१" तयार गरेको छ ।

१.२ योजनाको उद्देश्य

विपद्को समयमा विपद् प्रभावितको जीवन र बहुमूल्य सम्पत्तिको संरक्षण तथा सुरक्षा गरी मानिसमाथि पर्ने प्रतिकूल प्रभावको सामना गर्न स्थानीय साधन तथा स्रोतको अधिकतम उपयोग गर्दै प्रभावित समुदायलाई व्यवस्थित, प्रभावकारी र जवाफदेहीयुक्त मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउनु तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरणका कार्यलाई संस्थागत रूपमा प्रवर्द्धन गर्नु यस योजनाको मूल उद्देश्य रहेको छ । योजनाका विशिष्ट उद्देश्य देहाय बमोजिम छन्

- विपद् प्रतिकार्यका लागि विषयगत क्षेत्रहरुको भूमिका तथा जिम्मेवारी निर्धारण गर्नु ।
- विपद् प्रतिकार्यका लागि मुख्य जिम्मेवार तथा सहयोगी निकायहरुको पहिचान र अद्यावधिक गर्नु ।
- विपद्को लेखाजोखा जोखिम नक्साङ्कन विगतमा घटेका विपद्का घटनाहरुको तथ्याङ्क संकलन र विश्लेषणका आधारमा जोखिम सूचित योजना तर्जुमा गर्नु ।
- विपद् प्रतिकार्यका लागि सामान्य पूर्वतयारी पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी तथा आपत्कालीन प्रतिकार्यका क्रियाकलापहरु निर्धारण गर्नु ।
- विपद् प्रतिकार्यका लागि हाल उपलब्ध स्रोत साधन र जनशक्तिको लेखाजोखा एवं सम्भावित विपद्को सामना गर्न आवश्यक क्षमताको आँकलन प्रक्षेपण र प्रवन्ध गर्नु ।

१.३ योजना तर्जुमा प्रक्रिया

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा प्रकृया केवल “योजना तर्जुमा” गर्ने मात्र नभई योजनालाई नियमित रुपमा पुनरावलोकन तथा अद्यावधिक गर्ने र चेतना अभिवृद्धि गर्ने महत्वपूर्ण कार्य हो ।

विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनमा संलग्न निकायहरूसंगको सहकार्यमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्ने मुख्य जिम्मेवारी सम्बन्धित विपद् व्यवस्थापन समितिको भए अनुरुप विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमाको ढाँचा तल प्रस्तुत गरिएको छ ।

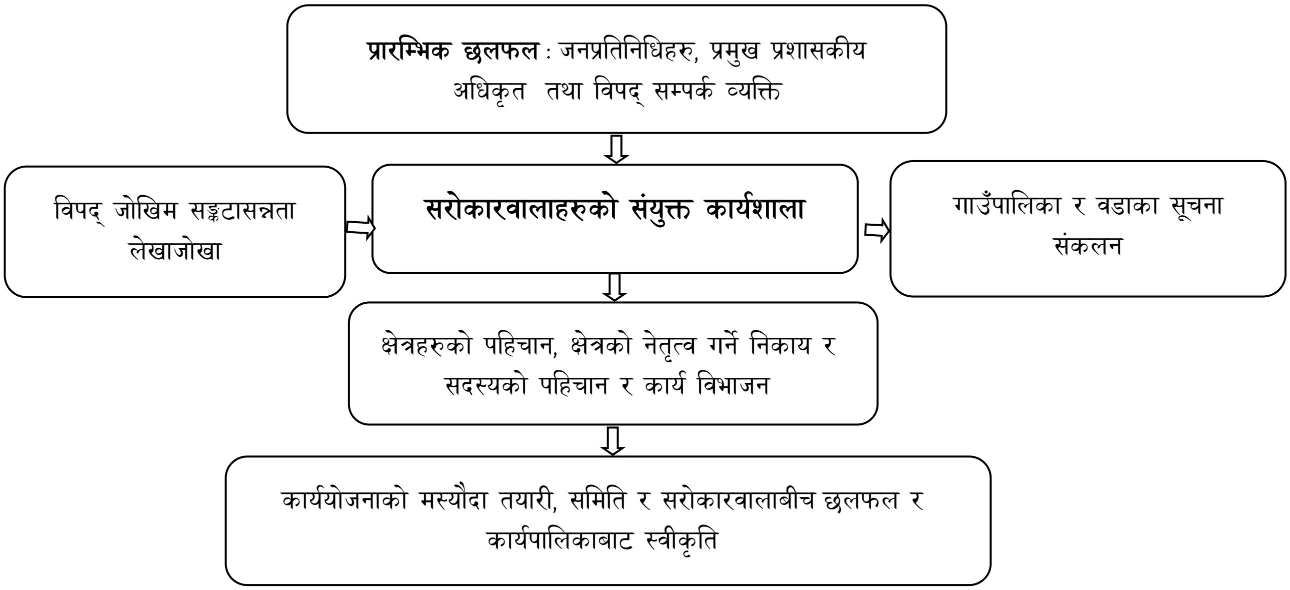

उपरोक्त मार्गदर्शनको खाकालाई अनुसरण गर्ने क्रममा योजना तर्जुमा गर्नका लागि सर्वप्रथम २०८१/०२/२१ गते कार्यशालाको आयोजना गरी ८ वटा विषयगत क्षेत्र (Cluster) को पहिचान गरी क्षेत्रगत अगुवा र सदस्यहरुको सूचीकरण गरियो र योजनाको मस्यौदा तयार गर्न सहजकर्तालाई जिम्मेवारी प्रदान गरियो । २०८१ जेठ २३ देखि असार ४ गते सम्म सबै वडाहरुमा १ दिने कार्यशाला सम्पन्न गरी नक्साङ्कन र तथ्याङ्क संकलन गरिएको थियो । सहजकर्तालेे योजनाको मस्यौदा लेखन पश्चात् विषयगत क्षेत्रहरुको कार्यशालाबाट क्षेत्रगत योजनाहरुमा व्यापक छलफल गरी पृष्ठपोषण प्रदान गरिएको थियो । क्षेत्रगत कार्यशालाबाट प्राप्त सुझावहरुलाई समेत समावेश गर्दै स्थानीय विपद व्यवस्थापन समिति र सरोकारवालाहरुको कार्यशाला गोष्ठीमा छलफल र अन्तरक्रिया गरी प्राप्त भएका थप सूचना, सुझाव र निर्णयहरुलाई समेत समावेश गरी **विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०८१** तयार गरिएको छ ।

१.४ योजनाको आवश्यकता तथा महत्व

विपद् व्यवस्थापन भित्र गरीने विभिन्न चरणका कार्यहरु मध्ये प्रतिकार्य योजना विपद्का घटना घटे लगत्तै देखि स्थिति सामान्य नभएसम्म कार्यान्वयन हुन्छ । विपद्को यो समय ज्यादै संवेदनशील भएको र यस समयमा गरिने मानवीय सहयोगका कार्यले क्षतिको नोक्सानी उल्लेख्य मात्रामा घटाउन सकिने भएकाले यस योजनाको निकै ठूलो महत्व रहेको हुन्छ । विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको आवश्यकता र महत्वलाई निम्नानुसार उल्लेख गरिएको छ ।

- मानवीय सहायता तथा विपद् जोखिम व्यवस्थापनमा संलग्न निकाय एवं उपलब्ध स्रोत साधन पहिचान गराउँछ
- विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि अपुग स्रोत (खाडल) पहिचान गरी त्यसको पूर्तिको व्यवस्था गर्न आवश्यक वातावरण मिलाउँछ ।
- विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यलाई विभिन्न विषयक्षेत्र अन्तर्गतका निकायहरुको भूमिका निर्धारण गरी विपद्का असरहरुको सामना गर्न एकिकृत प्रयासलाई सुनिश्चित गर्छ ।
- विपद्को समयमा मानवीय सहयोगलाई व्यवस्थित गर्ने सुनिश्चितता दिन्छ ।
- विपद् प्रभावितलाई आफ्नो अधिकार र दायित्वको बारेमा सचेत गराउँछ ।
- उद्धार र राहत जस्ता कार्यमा प्रभावित समुदायको समान पहुँचको प्रत्याभूति गर्छ ।
- आपत्कालीन समयमा सूचना र जानकारी प्रक्षेपणलाई व्यवस्थित गर्न सहयोग गर्छ ।

- खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छता प्रवर्द्धनका विषयलाई व्यवस्थित गर्न सहयोग गर्छ ।
- स्रोतको सही सदुपयोग गरी प्रभावित समुदायलाई समयमैं विपद्को पीडाबाट मुक्ति दिने बाटो तयार गर्छ ।
- क्षेत्रगत रूपमा कामको बाँडफाँड हुने हुँदा मानवीय सहयोग पारदर्शी, प्रभावकारी र व्यवस्थित हुनुको साथै सेवाप्रदायकमा जवाफदेही र उत्तरदायित्वको भावनाको विकास गराउँछ ।

१.५ योजनाका सीमा

यस योजनाका निम्नअनुसार सीमा रहेका छन्

- यस योजनाले विगतको अनुभवको आधारमा विपद्का मुख्य स्रोतहरु बाढी, आगलागी, महामारी, शीतलहर, सडक दुर्घटनाजस्ता विपद्का घटनाबाट प्रभावित घरधुरी एवम् परिवार संख्याहरुबाट अनुमान गरिएको छ । पूर्वतयारी र प्रकोपको स्तर अनुसार वास्तविक क्षति नोक्सानीको आकार घटबढ हुन सक्नेछ ।
- विपद् जोखिम व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउन विपद् स्थल, बन्दोवस्ती व्यवस्थापन र आपत्कालीन स्वास्थ्य सेवा योजना महत्वपूर्ण हुन्छ। अतः यस योजनामा उल्लेख भए अनुरुप विभिन्न विषयगत समितिका बैठकहरु बसी यस सम्बन्धमा थप गृहकार्य गरी स्पष्टता कायम गर्न सकिएमा मात्र योजना प्रभावकारी हुन सक्नेछ ।
- विपद्को अवस्थामा योजना अनुरुप मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउन स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिसँग स्रोतको अभाव हुनसक्ने भएकोले योजना अनुरुप विपद् प्रतिकार्यका कार्यक्रम सञ्चालन गर्न संघीय सरकार, प्रदेश सरकार र मानवीय सहायतामा संलग्न संघसंस्थाहरुको सहयोग लिनुपर्ने अवस्था छ।
- प्रतिकार्य योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिलाई क्षेत्रगत रूपमा दक्ष जनशक्ति तयार गर्नुपर्नेछ ।
- यो योजना कार्यान्वयन गर्ने सन्दर्भमा सम्बन्धित सरकारी कार्यालय, स्थानीय तह, सुरक्षा निकाय, नीजि क्षेत्र, गैर सरकारी क्षेत्रका निकायहरुले वार्षिक योजना बनाउंदा यसमा रहेका पक्षहरुलाई समेत समेटी योजनामा राख्ने र बजेट छुट्याउनुपर्ने हुन्छ ।
- यो योजनालाई हरेक दुई वर्षमा अद्यावधिक गरिनेछ ।

खण्ड दुई : विपद् जोखिमको अवस्था

२.१ गाउँपालिकाको संक्षिप्त परिचय

मोरङ्ग जिल्लाको सदरमुकाम विराटनगरबाट करिव पूर्वमा अवस्थित कटहरी गाउँपालिकालाई नेपाल सरकारको मिति २०७१/०१/१५ को निर्णय अनुसार गाउँपालिकाको रूपमा घोषणा गरी तत्पश्चात नेपाल सरकारको मिति २०७३/११/२७ को पुनरसंरचनाको निर्णय अनुसार साविक कटहरी गाउँपालिकामा साविकको कटहरी थालाहा र भौंडाहा गा.वि.स. समायोजन गरी हालको कटहरी गाउँपालिकाको रूपमा कार्यान्वयन गरिएको हो । यस गाउँपालिकाको पूर्वमा धनपाल गाउँपालिका, पश्चिममा बिराटनगर महानगरपालिका, उत्तरमा ग्रामथान गाउँपालिका र दक्षिणमा जहदा गाउँपालिकासंग सिमाना जोडिएको छ । समुद्र सतहबाट ७३ मिटरको उचाइमा रहेको यस गाउँपालिकाको क्षेत्रफल ५१.५९ बर्ग कि.मि. रहेको छ । यहाँको अधिकांस भूभाग खेतीयोग्य जमिन भएता पनि वढ्दो शहरीकरणले गर्दा समयमै यस नगरको विकासलाई व्यवस्थित गर्नका लागि अहिलेबाटै योजनाहरू बनाइ कार्य गर्नु पर्ने जरूरी देखिन्छ । विराटनगर महानगरपालिका देखि कटहरी धनपालथान रङ्गेली हुँदा झापा जिल्लाको पूर्वी सिमानासम्म जाने हुलाकी राजमार्ग निर्माण भइरेहकोले यसको प्रबर्द्धनमा गाउँपालिका र स्थानीय स्तरमा भएको प्रयासले कटहरी गाउँपालिकाले पर्यटन विकासमा बढी सम्भावना बोकेको देखिन्छ ।

२.१.१ भौगोलिक अवस्थिति

पूर्व	रंगेली नगरपालिका, धनपालथान र जहदा गाउँपालिका
पश्चिम	विराटनगर उपमहानगरपालिका र ग्रामथान गाउँपालिका
उत्तर	ग्रामथान गाउँपालिका
दक्षिण	जहदा गाउँपालिका
क्षेत्रफल	५१.५९ वर्ग कि.मी
उचाई	समुद्र सतहबाट ७३ मिटर

२.१.२ राजनैतिक तथा प्रशासनिक विभाजन

प्रदेश	कोशी प्रदेश
जिल्ला	मोरङ
गाउँपालिका केन्द्र	कटहरी बजार
वडाहरु	७

२.१.३ जलवायु

हावापानीः	उष्ण प्रकारको हावापानी
वार्षिक औषत वर्षाः	१८१२ मि.मि.
तापक्रम अधिकतमः	४२ डिग्री सेल्सीयस
तापक्रम न्यूनतमः	६ डिग्री सेल्सीयस

२.१.४ गाउँपालिकाको जनसङ्ख्या विवरण

२०७८ सालको जनगणनाको तथ्याङ्कअनुसार कटहरी गाउँपालिकामा १०,४९५ घरधुरीमा पुरुष २४,३४२ महिला २४,१६८ गरी जम्मा ४८,५१० जनसङ्ख्या रहेको छ । सबैभन्दा बढी जनसङ्ख्या वडा नं २ मा र सबैभन्दा कम जनसङ्ख्या वडा नं ५ मा रहेको छ। वडागत जनसङ्ख्याको विवरण तल तालिकामा राखिएको छ ।

तालिका नम्वर १ : कटहरी गाउँपालिकाको लिङ्गको आधारमा जनसंख्या विवरण

वडा	घरधुरी	जनसङ्ख्या			घर परिवारको औसत आकार	लिङ्ग अनुपात
		जम्मा	पुरुष	महिला		
१.	१६३१	७१९४	३५८२	३६१२	४.४१	९९.१७
२.	२१८४	९४६५	४८१४	४६५१	४.३३	१०३.५०
३.	१२१९	६०१५	३०३८	२९७७	४.९३	१०२.०५
४.	१६५२	८३९७	४२५७	४१४०	५.०८	१०२.८३
५.	९१०	४२०६	२१०४	२१०२	४.६२	१००.१०
६.	१७०२	७९३५	३९५३	३९८२	४.६६	९९.२७
७.	११९७	५२९८	२५९४	२७०४	४.४३	९५.९३
जम्मा	१०४९५	४८५१०	२४३४२	२४१६८	४.६२	१००.७२

स्रोतः राष्ट्रिय जनगणना २०७८

तालिका नम्बर २ : जनसङ्ख्या, अपाङ्गता, विपद् प्रभावित र जेष्ठ नागरिकहरुको विवरण

वडा नं	घरधुरी	बाढीबाट प्रभावित परिवार	अपाङ्गता क वर्ग		अपाङ्गता ख वर्ग		जेष्ठ नागरिक		जेष्ठ दलित		एकल महिला	विधवा
			पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला		
१	१६३१	१२५										
२	२१८४	३००										
३	१२१९	१५०										
४	१६५२	३५०	८	२	१४	६	१४०	१३३	२३	२३	५८	९५
५	९१०	५०	४	३	६	२	६५	७५	५२	५३	२३	७२
६	१७०२	३७५	५	३	८	६	१४६	१३१	१२७	११२	४०	१००
७	११९७	२००										
जम्मा	१०४९५	**१५५०**										

स्रोतः जनसंख्याको विवरण राष्ट्रिय जनगणना २०७८, अन्य विवरण वडास्तरीय कार्यशाला र वडा कार्यालयबाट

२.१.५ अपाङ्गता र जेष्ठ नागरिकहरुको विवरण

गाउँपालिकामा २०८१ को तथ्याङ्क अनुसार क वर्गका पूर्ण अशक्त अपाङ्ग ००० जना, ख वर्ग अति अशक्त अपाङ्ग ००० जना, जेष्ठ नागरिक ००० जना, दलित जेष्ठ नगारिक ००० जना, एकल महिलाहरु ००० जना र विधवा महिला ००० जना रहेका छन्।

२.१.६ नदीनाला तथा जलभण्डार

यस गाउँपालिकाको पूर्वतर्फ पुरै भाग लोहन्द्रा खोला रहेको छ भने पश्चिम तर्फ सिंघिया खोलाले सिमाना कायम गरेको छ। अन्य जुडी, खदरा, कुकुरपुला, सुखानीलगायतका केही खोलाखोल्साहरु रहेका छन् । प्राकृतिक ताल तथा पोखरी नभएतापनि माछापोखरीहरु भने धेरै नै छन् ।

२.२. विपद्का घटनाहरुको अवस्था

विपद्का दृष्टिले यो गाउँपालिका निक्कै सम्वेदनशील रहेको छ । यहाँ मूख्यरुपमा बाढी डुवान, प्रदूषण, महामारी, आगलागी, सडक दूर्घटना, शीतलहर, हावाहुरी, पशु तथा बालीमा रोग, भूकम्प, चट्याङ्ग, असिनापानी जस्ता प्रकोपहरु रहेका छन् । लोहन्द्रा र सिंघिया खोलाको बाढीबाट खोला किनारका वस्तीहरु उच्च जोखिममा रहेका छन् । सामुदायिक कुकुर र घरपालुवा जनावरहरुको आतङ्कले केही वर्षदेखी जनजीवन आक्रान्त भइरहेको छ । विगतका वर्षहरु देखि बालीमा रोगकिराको प्रकोप बढ्दै गइरहेको छ। कर्ची, टाटी र टिनबाट निर्माण भएका झुप्रा घरहरुमा धेरै मानिसको बसोबास रहेको कारण हावाहुरी र आगलागीका घटनाहरु हुने गरेका छन् । गत २०७४ सालमा आएको बाढीका कारण वडाका अधिकाँस भागहरु डुवानमा परेका थिए भने २११४ घरहरुमा नराम्ररी क्षति भएको थियो । ५ जनाको मृत्यु भएको सो बाढीमा विद्यालयहरु मदरसा नहर, कलभर्ट बाटो आदिमा पनि क्षति पुगेको र ३५ विघा जति जमिन कटान भएको थियो । आगामी दिनमा पनि बाढी डुवानका कारण क्षति हुने सम्भावना रहेको देखिन्छ । जलवायु परिवर्तनका कारण वर्षामा उल्लेख्य कमी भएको, समयमा पानी नपर्ने समस्या पनि रहेको छ। हिउँदका दिनमा शीतलहरका कारण बालीनालीमा क्षति हुने गरेको छ । सडक निर्माण संगै सडक दुर्घटना पनि बढेको देखिन्छ । अन्य महामारीमा कमी भएतापनि गतवर्ष डेंगुको महामारीले समस्या बनाएको थियो भने यो वर्ष विश्वव्यापी महामारीकारुपमा फैलिएको कोभिड-१९ (कोरोना भाइरस) का कारण आतङ्कित बनाएको थियो ।

२.२.१ विगतमा विपदबाट भएको क्षति

गाउँपालिकामा विगत १० वर्ष देखि हालसम्म विभिन्न प्रकारका विपदबाट भएको जनधनको क्षति निम्नअनुसार भएको पाइन्छ ।

क्र सं	विवरण	मृत्यु	आर्थिक क्षति	बारम्बारता	प्रभावित वडाहरु
१.	बाढी तथा डुवान	८	३० करोड	हरेक वर्ष	१, २, ४, ६ र ७
२.	भूकम्प	०	१० लाख	लामो अन्तरालमा	सबै
३.	हावाहुरी	०	६ लाख	हरेक वर्ष	सबै
४.	महामारी	१५		कहिलकाहीँ	सबै
५.	आगलागी	०	१ करोड	हरेक वर्ष	सबै
६.	शीतलहर	२	१ करोड ५० लाख	हरेक वर्ष	सबै
७.	सडक दुर्घटना	२४	१ करोड	हरेक दिनजसो	१, २, ३ र ४
८.	सामुदायिक कुकुर	०	५ लाख	नियमितरुपमा	सबै
९.	चटयाङ	४	१ करोडौंको क्षति	हरेक वर्ष	सबै
	जम्मा	५३	३४ करोड ७१ लाख		

स्रोतः वडागतरुपमा गरिएको लेखाजोखा २०८१

२.२.२ विगतमा विपदबाट भएको क्षति

विगत १० वर्ष देखि हालसम्म विभिन्न प्रकारका विपदबाट भएको जनधनको क्षति निम्नअनुसार रहेको छः

तालिका नम्बर ३ : १० वर्ष देखि हालसम्म विभिन्न प्रकारका विपदबाट भएको जनधनको क्षति

वडा	मृत्यु	घाइते	घर पूर्ण क्षति	बाढीको सम्मुखतामा रहेका टोलहरू	सम्मुखतामा रहेका घरधुरी	स्थानान्तरण गर्नु पर्ने घरधुरी	सम्मुखताको स्तर
१	८	१५	१६१	टाइगरटोल, खद्रा, मुस्लिम टोल, संगम टोल, शान्तिटोल, आनन्द टोल	१२५	७	
२	२	४	१६	मुस्लिमटोल, बजरंगवली, कदमटोली कोइरीटोल, सहनी टोल, कुशवाहाटोल	३००	३०	
३	१५	३०	१७	पासवानटोल, कामतटोल, सहनीटोल, राजवंशी टोल	१५०	५	
४	२०	७०	१५३	पूर्वटोल, सुकुम्वासी टोल (हुलाकीमार्ग दक्षिण), सन्थाल टोल, फूलटोल मधुरा, गनुटोल, कुशवाहाटोल, जुडिघाट	३५०		
५	२	५	५	राजवंशी टोल, पैनीटोल	१२५		
६	२	४	१३४	ढेलाखोकी, केशोरिया, मन्त्रीटोल, सम्झना गार्डेन, सितपुर, क्वाटरटोल, मन्दिरटोल, सर्लाही, स्कूलटोल	३७५		
७	५	५	३६	सरदारवस्ती, खवासटोल, जुडीगाउँ, डङटोली	२००		
जम्मा	**५४**	**१३३**	**५२२**		**१५५०**	**४२**	

स्रोतः वडाहरुमा गरिएको छलफल

२.२.३ गाउँपालिकाका प्रमुख खोला एवम् नदीहरु साथै तिनले क्षति गर्ने मुख्य स्थानहरु

तालिका नम्बर ५ : प्रमुख खोला एवम् नदीहरु साथै तिनले क्षति गर्ने मुख्य स्थानहरु

क्र सं	खोला नदीको नाम	विगतमा प्रभावित र आगामी समयमा प्रभावित हुनसक्ने क्षेत्रहरु	घरधुरी
१.	लोहन्द्रा खोला	वडा नं २, ४, ६ र ७	करिव १००० घरधुरी
२.	सिंघिया खोला	वडा नं १ र २	करिव ८९० घरधुरी
३.	जुडी खोला	वडा नं ३, ४, ६ र ७	करिव ७०० घरधुरी
४.	कुकुरपुला	वडा नं १ र २	करिव ७५ परिवार
५.	सुखानी खोला	वडा नं ४, ५र ६	करिव १२० परिवार
६.	कालीभाषा	वडा नं ३	करिव २०० परिवार
७.	पिछरा	वडा नं ५	करिव ६० परिवार
८.	हुतहुते पैनी	वडा नं ७	करिव ३० परिवार

स्रोतः वडाहरुमा गरिएको छलफल २०८१

२.२.४ गाउँपालिका भित्र रहेका खोला खोल्सीहरूको विवरण

वडा नं	खोला खोल्सीको नाम	कुन कुन टोल हुदै बगेको छ	यो खोलामा ठुलो बाढी आएको साल	जोखिममा रहेका	
				वस्ती	घरधुरी
१	सिँघिया खोला	वडा नं १ टाइगर टोलबाट धनावत जमटोकी हुँदै झझौरा	२०७४	पेरिसडाँडा टाइगरटोल, खद्रा, मुस्लिमटोल	५५
१	कुकुरपुला		२०७६	आनन्द टोल	७०
२	सिँघिया खोला	योगनगर, मुस्लिमटोल, बजरंगवली, कदमटोली, बटुटोल	२०७४	मुस्लिमटोल, बजरंगवली, कदमटोली	२५०
२	लोहन्द्रा खोला	कदमगछिया, कोइरीटोल, सहनी टोल, कुशवाहाटोल	२०७४	कदमगछिया, कोइरीटोल, सहनी टोल, कुशवाहाटोल	१५०
३	कालीभाषा	खद्रा देखि हुलाकी हुँदै कटहरी रिङरोड सम्म	२०७४	खद्रा कामतटोल राजवंशी टोल	२००
३	जुडी खोला	मण्डलटोल	२०७४	मण्डलटोल	१००
४	लोहन्द्रा खोला	पूर्वटोल, सुकुम्वासी टोल, सन्थाल टोल, फूलटोल मधुरा, गनुटोल, कुशवाहाटोल	हरेकवर्ष	पूर्वटोल, सुकुम्वासी टोल, सन्थाल टोल, फूलटोल मधुरा, गनुटोल, कुशवाहाटोल	३९०
४	जुडीखोला	जुडिघाट	हरेक वर्ष	जुडिघाट	८०
४	सुखानी खोला	जुडिघाट	हरेक वर्ष	जुडिघाट	८०
५	सुखानीखोला	उराव टोल	२०७४	उरावटोल	१००
५	पिछरा खोला	पैनी टोल	हरेक वर्ष	पैनी टोल	६०
६	लोहन्द्रा खोला	केशोरिया मन्त्रीटोल बालुघाटको सन्थाल टोल पर्यटकीय स्थल	हरेकवर्ष	केशोरिया, मन्त्रीटोल	४००
६	जुडीखोला	ढेलाखोकी, केशोरिया, मन्त्रीटोल, सम्झना गार्डेन	हरेकवर्ष	ढेलाखोकी, केशोरिया, मन्त्रीटोल, सम्झना गार्डेन	४००
६	सुखानी खोला	सितपु,र क्वाटरटोल, मन्दिरटोल, सर्लाही, स्कूलटोल	हरेकवर्ष	सितपुर क्वाटरटोल, मन्दिरटोल, सर्लाही, स्कूलटोल	२००
७	लोहन्द्राखोला	सुढिया, मर्चनिया	२०७४ र २०७८	सरदारवस्ती, खवासटोल	२२५ २५
७	जुडीखोला	तकिया, डङटोली	२०७४ र २०७८	जुडीगाउँ, डङटोली	८ १८
७	हुतहुते पैनी	जङ्गलटोल, हुरहुरिया	२०७४ र २०७८		

२.२.५ प्रकोप नक्साङ्कन तथा स्तरीकरण

कटहरी गाउँपालिकामा सर्वाधिक क्षति पुर्याउने प्रकोपको रुपमा बाढी कटान तथा डुवान रहेको छ भने भूकम्प, महामारी, आगलागी, सडक दुर्घटना, जनावर आतङ्क, शीतलहर, विद्युत दुर्घटना, हावाहुरी, चट्याङ, प्रदूषण, सर्पदंश आदि प्रकोपका घटनाहरु बारम्बार दोहोरिइरहने गरेका छन् । वडागत प्रकोपहरुको विस्तृत विवरण अनुसूची १ मा राखिएको छ ।

२.२.६ लक्षित जनसङ्ख्याको पूर्वानुमान

गाउँपालिकाको भौगोलिक अवस्थिति, विपद्को सामना गर्ने क्षमता तथा जनचेतनाको अभावका कारण जनधनको क्षति हुने गरेको छ। प्राकतिक कारणबाट हुने प्रकोपका घटनामा मानवीय क्रियाकलापले ती घटनाको आवृत्ति र क्षतिको मात्रामा निरन्तर वृद्धि भइरहेको छ। यस सन्दर्भमा स्थानीय तहको सूचना सङ्कलन गरी तथ्याङ्क तथा सूचनाको विश्लेषणका आधारमा खासगरी बाढी, महामारी, आगलागी, हावाहुरी, शीतलहरबाट प्रभावित हुने १५५० घरधुरीमा वसोवास गर्ने करिव ६००० जनसङ्ख्या रहेको पूर्वानुमान गरिएको छ।

२.२.७ सम्भाव्य प्रकोप तथा सम्भावित प्रभाव क्षेत्र

तालिका ६ : घरको छानाको प्रकार

वडा नं	घरधुरी	कर्कटपाता	ढलान	खरको	टायल	ढुङ्गा	काठ	माटो	अन्य
१	१६३१	१२६३	३३६	१६	१२	०	०	०	४
२	२१८४	१३७६	७६७	१३	१८	४	६	०	०
३	१२१९	८६४	३३३	४	१४	१	२	०	१
४	१६५२	१३४०	२६३	२७	१९	२	०	०	१
५	९१०	७९०	७४	३७	८	०	१	०	०
६	१७०२	१४०३	१३४	८७	७७	०	१	०	०
७	११९७	९८७	५८	१४१	९	०	०	०	२
जम्मा	१०४९५	८०२३	१९६५	३२५	१५७	७	१०	०	८

स्रोतः राष्ट्रिय जनगणना २०८१

२.२.८ विपद् जोखिम आँकलन तथा नक्साङ्कनः

गाउँपालिकाको पूर्वमा लोहन्द्रा खोला र पश्चिम तर्फ सिंघिया खोलाको ५० मिटर क्षेत्र भित्र रहेका अधिकाँस वस्तीहरु भएकाले वर्षेनी खोलामा आउने बाढीका कारण डुवान र कटान हुने गरेको छ ।

- खोलाको कतैकतै बाहेक अधिकाँस स्थानमा तटबन्ध निर्माण नगरिएकोले वर्षेनी कटान हुँदा हजारै विघा जमिन खोलामा पुगिसकेको छ । अति नै जोखिममा खोलाको बगरमा नै सुकुम्वासीहरु बसोवास गरिरहेका छन् । मानिसहरुले गरेको अतिक्रमणका कारण र समय समयमा खोला सफा नगर्दा खोलाहरु कतिपय स्थानमा साँघुरो हुँदै गएको र अवरोधहरु भएकोले बाढीको समस्या बढ्दै गएको छ ।
- लोहन्द्राको बाढीले जुडीलाई रोकिदिन्छ र जुडी भरिएर माथितिर नै फर्किन्छ र वस्तीलाई डुवाउँछ ।

- अधिकाँस घरहरु बाँसका कर्चीं माटोको लिउन र कर्कटपाताको छाना भएका छन् । यस्ता घरहरुमा हावाहुरी आगलागी शीतलहर डुवान आदिका समस्याहरु निरन्तर हुने गरेका छन् ।
- अधिकाँसको आर्थिक अवस्था कमजोर छ । गरिबीका कारण साना कमजोर घरहरु भएको र पर्याप्त लत्ताकपडा नभएकोले शीतलहरको जोखिम पनि छ ।
- सामुदायिक कुकुरहरुले बाख्राका पाठा, कुखुराहरु खाइ दिने र मानिसलाई पनि दुःख दिने गरेका छन् ।
- स्थायी र व्यवस्थित वायरिङ नभएको र हुकिङका कारणले पनि विद्युत दुर्घटनाको सम्भावना पनि छ ।
- गाउँपालिकामा करिव १०० भन्दा बढी उद्योगहरु छन् । उद्योगबाट निस्केको प्रदूषित पानी हावा छाइ दुर्गन्ध आदिका कारण अत्यधिक प्रदूषण छ । नाली पुरा भएको छैन । ग्राभेल सडक मात्र छ । धुलो प्रदूषण र केमिकलयुक्त माछाका कारण झाडापखाला आदिको महामारी पनि हुने गरेको छ ।
- यी लगायतका अनेकन समस्याहरु भएतापनि व्यवस्थितरुपमा योजना तयार गरी जोखिम न्यूनीकरण र पूर्वतयारीका कामहरु हुनसकेका छैनन् । यसै वर्ष मात्र गाउँपालिकाका ७ वटै वडाको स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना तयार भएका छन् ।
- कमजोर संरचनाका कारण भूकम्पको जोखिम अहिले पनि कायमै छ ।
- केही वर्षयता बाली विरुवामा रोग किरा र पशुरोगमा अत्यधिक बृद्धि भएको छ ।

यी माथि उल्लेखित प्रकोपका अतिरिक्त महामारी, हावाहुरी, आगलागी, चट्याङ, असिना आदिका कारणले पनि नागरिकहरुलाई आक्रान्त पारेको अवस्था छ । प्रकोपहरुको जोखिम आगामी दिनमा अझै बृद्धि हुनसक्ने सम्भावना रहेको देखिन्छ ।

ख) भूकम्पीय विपद्को जोखिमः

- सबै वडाहरुमा निर्माण गरिएका प्रायः सबै भवनहरुमा भवन संहिता लागु भएका छैनन् ।
- २०७२ सालमा गएको भूकम्पले आँशिक क्षति गरेको थियो भने मानिसमा डर त्रासको वातावरण बनेको थियो
- कुनैपनि अस्पताल र विद्यालय भवनहरुमा सुरक्षित स्थान र आकस्मिक निकास मार्ग पहिचान गरिएको छैन।
- कुनै पनि शिक्षण संस्थाहरुमा बृहत विद्यालय सुरक्षा कार्ययोजना तयार गरिएका छैनन्।
- विद्यालय शिक्षामा विपद् व्यवस्थापन तथा जलवायु परिवर्तनका विषयमा अध्यापन गर्ने गरिएको छैन।
- व्यवस्थित शहरीकरणका सूचक र मापदण्डहरुको सबै तिर पालना भएको देखिँदैन।
- राष्ट्रिय भवन संहिता र मापदण्डको प्रभावकारी कार्यान्वयन हुन सकेको छैन।
- गैरसंरचनात्मक जोखिम न्यूनीकरण बारेमा सचेतना कमी नै छ र गैरसंरचनात्मक जोखिम न्यूनीकरण गरिएका छैनन् ।
- विशेषगरी शहरी क्षेत्रमा वस्तीको नजिकमा खुल्ला र सुरक्षित स्थान भएपनि आवश्यक पुर्वाधारको निर्माण र व्यवस्थापनको अभाव छ र पायक पर्ने ठाउँमा खुल्ला र सुरक्षित स्थानको प्रवर्द्धन गर्न सकिएको छैन ।
- विपद् पूर्वतयारीका कामहरु भने क्रमशः भइरहेका छन् ।
- जनचेतना, नीती नियम र भूकम्पीय पूर्वतयारी सम्बन्धी लगानीमा कमी रहेको छ ।
- विपद् सचेतना र सिमुलेसन अभ्यासबारे जानकारी कमैमा मात्र देखिन्छ ।

ग) आगलागीजन्य विपद्को जोखिमः

ग्रामीण क्षेत्रः

- ग्रामीण क्षेत्रका अधिकाँस घरहरु बाँसका कर्ची माटोको लिउन र कर्कटपाताको छाना भएका छन् । यस्ता घरहरुमा हावाहुरी, आगलागी, शीतलहर, डुवान आदिका समस्याहरु निरन्तर हुने गरेका छन् । ३२५ घरहरु अझैपनि परालको छाना भएका छन् ।
- जाडोमा घुर ताप्ने, गोठहरुमा धुवाँको लागि आगो बाल्ने, खाना पकाउन ग्याँसका अतिरिक्त दाउरा गुईठाको प्रयोग गर्ने गर्दा आगलागीको सम्भावना बढी नै छ ।
- मेनलाईनका तारहरु पोलमा लत्रिनु, विद्युत वायरिङ व्यवस्थित नहुनु, लुज तारको बढी प्रयोग, हुकिङ, कमजोर पोलहरु, कमजोर घरहरु र विद्युतको प्रयोगमा लापरवाही गर्दा विद्युत दुर्घटना र आगलागीको सम्भावना बढी छ
- यसरी हेर्दा राष्ट्रिय जनगणनाको तथ्यांक अनुसार जम्मा ३२५ घर परालले छाएको देखिएता पनि समुदायमा छलफल गर्दा समग्र वडामा वाक्लो वस्तीको प्रकृतिलाइ हेरेर जम्मा ७३५ घरधुरी आगलागीको उच्च जोखिममा छ भन्ने कुरा वडावासीको रहेको छ ।

शहरी क्षेत्र

- बजार क्षेत्रका सबै घरहरुका भान्सामा ग्याँस सिलिण्डरहरु छन् तर आगलागीको सचेतना र पूर्वतयारी गरेको पाईंदैन ।
- भान्सामा ग्याँसको लिक हुनसक्ने सम्भावनाले आगलागीको खतरा पनि छ।
- घरमा सिलिङ, दराज, प्लाइलगायत प्रज्वलनशील वस्तुहरु राखेर डेकोरेशन गर्ने चलन बढ्दै गएको छ।
- वडा नं २, ३ र ४ मा ३ वटा पेट्रोल पम्पहरु रहेका छन् जसको नजिकमा ७५० जति घरहरु उच्च जोखिममा रहेका छन् ।
- पेट्रोलपम्प नभएका ग्रामिण वस्तीहरुमा वोतल तथा ड्रममा राखेर खुल्लारुपमा बिक्री वितरण गर्ने गरिएको छ तर सुरक्षाको कुनै उपायहरू अपनाइएको छैन ।
- सबै वडाहरुमा गरी २० भन्दा बढी ग्याँस डिलरहरु बस्तीको नजिकमा छन् र यसबाट न्यूनतम २,००० घरहरु प्रभावित हुनसक्ने सम्भावना छ ।
- पेट्रोल पम्पमा अग्नी नियन्यत्रण सम्बन्धी न्यूनतम पूर्वतयारीको व्यवस्था सामान्य मात्र छ ।
- हाई भोल्टेजका ट्रान्समिसन लाईनहरु बजारक्षेत्रबाट नै लगिएका छन् र इन्सुलेटेड गरिएका छैनन् ।
- कमर्सियल भवनहरुमा आपतकालीन भर्याङहरु राखिएका छैनन्।
- अग्ला घर तथा भवनहरुमा वाटर राइजर राख्नैपर्ने अनिवार्यता गरिएको छैन।
- सबै घरमा ग्याँस र विद्युतको प्रयोग गरी खाना तयार गरिन्छ तर फायर एक्स्टिङ्ग्वीसर राख्ने अनिवार्यता वा संस्कार बनाइएको छैन। घरहरुमा फायर एक्सटीङ्गिवसर राख्ने प्रचलन छैन।
- नजिकका अस्पतालहरुमा वर्न वेड (Burn bed) हरुको पर्याप्त व्यवस्था छैन।
- विद्युत वायरिङ गर्दा लुज तार तथा कमसल सामान प्रयोग गरी गरिएका पनि छन्।
- कतिपय पोलमा भएका विद्युतीय तारहरु लत्रिएका छन् ।
- इलेक्ट्रिक आइरन, हिटर राइस कुकर जस्ता विद्युतीय उपकरण एकैसाथ प्रयोग गर्दा अधिक भोल्टेज प्रवाह हुन जाँदा र अज्ञानतावस विद्युतको प्रयोगमा लापरवाही गर्दा पनि आगलागी हुने गरेको छ।
- आवासीय प्रयोजनका लागि निर्माण गरिएका भवनमा अस्पताल, शिक्षण संस्थाहरु छन् र ति भवनहरुमा आकस्मिक निकास मार्ग पहिचान गरिएका छैनन्।

- आवासीय क्षेत्रमा परालका माचहरु तथा झ्यासझुसहरु घरको नजिकमा भएकाले यस्तो स्थानबाट आगलागी भएका घटनाहरु पनि छन्।

घ) सडक दुर्घटनाजन्य विपद्को जोखिमः

- बजारक्षेत्र र निर्माणाधिन रंगेलीरोडमा सडक दुर्घटना अधिक हुने गर्दछ।दैनिक साइकल ४ हजार बढी, सिटी रिक्सा १५०० बढी, बसहरु १०० पटक, ट्र्याक्टरहरु, ट्रकहरु, स्कूलबसहरु गरेर हजारौंको संख्यामा गुडिरहेका हुन्छन् । ईंटा बोक्ने गाडीहरु कमसेकम २०० र अन्य साना सरकारी र निजी गाडीहरु पनि प्रसस्त मात्रामा दौडिरहेका हुन्छन्। साँघुरो र पुरानो जिर्ण सडक छ । दिनहुँ सडक दुर्घटनाका घटनाहरु भइरहन्छन्। त्यसमाथि पनि सडकको साइडमा पसल फिँजाउने र हटिया लगाउने गरेकाले झनै सडक साँघुरिँदै गएकोले सडक दुर्घटना बढेको छ।
- गाडी गुड्दाको धुवाँ, धुलो, ध्वनी आदिको प्रदूषण त्यत्तिकै बढी छ।हाल सडक निर्माणाधिन भएकोले पनि यो समस्या थपिएको छ । शहरमा भएको फोहोर उठाएर व्यवस्थापन गर्ने प्रणालीको व्यवस्थित नभएकोले बजार फोहोर देखिन्छ।
- यहाँ तिब्र गतिका धेरै सवारी साधन गुड्छन्। कटहरी बजार क्षेत्रमा मानिसको भिड धेरै हुन्छ र सवारी दुर्घटना धेरै छ।
- सडक सुरक्षाका लागि पर्याप्त जानकारी तथा सचेतना बोर्डहरुको व्यवस्थापन हुन सकेको छैन ।
- मादक पदार्थ सेवन गरी सवारी चलाउनुले पनि सडक दुर्घटना बढाएको छ ।
- सडक प्रयोग सम्बन्धी जानकारीको कमी तथा लापरवाही, सडकमा सामुदायिक कुकुर र पशुचौपायाहरुको कारणले धेरै दुर्घटना बढेको छ ।

ङ) शीतलहर

- ग्रामिण क्षेत्रमा बसोवास गर्ने अधिकाँसको आर्थिक अवस्था कमजोर छ । गरिबीका कारण साना कमजोर घरहरु खुल्ला क्षेत्र खेतीयोग्य जमिनको बीचमा वस्ती र पर्याप्त लत्ताकपडा नभएकोले शीतलहरको जोखिम पनि छ ।
- गाउँपालिकाका सबै वडाहरुमा शीतलहरको प्रभाव देखिन्छ ।
- शीतलहरको समयमा विशेष गरी ग्रामीण क्षेत्रका विपन्न परिवार, बालबालिका र जेष्ठ नागरिकहरु बढी समस्यामा छन् ।
- अनेकन समस्याहरु भएतापनि व्यवस्थितरुपमा योजना तयार गरी जोखिम न्यूनीकरण र पूर्वतयारीका कामहरु हुनसकेका छैनन् ।

च) महामारीः

- यस गाउँपालिकामा विगत वर्षहरुमा धेरै प्रकारका महामारीहरु हुने गरेका भएतापनि २०७६ देखि २०७८ सालसम्म नयाँ प्रकारको महामारी कोभिड-१९ का कारण मानवीय जनजीवन, आर्थिक परिवेश नै ठप्प भयो । यसको असरले आर्थिक, मानवीय, सामाजिक, साँस्कृतिक तथा विकास निर्माणका क्षेत्रमा नराम्ररी क्षति भएको छ। यसको प्रभाव अझैपनि आँशिकरुपमा छ ।
- कोभिड-१९ का कारण उद्योगधन्दा, व्यापार, पेशा, व्यवसाय, जागिर, सामाजिक, साँस्कृतिक लगायतका सबै क्षेत्रमा व्यापक क्षति तथा नोक्सानी भएको र धेरै जनामा संक्रमण देखिएतापनि १५ जनाको मृत्यु भएको छ।

- यी माथि उल्लेखित प्रकोपका अतिरिक्त हावाहुरी, विद्युत दुर्घटना, महामारी, चटयाङ, असिना, सामुदायिक कुकुर, सुख्खा खडेरी आदिका कारणले पनि नागरिकहरुलाई आक्रान्त पारेको अवस्था छ। विपद्को जोखिम आगामी दिनमा अझै बृद्धि हुनसक्ने सम्भावना देखिन्छ।

२.३ गाउँपालिकामा विपदको अवस्था

गाउँपालिका अन्तरगत सबै वडामा रहेका **५** वटा खोला नदीको बाढी र डुवानबाट जोखिमयुक्त ३४ भन्दा बढी वस्तीका करिव २,५५० परिवार प्रभावित हुनसक्छन् । ३ वटा पेट्रोल पम्पबाट प्रभावित परिवार संख्या करिव ७५० घर र विद्यालयहरु, २० भन्दा बढी ग्याँस डिपोबाट प्रभावित परिवार संख्या करिव २,००० घरहरु, खुल्ला स्थानहरु ३, सामुदायिक भवन र धर्मशालाहरु १७, सामुदायिक संस्थागत धार्मिक विद्यालयहरु २७, हेलिप्याडको लागि ४ स्थान लगायतको विवरण वडास्तरीय कार्यशालाहरुबाट लिइएको थियो । थप विवरण अनुसूचीहरुमा उल्लेख गरिएको छ।

२.४ प्रकोप घटना पूर्वानुमान तथा पूर्वसूचना प्रणाली विश्लेषण

प्रकोपका कारण उत्पन्न संकटासन्नता अवस्थाको क्षति आंकलन गर्नका लागि छुट्टै संरचना नभएकोले गाउँपालिकामा रहेको मानव स्रोत साधनलाई उपयोग गर्नुपर्ने अवस्था छ । विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनका कार्यहरु भईरहेको भएतापनि सूचना व्यवस्थापनलाई अझ चुस्त दुरुस्त राख्न गाउँपालिकामा आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रको आवश्यकता महसुस गरिएको छ । साथै तत्काल विपद्का घटनाको सूचना संकलनमा गाउँपालिकाका संरचनाहरु, प्रहरी, नेपाल रेडक्रस सोसाइटीका शाखा/उपशाखाहरु र यथार्थ/आधिकारिक सूचना अद्यावधिकका लागि कार्यपालिकाका साथै स्थानीय अन्य सरोकारवालाहरुलाई जोड्नु नितान्त आवश्यक देखिन्छ। स्थानीय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रको स्थापना गरी विपद् व्यवस्थापनको कार्यलाई अझ ब्यवस्थित, सक्रिय र थप क्षमतावान बनाउनु पर्ने आवश्यकता देखिएको छ ।

२.५ सरोकारवाला निकाय, संस्थाहरूको विवरण लेखाजोखा

गाउँपालिकामा विपद् जोखिम न्यूनीकरण, पूर्वतयारी, प्रतिकार्य र पुनर्लाभका कार्यहरुमा संलग्न हुने विषयगत कार्यालयहरु सरोकारवाला निकाय तथा संघसंस्थाहरुको विवरण अनुसूची मा उल्लेख गरिएको छ ।

२.६ गाउँपालिकाकामा विपदको अवस्था र पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य क्षमता सम्बन्धी विवरण

वडा नं	खोला नदी	बाढीबाट जोखिमपूर्ण वस्तीहरु	प्रदुषणबाट जोखिमपूर्ण वस्तीहरु	खुल्ला स्थानहरुको पहिचान	सामुदायिक भवनहरु	विद्यालय भवनहरु	LDCRP छ/छैन	विपद् कोष र कार्यविधि	ऐलानीमा बसेका वस्ती	हेलीप्याडको लागि स्थान
१.	सिंघिया कुकुरपुला ढावी	खद्रा टोल, पेरिस डाँडा मण्डल टोल, झँझौरा मुस्लिम टोल, शान्ति टोल, सून्दर टोल, ढावी टोल	सून्दरटोल ढावी हरिपुर मुस्लिमटोल	बुधहाट खोरीया मुडियारी टोल चौधरी टोल बजरङ्गी टोल खोरिया टोल माझी टोल	नारी विकास संघ जे. एम. युवा क्लव कृषि बजार	महेशपुर आधारभूत विद्यालय अनन्त बोडिङ स्कुल रुरल इन्लाइट बोडिङ	बनेको छ	नभएको	शान्ति चोक, आनन्द टोल, मुस्लिम टोल, पेरिसडाँडा, सून्दरटोल, हरिपुर, ढावी	ढावी टोलमा भएको ऐलानी जग्गा
२.	सिंघिया कुकुरपुला	योगनगर, वजरङ्गवली टोल, बटुटोल, रेल्वे पुलको दक्षिणतर्फ, कदमटोली, सानो कदम, मुस्लिम टोल, कुशवाहा टोल	जुडि नजिक ऋषिदेव टोल मण्डलटोल कुशवाहा टोल कुकुरपुला आसापासको क्षेत्र र कटहरी	टेड युनियन आदर्शनगर लाइब्रेरी आदर्शनगर गनगाइ समाज आदर्शनगर	टेड युनियन आदर्शनगर लाइब्रेरी आदर्शनगर गन्गाइ समाज आदर्शनगर	सरस्वती आवि कदमटोली अनन्त आवि कदमगछिया ध्रुवतारा से बो स्कूल आदर्श इ बो स्कूल	बनेको छ	नभएको	बटुटोल कदमटोली	नभएको
३.	पिछरा	नयाँवस्ती, कटहरी पूर्व कल्भर्ट आसपास, जुडी नजिकको ढावी खेत आनन्दचोक र जामुनगाछी दक्षिण	कामत टोल आनन्द चोक र चम्राही टोल यादव टोल पासवान टोल मण्डल टोल नयाँ वस्ती कटहरी बजार वडाको पूर्वको जमिन	कटहरी स्वास्थ्य चौकी कटहरी गा .पा. भवन जनप्रिय मा .वि. कटहरी	पानी टयाङ्की छेउमा निर्माण भैरहेको	जनप्रिय माध्यमिक विद्यालय सनसाइन बोडिङ स्कुल सुप्रभा ईबोडिङ .	बनेको छ	नभएको	लवटोली जिराटटोल र पासवान टोल	
४.	लोहन्द्रा	लोहन्द्रा घाट, नयाँबजार पूर्वटोल, हटिया क्षेत्र	लोहन्द्रा घाट	इशु भवन	बालबालिका केवट भवन	खयरवना आ .वि. खयरवना	बनेको छ	नभएको	जुडीघाट मधुरामा २	नभएको

वडा नं	खोला नदी	बाढीबाट जोखिमपूर्ण वस्तीहरु	प्रदुषणबाट जोखिमपूर्ण वस्तीहरु	खुल्ला स्थानहरुको पहिचान	सामुदायिक भवनहरु	विद्यालय भवनहरु	LDCRP छ/छैन	विपद् कोष र कार्यविधि	ऐलानीमा बसेका वस्ती	हेलीप्याडको लागि स्थान
	जुडी सुखानी	सन्थाल टोल, जुडिघाट मधुरा, सुकुम्बासी टोल गन्नुटोल, कुशवाहा टोल पर्सा टोकी, नयाँवस्ती	नयाँबजार पूर्वटोल हटिया क्षेत्र सन्थाल टोल सुकुम्बासी टोल फूलटोल मधुरा गन्नुटोल	खयरवना सामुदायिक भवन मस्जिद		भगवती आ .वि.नयाँबजार प्राइभेट स्कूल ३ मदरसा			विघा र लोहन्द्रा छेउमा करिव १५ विघा	
५.	सुखानी पिछरा	जङ्गल टोल, भट्टीटोल, पैनी टोल, विश्वास टोल, राजवंशी टोल, जमुवामरान, बास टोल			जङ्गलटोल लगायत ५ वटा	सुन्दर आ वि जङ्गलटोल जत्रा आ वि उरावटोल	बनेको छ	नभएको		नभएको
६.	लोहन्द्रा जुडी सुखानी	सम्झना गार्डेन भाटीभौंडाहा, मन्त्रीटोल, ढेला, केशरिया, सितपुर, फुदनचोक				प्रजातन्त्र मा वि स्कूलटोल लक्ष्मी आ वि शीतपुर रामजानकी आ वि भाटी सरस्वती आवि केशरिया भगवती आ वि थलाहा ग्रामबाबा आवि मन्त्रीटोल	बनेको छ	नभएको		नभएको
७.	लोहन्द्रा जुडी भटक पैनी	मन्दिरटोल दक्षिण खवास टोली, हुडहुडिया कामत टोल, जुडीटोल टिकाराम टोल, शम्भुटोल, कुखुराफर्म क्षेत्र, मुस्लिम टोल, राधाकृष्ण आ वि, लक्ष्मी आ वि		जनता माध्यमिक विद्यालय		जनता मा विद्यालय राधाकृष्ण आ विद्यालय लक्ष्मी आ विद्यालय नेपाल आ विद्यालय अमर आ विद्यालय	बनेको छ	नभएको	नभएको	मर्चेनीयाँ, अमर आ वि जनता आ वि

खण्ड तीन : सामान्य पूर्वतयारी योजना

(सम्पूर्ण विषयगत क्षेत्रहरुका लागि)

३.१ प्राथमिकता प्राप्त रणनीतिक पूर्वतयारी

विपद्को सम्भावना र त्यसबाट हुनसक्ने जनधनको क्षति कम गर्न स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिले सुरक्षाका विभिन्न गतिविधि गर्नेछ। विपद् पूर्वतयारीका साथै विकास प्रक्रियामा विपद् जोखिम न्यूनीकरण विधिलाई मूलप्रवाहीकरण गर्ने सोच अघि बढाउन र यस योजनाको नियमित रूपमा अध्यावधिक गर्न देहायका रणनीतिक क्रियाकलापहरु समावेश गरिएको छः

तालिका नम्वर ७ : सम्पूर्ण विषयगत क्षेत्रहरूको लागि पूर्वतयारी कृयाकलापहरू

क्रसं	रणनीतिक गतिविधि	परिमाण	जिम्मेवारी	समय
१.	सबै वडामा वडास्तरीय विपद व्यवस्थापन समिति गठन गरी क्रियाशिल गराउने । नियमित बैठकको आयोजना गर्ने ।	७ वटा	गाउँपालिका वडा समिति	गठन भइसकेको
२.	गाउँपालिकामा विपद्को समयमा कार्य गर्ने देहायका विषयगत क्षेत्रहरु गठन गरी बार्षिक कार्ययोजना तयार गर्न लगाइ तम्तयारीमा राख्ने र अन्तर कार्यदल समन्वय संयन्त्रको विकास गर्ने • समग्र व्यवस्थापन सूचना, खोज तथा उद्धार विषयगत क्षेत्र • खाद्य तथा कृषि विषयगत क्षेत्र • स्वास्थ्य तथा पोषण विषयगत क्षेत्र • खानेपानी तथा वातावरण स्वच्छता प्रवर्द्धन विषयगत क्षेत्र • आपत्कालीन आश्रय तथा गैरखाद्य सामग्री विषयगत क्षेत्र • सुरक्षा तथा संरक्षण विषयगत क्षेत्र • आपत्कालीन शिक्षा विषयगत क्षेत्र • शीघ्र पुनर्लाभ विषयगत क्षेत्र	कम्तिमा ३ पटक बैठक बस्ने	गाउँपालिका वडा समिति	गाउँपालिकामा गठन भएको र अब नियमित बैठक र समन्वय बैठक वर्षमा कम्तिमा ३ पटक गर्ने
३.	गाउँपालिकामा विपद् व्यवस्थापन कोष सञ्चालन कार्यविधि अद्यावधिक गर्ने ।(गृहमन्त्रालयको नमूनानुसार)	१ कार्यविधि	गाउँपालिका वडा समिति	३ महिना भित्र
४.	स्थानीय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रलाई व्यवस्थित गरी यसको कार्यविधि तयार गर्ने र सो अनुसारको नीतिगत संरचनाहरू तयार गर्ने ।	१	गाउँपालिका	३ महिना भित्र
५.	गाउँपालिकामा विपद् व्यवस्थापन शाखाको स्थापना गरी विपद् सम्बन्धी सम्पर्क अधिकारी तोक्ने ।	१ पटक	गाउँपालिका	भईसकेको
६.	गाउँपालिकाको स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना तयार गर्ने ।	१ योजना	गाउँपालिका	एक वर्ष भित्र
७.	जनप्रतिनिधिहरु, वडा र गाउँपालिकामा गठित विपद् व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारीहरुका लागि विपद् व्यवस्थापन र आधारभूत मानवीय सहायता मापदण्ड एवं स्फेयर सम्बन्धी न्यूनतम २ वटा तालिमको व्यवस्था गर्ने	वार्षिक २ वटा तालिम	गाउँपालिका	१ वर्ष भित्र

८.	कृत्रिम घटना अभ्यास तालिमको आयोजना गर्ने र हरेक वर्ष विद्यालय र समुदायमा वार्षिक कम्तिमा २ पटक कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने।	वार्षिक २ पटक	गाउँपालिका सुरक्षा निकायहरु	हरेक वर्ष जेष्ठ कार्तिक र माघ महिनामा
९.	पेट्रोल पम्प र ग्याँस डिपो/डिलरहरुको बैठक गर्ने । नियमित अनुगमन गरी न्यूनतम सुरक्षाका उपाय तथा पूर्वतयारी गर्न अनिवार्य गर्ने । पेट्रोल पम्प र ग्याँस डिलरका कर्मचारी तथा व्यापारीहरुलाई अग्नी नियन्त्रण तालिमको व्यवस्था गर्ने ।	बैठक २ वटा र तालिम २ वटा बार्षिकरुपमा	गाउँपालिका पेट्रोल पम्प र ग्याँस डिपोहरु	वार्षिक २ वटा बैठक र २ वटा तालिम उपयुक्त समयमा
१०.	गाउँपालिका क्षेत्रमा सञ्चालित उद्योगका जिम्मेवार पदाधिकारीहरुसँग औद्योगिक प्रदूषण र विपद् व्यवस्थापनका विषयमा अन्तरकृया गर्ने ।	वार्षिक २ पटक	गाउँपालिका	वैशाख महिनामा र मंसिर महिनामा
११.	निजि क्षेत्रहरूलाइ आपतकालीन अवस्थामा व्यावसायिक निरन्तरता योजना निर्माण सम्वन्धी क्षमता विकास तालिम दिने ।	एक पटक	गाउँपालिका र उद्योग वाणिज्य संघ	एक वर्ष भित्र
१२.	भान्साकोठाको सुरक्षा र पूर्वतयारी सम्बन्धी गृहिणीहरुलाई तालिम/अभिमुखीकरण गर्ने । यसका लागि अगुवा महिला तथा स्वयंसेविकाहरुलाई तालिम दिएर उनीहरु मार्फत अभिमुखीकरण गराउने ।	१ तालिम र ९ अभिमुखीकरण	गाउँपालिका	प्रत्येक वडामा हरेक वर्ष एउटाका दरले कार्यक्रम गर्ने
१३.	वडा र गाउँपालिका तहमा आधारभूत खोज तथा उद्धार तथा विषयगत क्षेत्रका लागि आवश्यक पर्ने सामग्रीहरु खरिद गरी तयारी अवस्थामा राख्ने । (युवा क्लव तथा महिलाहरुलाई संगठित गरी स्थानीय स्रोत साधनहरुबाट उद्धार तथा व्यक्तिगत सुरक्षा सामग्रीहरु तयार गर्ने सीप प्रदान गर्ने । जस्तैः पानी बोतल, गाग्री, ग्यालेन आदिको प्रयोग गरेर लाईफ ज्याकेट बनाउन तथा तन्ना कम्बल आदिबाट स्ट्रेचर बनाउन ।)	सामग्री खरिद वार्षिक १ पटक र तालिम बार्षिक १ पटक	गाउँपालिका वडा समिति	प्रत्येक वर्ष मौसमजन्य विपद हुनु पूर्व
१४.	द्रुत लेखाजोखा कार्यदल तयार गरी तालिमको व्यवस्था गर्ने ।	वार्षिक १ पटक	गाउँपालिका	प्रत्येक वर्ष
१५.	विपद् जोखिम व्यवस्थापनबारे समुदायमा जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने।	वडागत रुपमा वार्षिक १	गाउँपालिका	प्रत्येक वर्ष
१६.	**मानव संसाधन विकास तथा व्यवस्थापनः** • प्रत्येक वडा र सङ्कटासन्न समुदायबाट प्रतिनिधित्व गराई वार्षिक ४८ जनालाई तालिम दिएर उद्धारकर्मी तथा प्राथमिक उपचारक टिम तयार गर्ने । • वडा र समुदायमा आधारित विपद् व्यवस्थापन समितिहरू गठन गर्ने र क्रियाशिल गराउने ।	प्रा उ २४ जना खोज तथा उद्धार २४ जना	गाउँपालिका वडा समिति	हरेक वर्ष

	• विपद्को समयमा उद्धारमा खटाउन सकिने स्वयमसेवकहरु (महिलाको समेत सहभागितामा) को वडागत नामावली अद्यावधिक गर्ने । • गठन भएका सबै विषयगत क्षेत्र र कार्यदलको त्रैमासिक बैठक गरी मौसमी प्रकोपको पूर्वतयारी गर्न लगाउने ।	४ बैठक		
१७.	खुल्ला र सुरक्षित स्थानको पहिचान गर्ने नक्साङ्कन गर्ने र हरेक वर्ष न्यूनतम १ वटाका दरले सामुदायिक भवनहरु निर्माण गर्ने ।	वार्षिक न्यूनतम १	गाउँपालिका वडा समिति	निरन्तर
१८.	सुरक्षा निकायहरु, गाउँपालिका, रेडक्रस, एम्बुलेन्सलगायत अत्यावश्यक सेवाप्रदायक तथा स्थानीय जनप्रतिनिधिहरुको सम्पर्क नम्बरको पर्चाहरु तयार गरी घरघरमा पुर्याउने व्यवस्था गर्ने ।	१ पटक	गाउँपालिका वडा समिति	६ महिना भित्र
१९.	बाढी, भूकम्प, आगलागी, शीतलहर, महामारी, हावाहुरी आदिको विषयमा समुदायमा पूर्वसूचना तथा चेतावनी प्रणालीको सञ्जाल तयार गर्ने । मोवाइल एप्स तयार गरी म्यासेजमा र भ्वाइस म्यासेजमा खवर गर्ने प्रणाली विकास गर्ने ।	१	गाउँपालिका	१ वर्ष भित्र
२०.	महामारीबाट बच्न स्वास्थ्यकर्मीहरुलाई र विपद् प्रतिकार्यमा खटिने स्वयंसेवकहरुलाई व्यक्तिगत सुरक्षा सामग्रीहरुको वन्दोवस्त मिलाउने ।	आवश्यकता अनुसार	गाउँपालिका स्वास्थ्य केन्द्र विषयगत क्षेत्रहरु	३ महिना भित्र
२१.	अस्पताल तथा स्वास्थ्य केन्द्रहरुमा आपतकालिन अवस्थाको लागि औषधी तथा सामग्रीहरुको जोहो गरीराख्ने।	नियमित	गाउँपालिका स्वास्थ्य केन्द्र	सबै महिनामा र नियमित
२२.	मनसुन पूर्व, मनसुन पश्चात, शीतलहर पूर्व र हावाहुरी तथा आगलागी पूर्व पूर्वतयारी कार्यशालाको आयोजना गरी सम्भावित विपद्को लागि सरोकारवाला सबै निकायहरु निजी क्षेत्र तथा विषयगत क्षेत्रहरुलाई तम्तयारी अवस्थामा राख्ने।	वार्षिक ४ पटक	गाउँपालिका विषयगत क्षेत्रहरु	हरेक वर्ष बैशाख आश्विन र मंसिर महिनामा (प्रकोप पात्रो अनुसार)
२३.	विपद् पूर्वतयारी कार्यशालाको आयोजना गरी निम्न कार्य गर्नेः • विभिन्न प्रकोपबाट पर्ने सम्भावित प्रभाव र सङ्कटासन्न समुदाय र जनसङ्ख्या अध्यावधिक गर्ने, • आपत्कालीन आश्रयस्थलहरू पहिचान गरी सूची तयार गर्ने, • आपतकालीन आश्रयस्थलमा आधारभूत भौतिक संरचना र सुविधाको विकासमा विषयगत क्षेत्रहरुबाट कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने,		गाउँपालिका विषयगत क्षेत्रहरु	मौसमी प्रकोप पात्रो अनुसार क्षेत्रगत तयारी गर्न निजीक्षेत्र (उद्योग बाणिज्य संघ निर्माण व्यवसाथी संघ... आदि) अत्यावस्यकीय तयारीको लागि सहमति गर्ने ।

	• वडा र गाउँपालिकामा कार्यरत राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था निजी क्षेत्र तथा दातृ निकायको सूची तयार गरी सहकार्य गर्ने,			
२४.	प्रारम्भिक लेखाजोखा, मूल्याङ्कन र विस्तृत घरधुरी सर्वेक्षणका लागि तथ्याङ्क संकलनका फाराम तथा प्रारूप तयार गर्ने ।	२००० प्रति	गाउँपालिका विषयगत क्षेत्रहरु	६ महिना भित्र
२५.	सम्भव भएसम्म घरघरमा नभए कमसेकम टोलगतरुपमा र सबै कार्यालयहरु, उद्योगहरु आदिमा अग्नी शमनयन्त्र (Fire Extinguisher) राख्ने । स्थानीय आगो निभाउने प्रविधि र सामग्रीहरुको प्रवर्द्धन गर्ने ।	नियमित	व्यक्ति स्वयं सम्बन्धित कार्यालय	तत्काल शुरु गर्ने
२६.	सामुदायिक कुकुर र अन्य छाडा पशुचौपायाहरुको आतङ्कबाट प्रभावित समुदायहरुमा जनावर र मानिसबीचको सम्बन्ध सुधार हुने प्रकारका विधि प्रकृयाको अध्ययन गरी कार्य गर्ने ।	१ अध्ययन प्रतिवेदन	गाउँपालिका	६ महिना भित्र
२७.	जनसङ्ख्या, सङ्कटासन्न समुदाय, सामाजिक सेवा क्षमता प्रणाली, सुरक्षा स्थिति, जिविकोपार्जन, बसोबासको व्यवस्था, खुल्ला खाली ठाउँहरु, यातायात र पूर्वाधार, स्थानीय रूपमा उपलब्ध स्रोत-सुविधाहरू, हेलिप्याड र ड्रप जोन आदि तथ्याङ्कहरु संकलन गर्ने ।	नियमित र आवश्यकता अनुसार	गाउँपालिका	६ महिना भित्र
२८.	पूर्वतयारी र प्रतिकार्यका लागि गरिने निर्णय र क्रियाकलापहरुमा विपद् प्रभावित तथा संकटासन्न समुदाय, महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु, बालबालिका, जेष्ठ नागरिक, पिछडिएको समुदाय र वर्गको सहभागितालाई सुनिश्चित गर्ने ।	हरेक क्रियाकलाप मा	गाउँपालिका विषयगत क्षेत्रहरु	हरेक वर्ष

स्रोत : वडास्तरीय छलफल २०८१

३.२ विषयगत क्षेत्रको पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

३.२.१ विषयगत क्षेत्र (Cluster) परिचय

विपद् बाट प्रभावितहरुलाई आधारभूत मानवीय सेवा उपलब्ध गराउने सन्दर्भमा विशेषज्ञता तथा कार्यक्षेत्रका आधारमा जिम्मेवारीको बाँडफाँड नै विषयगत क्षेत्र हो । मानवीय सेवाहरुलाई व्यवस्थित गर्न विषयगत क्षेत्र सन् २००५ देखि शुरु भएको हो । संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले स्थानीय तहहरुको लागि जारी गरेको निर्देशिका अनुसार स्थानीय विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको लागि ८ वटा विषयगत समितिहरुको परिकल्पना गरेको छ । विशेषज्ञता हासिल गरेका समूहले आ-आफनो क्षेत्रको जिम्मेवारी लिदा मानवीय सहयोगको कार्य व्यवस्थित र प्रभावकारी वन्छ । क्षेत्रगत अवधारणाको प्रमुख विशेषता देहाय अनुसार रहेका छन् ।

१. विपद्को समयमा प्रभावित समुदायसम्म आफ्नो उपस्थिति कायम राख्छ ।

२. प्रतिकार्य -खोज, उद्धार र राहत व्यवस्थापन प्रकृयामा विशेषज्ञाताको प्रयोग हुन्छ ।

३. मानवीय सहयोगलाई प्रभावकारी, जिम्मेवारी र उत्तरदायी वनाउने कार्यलाई सुनिश्चित गर्छ ।

४. मानवीय सहयोगको क्षेत्रको पहिचान गरी त्यस अनुरुप सहयोगको खाका तयार गर्छ ।

५. प्रतिकार्यमा देखिएको कमिकम्जोरीहरुमा सुधार गरी कार्ययोजनाको समिक्षा गर्दै आवश्यकता अनुसार जिम्मेवारी निर्धारण तथा परिमार्जन गर्छ ।

३.२.२ विषयगत क्षेत्रको उद्देश्य

विषयगत क्षेत्रका प्रमुख उद्देश्य देहायअनुसार रहेका छन्

१. क्षेत्रगत रूपमा मानवीय सहयोगलाई प्रभावकारी बनाउनु,

२. आपत्कालीन पूर्वतयारीलाई चुस्त र कार्यान्वयन योग्य बनाउनु,

३. क्षेत्रगत समस्याको लेखाजोखा र समाधानका उपायको लागि विशेषज्ञ परिचालन गर्नु,

४. समन्वय र समझदारी अभिवृद्धि गर्नु,

५. क्षेत्रगत ज्ञान, सीप, प्रविधिको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नु ।

३.२.३ विषयगत क्षेत्रहरू

यस योजनामा देहायअनुसार ८ वटा विषयगत क्षेत्र निर्धारण गरिएको छ । विषयगत क्षेत्रको नेतृत्व गर्ने निकायले अन्य सदस्यसँग समन्वय गरी काम गर्नेछन् ।

१. समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र

२. खाद्य तथा कृषि क्षेत्र

३. स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र

४. खानेपानी तथा वातावरण स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्र

५. आपतकालीन आश्रय तथा गैरखाद्य सामग्री क्षेत्र

६. संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्र

७. आपतकालीन शिक्षा क्षेत्र

८. शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्र

३.३ विषयगत क्षेत्रहरुको विपद पूर्वतयारी र प्रतिकार्यका कृयाकलापहरु

३.३.१ समग्र व्यवस्थापन सूचना, खोज तथा उद्धार विषयगत क्षेत्र

विपद् प्रतिकार्यका लागि सूचना, समन्वय तथा लेखाजोखा क्षेत्रको महत्वपूर्ण दायित्व रहन्छ । प्रभावित व्यक्ति तथा प्रभावित समुदायलाई एकीकृत रूपमा सबै प्रकारका सहयोग उपलब्ध गराउन यस क्षेत्रले अन्य क्षेत्रसँग अविच्छिन्न सम्बन्ध र समन्वयद्वारा कार्य गर्नेछ ।

तालिका नम्बर ८ : विषयगत क्षेत्र (Cluster) को नेतृत्व गर्ने निकाय र सदस्यहरू

क्रसं	निकाय तथा संस्था	नाम	पद	फोन मोवाइल
१.	गाउँपालिका अध्यक्ष	श्री देवराज चौधरी	संयोजक	९८५२०५०६४१
२.	गाउँपालिका उपाध्यक्ष	श्री सितादेवी राजवंशी	सदस्य	९८५२०५०६४२
३.	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	श्री मनोज कुमार साह	सदस्य	९८५२०२३५२८

४.	वडा अध्यक्ष कटहरी १	श्री हरिनारायण राजवंशी	सदस्य	९८०४३५४८५०
५.	वडा अध्यक्ष कटहरी २	श्री सुरेन्द्र प्रसाद राजवंशी	सदस्य	९८११३७०२९०
६.	वडा अध्यक्ष कटहरी ३	श्री जदुलाल कामत	सदस्य	९८०७०३१५०३
७.	वडा अध्यक्ष कटहरी ४	श्री जीवनेश्वर यादव	सदस्य	९८१०५९०११९
८.	वडा अध्यक्ष कटहरी ५	श्री सम्पतलाल सरदार	सदस्य	९८१०४८४०४८
९.	वडा अध्यक्ष कटहरी ६	श्री विसो सरदार	सदस्य	९८१६३७९८०५
१०.	वडा अध्यक्ष कटहरी ७	श्री मनोज कुमार माझी	सदस्य	९८०७०४२२४५
११.	नेपाली सेना	गणपति	सदस्य	९८५८४२३९५५
१२.	नेपाल प्रहरी	कटहरी प्रहरी प्रमुख	सदस्य	९८५२०९०४४१
१३.	नगर प्रहरी प्रमुख	नगर प्रहरी प्रमुख	सदस्य	
१४.	सूचना तथा प्रविधि अधिकृत	श्री शिवचन्द्र सरदार	सदस्य	९८१६३९८८२१
१५.	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	यशोधर कामत	सदस्य	९८४२०३०१७०
१६.	कटहरी उद्योग बाणिज्य संघ	श्री अरविन्द शर्मा	सदस्य	९८५२०२१३५८
१७.	विपद् व्यवस्थापन शाखा प्रमुख	श्री रविन्द्र कार्की	सदस्य सचिव	९८५२०३००३६

स्रोत : पालिका स्तरीय परामर्श कार्यशाला २०८१

समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको क्षेत्रगत उद्देश्य

१. विपद्को समयमा सरकार, दातृ निकाय, सबै क्षेत्र (Cluster), सहयोगी संस्था तथा नागरिक समाजबीच समन्वय गर्ने

२. निर्धारित समयभित्र तथ्य तथ्याङ्कहरुको विवरण तयार गर्ने र आवश्यकताको पहिचान र सूचना आदान प्रदान गर्ने ।

३. सूचना प्रवाहको वैकल्पिक उपाय पहिचान गरी सूचना प्रवाहलाई चुस्त वनाउनु ।

४. नियमित रूपमा अनुगमन गरी विषयगत समितिहरुलाई पृष्ठपोषण दिनु ।

५. प्रतिकार्यका सन्दर्भमा आवश्यकताअनुसार जिल्ला, प्रदेश र संघीय स्तरमा सम्पर्क र समन्वय गर्नु ।

६. आपत्कालीन खोज तथा उद्धार गरी मानवीय क्षति न्यून गर्ने ।

७. प्रतिकार्यका सन्दर्भमा आवश्यकता अनुसार सम्पर्क र समन्वय गर्नु ।

८. प्रभावितहरुलाई आपतकालीन राहत वितरण गर्नु ।

क) पूर्वतयारी योजना

तालिका नम्वर ९ : समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको क्षेत्रगत विपद् पूर्वतयारीको लागि गर्ने कृयाकलापहरु

क्रस	पूर्वतयारीको कृयाकलापहरु	नेतृत्व	सहयोगी निकाय/संस्था	समय	अवश्यक वजेट रु हजारमा
१	स्थानीय सरोकारवालाहरुको सहभागितामा पूर्वतयारी बैठक र कार्यशालाको आयोजनाः मनसुन प्रारम्भ हुनुअघि पूर्वतयारी बैठक गर्ने । गाउँपालिकाको जोखिमपूर्ण वस्तीहरुको पहिचान, घरधुरी, जनसंख्याको तथ्याङ्कहरु लिने	समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र	सवै क्षेत्रका प्रमुख, सरोकारवाला निकायहरु, सुरक्षा निकाय, गैसस	पहिलो वैठक असारको दोश्रो हप्ता भित्र क्षेत्रगत समीक्षा र अन्तिम कार्यशाला	१० चिया नास्ताको लागि (यसमा अन्य विकास साझेदारहरु लाई पनि

क्रस	पूर्वतयारीको कृयाकलापहरु	नेतृत्व	सहयोगी निकाय/संस्था	समय	अवश्यक वजेट रु हजारमा
	कम्तीमा द्रुत सर्भेक्षण टोली गठन गर्ने र द्रुत सर्भेक्षण फारम र विपद्को विस्तृत तथ्याङ्क संकलन फारम तयार गरी तयारी अवस्थामा राख्ने ।			असार मसान्त भित्र	समन्वय गरी साझेदारी गर्न सकिन्छ ।)
२	वडा स्तरमा प्रकोप नक्शा तयार गरी आवश्यकता अनुसारको क्षेत्रहरुमा होर्डिङ वोर्ड राख्ने ।	,, ,,	सरोकारवाला निकायहरु, वडा कार्यालय गैसस	मनसुन पूर्व	२०
३	विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यमा काम गर्ने विकास साझेदार तथा निकायहरुको सूची तयार गरी अध्यावधिक राख्ने ।	,, ,,	वडा समिति, गैससहरु	मनसुन पूर्व	संस्थागत पहल (पैसा खर्च नगरी गर्ने)
४	प्रभावितहरुको विस्तृत विवरण संकलन गर्दा सुत्केरी, गर्भवती, एकल महिला, जेष्ठ नागरिकहरुको विवरण अनिवार्य समावेश गर्ने गरी फारमहरु तयार गर्ने।	,, ,,	वडा समिति, गैससहरु	मनसुन पूर्व	संस्थागत पहल
५	MIRA सम्बन्धी अभिमुखीकरण तालिम सञ्चालन गर्ने । MIRA TOOL को लागि अवश्यक फाराम र निर्देशिका तयार गर्ने	समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र	गाउँपालिका, विषयगत क्षेत्र प्रमुखहरु, गैसस, पत्रकार	मनसुन पूर्व	आवश्यकता हेरेर विकास साझेदारसंग साझेदारी गर्ने
६	मनसुन पूर्वतयारीको लागि आश्यक (बाढी, हुरीवतास, आगलागी, भुकम्प, महामारी) चेतनामुलक रेडियो जिंगल तथा पम्प्लेटहरु तयार गरी स्थानीय भाषामा प्रसारण गर्ने ।	समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र	गाउँपालिका, अन्य सरोकारवाला निकाय तथा गैसस, टेलिकम, एनसेल	मनसुनको अवस्था अनुसार	५०
७	गाउँपालिकामा विपद् सूचना डेक्स स्थापना गर्ने ।	,, ,,	गाउँपालिका	मनसुन पूर्व	संस्थागत पहल
८	विस्थापितहरुको पहिचानका लागि आवश्यक संख्यामा परिचयपत्र छपाई गरी तयारी अवस्थामा राख्ने	,, ,,	गाउँपालिका, वडा समिति, गैसस	मनसुन पूर्व	१०
९	विपद् व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारी र जनप्रतिनिधिहरुलाई विपद् तथा आधारभूत	,, ,,	गाउँपालिका, गैससहरु	मनसुन पूर्व	१००

क्रस	पूर्वतयारीको कृयाकलापहरु	नेतृत्व	सहयोगी निकाय/संस्था	समय	अवश्यक वजेट रु हजारमा
	मानवीय सहायताका मापदण्ड सम्वन्धी तालिम दिने ।				
१०	प्रत्येक घर तथा सार्वजनिक स्थानहरुमा हातधुने अभ्यासलाई संस्थागत गर्न हेण्डवास स्टेसनहरु राख्रको लागि सचेतनाको कार्यक्रम सहित अभियान सञ्चालन गर्ने ।	समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र	गाउँपालिका, गैससहरु विद्यालयहरु	निरन्तर	वडा कार्यालय तथा विकास साझेदारहरु संग समन्वय गर्ने
११	पूर्वतयारी तथा द्रुत लेखाजोखाको विवरण संकलन तथा प्रतिवेदनको लागि आवश्यक फारम तथा प्रारुपहरु तयार गरी वडा स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति, कार्यदल तथा स्वयमसेवक समूहलाई उपलब्ध गराउने ।	समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र	गाउँपालिका, गैससहरु विद्यालयहरु	मनसुन पूर्व	संस्थागत पहल (पैसा खर्च नगरी गर्ने)
१२	बाढी, भूकम्प, आगलागी, शीतलहर, महामारी, हावाहुरी आदिको विषयमा समुदायमा पूर्वसूचना तथा चेतावनी प्रणालीको प्रसारण सामग्री तयार गर्ने । मोवाइल म्यासेजमा र भ्वाइस म्यासेजमा खवर गर्ने प्रणाली विकास गर्ने ।	समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र	गाउँपालिका, गैससहरु विद्यालयहरु	मनसुन पूर्व	१००
१३	तपसिलवमोजिमको मानव संसाधन विकास तथा व्यवस्थापन गर्ने । • हरेक वडामा द्रुत लेखाजोखा टोली गठन गरी क्षमता विकास तालिम दिने । • प्रत्येक वडा र सङ्कटासन्न समुदायमा उद्धारकर्मी तथा प्राथमिक उपचारक टिम तयार गर्ने । • विपद्को समयमा उद्धारमा खटाउन सकिने स्वयमसेवकहरुको वडागत नामावली अद्यावधिक गर्ने । • गठन भएका सबै कार्यदलको द्वैमासिक बैठक गरी मनसुन प्रकोपको पूर्वतयारी योजना तयार गर्न लगाउने ।	समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र	वडा समिति, सुरक्षा निकाय, गैससहरु	मनसुन पूर्व	५०० क्षमता विकासको लागि अन्य विकास साझेदारहरुसंग समन्वय गर्ने
१४	गाउँपालिका तहमा मास्क निर्माण गर्ने कामको प्रवर्द्धनको लागि तालिमहरु सञ्चालन गरी महिलाहरुको जिविकोपार्जनसंग जोड्ने ।	,, ,,	गाउँपालिका, गैससहरु विद्यालयहरु	निरन्तर	१००

क्रस	पूर्वतयारीको कृयाकलापहरु	नेतृत्व	सहयोगी निकाय/संस्था	समय	अवश्यक वजेट रु हजारमा
	बाढी, आगलागी तथा भूकम्पको समयमा आवश्यक खोज तथा उद्धारको सामग्रीहरु पहिचान गर्ने र स्थानीय सुरक्षा निकायमा भण्डारण गर्ने ।	समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार	गाउँपालिका, विकास साझेदार	असार	५००
१६	स्थानीय सामग्रीहरुको प्रयोगबाट खोज उद्धारको लागि आवश्यक सामग्री तयार गर्ने प्रशिक्षणहरु सञ्चालन गर्ने । जस्तैः बाढीको लागि (प्लाष्टिकको वोतल र जुटको वोराको लाईफ ज्याकेट, केराको वोट र जुटको धागोबाट वोट निर्माण आगलागीको लागि (फायर हिटर र पानी पम्प तथा पोखरीबाट पानीको व्यवस्था आदी)	समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र	गाउँपालिका, विकास साझेदार, सुरक्षा निकाय	मनसुन पूर्व	१००
१७	खोज तथा उद्धारको लागि समुदाय स्तरमा नमूना अभ्यास नियमिति गर्ने । (बाढी, आगलागी र भूकम्प)	समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र	सवै विषयगत प्रमुख, सुरक्षा निकाय र विकास साझेदार	मनसुन पूर्व	५०
१८	कम्तिमा गाउँपालिका क्षेत्रका कार्यालय तथा सार्वजनिक भवनहरुमा अग्नी समन यन्त्र (Fire extinguishers) अनिवार्य स्टल गर्ने ।	समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र	सवै विषयगत प्रमुखहरु, वडा कार्यालय, विकास साझेदार	मनसुन पूर्व	१००

ख) आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना

विपद् भएको अवस्था र त्यसपछि स्थिति सामान्य नभएसम्मको लागि मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउने प्रक्रियामा यस क्षेत्रले देहायअनुसार कार्य गर्नु पर्नेछः

तालिका नम्वर १० : समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

क्रसं	प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्य	परिमाण	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१.	विपद् सम्बन्धी प्रारम्भिक सूचना संकलन गरी आपत्कालीन प्रतिकार्य र पूर्वतयारीका लागि वडास्तर सम्म र सम्बन्धित निकायहरुमा तत्काल प्रारम्भिक सूचना प्रवाह गर्ने ।	१ पटक र आवश्यकता अनुसार	समग्र व्यवस्थापन क्षेत्र	गाउँपालिका सुरक्षा निकाय रेडक्रस सञ्चार क्षेत्र	विपद् पर्नासाथ तत्काल

२.	तत्काल समग्र व्यवस्थापन क्षेत्रको बैठक बस्ने, जसमा अन्य सबै विषयगत क्षेत्रका प्रमुखहरुलाई सहभागी गराउने । बैठकमा प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा गर्न जिम्मेवारी तोक्ने ।	शुरुमा १ पटक र आवश्यकता अनुसार	समग्र व्यवस्थापन क्षेत्र	सबै विषयगत क्षेत्र प्रमुख	
३.	सबै विषयगत क्षेत्रहरुलाई सामग्री तथा उपकरणहरु सहित तयारी रहन सूचना प्रवाह गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	समग्र व्यवस्थापन क्षेत्र	स्थाविव्यस	विपद् पर्नासाथ तत्काल
४.	स्थानीय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र (LEOC) ले समग्र प्रकृयाको नेतृत्व गर्ने । LEOC नहुँदासम्म सुरक्षा निकायहरु, रेडक्रस, स्थानीय साझेदार संस्था, ब्यापार संघ तथा युवा स्वयंसेवकहरुको **सूचना तथा समन्वय केन्द्र** बनाउने ।	१ समन्वय केन्द्र	समग्र व्यवस्थापन क्षेत्र	गाउँपालिका सुरक्षा निकाय	विपद् पर्नासाथ तत्काल
५.	वडा र गाउँपालिकामा गठित सबै क्षेत्र, कार्यदल र सरोकारवाला लाई तत्काल खवर गर्ने र समन्वय गरी तयारीको अवस्थामा राख्ने	आवश्यकता अनुसार	समग्र व्यवस्थापन क्षेत्र	स्थाविव्यस गाउँपालिका सुरक्षा निकाय	विपद् हुनासाथ
६.	विपद् आउना साथ उपकरणसहित खोज तथा उद्धार कार्यकोलागि खोज तथा उद्धार टोली परिचालन गर्ने	आवश्यकता अनुसार	समग्र व्यवस्थापन क्षेत्र	गाउँपालिका सुरक्षा निकाय	विपद् पर्नासाथ तत्काल
७.	घाइतेको उपचारका लागि स्वास्थ्य संस्थाको नेतृत्वको प्राथमिक उपचार कार्यदललाई परिचालन गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	समग्र व्यवस्थापन क्षेत्र	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र र स्वास्थ्य संस्थाहरु	आवश्यकतानुसार
८.	विशेषगरी महिला, बालबालिका, अशक्त, जेष्ठ नागरिक जस्ता सङ्कटासन्न वर्गको तथ्याङ्क संकलन गरी खोज तथा उद्धारमा प्राथमिकता दिने ।	आवश्यकता अनुसार	समग्र व्यवस्थापन क्षेत्र	वडा समिति रेडक्रस सुरक्षा निकाय	प्रभावितको उद्धार नसकिएसम्म
९.	क्षतिको प्रारम्भिक सूचना संकलन गर्ने र सरोकारवाला निकायलाई उपलब्ध गराउँदै जाने	निरन्तर	समग्र व्यवस्थापन क्षेत्र	गाउँपालिका	१२ घण्टा भित्र
१०.	• स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको आपतकालीन बैठक बोलाउने • जानकारी तथा सूचना सङ्कलन गरी परिस्थितिको विश्लेषण गर्ने • सबै विषयगत क्षेत्र र तिनका सदस्यलाई आपतकालीन मानवीय सहयोगको लागि सक्रिय पार्ने,	आवश्यकता अनुसार	समग्र व्यवस्थापन क्षेत्र	गाउँपालिकासबै क्षेत्रका प्रमुखहरु	१) विपद शुरु भएको २ घण्टा भित्र २) पहिलो सात दिन सम्म १ दिन बिराएर ३) त्यसपछि हप्तामा १ पटक (विपद्को अवस्था अनुसार)

	• परिस्थिति अनुसार पहिले गरिएको कार्यविभाजनको समीक्षा र विश्लेषण गरी पुनरावलोकन गर्ने ।				
११.	प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखासम्बन्धी (Initial Rapid Assessment) औजारहरु को प्रयोग गरी तत्कालीन मानवीय सहयोगको लागि सूचना सङ्कलन गर्ने	१ पटक	समग्र व्यवस्थापन क्षेत्र	सुरक्षा निकाय रेडक्रस सञ्चार माध्यम	२४ घण्टा भित्र
१२.	सञ्चारमाध्यमका लागि प्रत्येक दिन सूचना तथा समाचार उपलब्ध गराउने ।	दिनमा १ पटक	समग्र व्यवस्थापन क्षेत्र	सबै क्षेत्रका प्रमुख	पहिलो साता हरेक दिन र पछि आवश्यकतानुसार
१३.	प्रारम्भिक जानकारी तथा प्रतिवेदनका आधारमा आपतकालीन मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउन निम्न प्रक्रिया गर्ने • तत्काल उपलब्ध गराउनु पर्ने मानवीय सहयोगको प्राथमिकता र आवश्यकता निर्धारण गर्ने, • प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नको लागि सम्बन्धित क्षेत्रहरू (Clusters) लाई सुझाव दिने । • सबै क्षेत्रहरुसंग समन्वय गरी मानवीय सहयोगमा संलग्न संस्था तथा व्यक्तिलाई सुरक्षा उपलब्ध गराउने तथा अन्य सरोकारवालालाई अध्यावधिक कार्यतालिका उपलब्ध गराउने ।	शुरुमा १ पटक र त्यसपछि आवश्यकता अनुसार	समग्र व्यवस्थापन क्षेत्र	स्थाविव्यस सबै क्षेत्रका प्रमुख तथा सदस्य	विपद आउनासाथ ० घण्टादेखि नै प्राथमिकता निर्धारण गर्ने
१४.	एक संयन्त्र तयार गरी सहि तथ्याङ्कका आधारमा विपद् प्रभावितहरुको लाई परिचयपत्र वितरण गर्ने	१ पटक	समग्र व्यवस्थापन क्षेत्र	गाउँपालिका	३ दिन पछि
१५.	बहुक्षेत्रगत प्रारम्भिक द्रूत लेखाजोखा (MIRA) सञ्चालन गर्नेः • लेखाजोखा कार्यदल परिचालन गरी क्षति तथा प्रभावको सूचना सङ्कलन गर्ने, • लेखाजोखाका लागि फाराम उपलब्ध गराउने	१ पटक	समग्र व्यवस्थापन क्षेत्र	गाउँपालिका सुरक्षा निकाय रेडक्रस मीरा कार्यदल,	३ देखि ५ दिन भित्र
१६.	• सङ्कलित सूचना तथा तथ्याङ्कको आधारमा प्रतिवेदन तयार पार्ने • प्रभावित परिवारको सङ्ख्या प्रक्षेपण गर्न प्रभावित समुदायसँग तथ्याङ्क प्राप्त गरी तुलनात्मक समीक्षा गर्ने	शुरुमा १ पटक र त्यसपछि आवश्यकता अनुसार	समग्र व्यवस्थापन क्षेत्र	स्थाविव्यस मीरा कार्यदल, सुरक्षा निकाय दातृ निकाय	पहिलो प्रतिवेदन–७ दिनभित्र दोस्रो प्रतिवेदन–१५ दिनभित्र

	• प्रभावित क्षेत्रमा विद्यमान सार्वजनिक सेवा उपलब्ध गराउने संस्थाहरूको अवस्था र स्रोतको समीक्षा गर्ने • उपलब्ध उद्धार तथा अन्य प्रतिकार्य सम्बन्धी सेवा, क्षमता र उद्धार सामग्रीको अवस्थाको समीक्षा गर्ने, • नपुग स्रोत तथा साधनको यकिन गर्न प्रतिवेदनमार्फत सबै क्षेत्रलाई आह्वान गर्ने				आवश्यकता अनुसार
१७.	• सहयोगको कार्यतालिका अध्यावधिक गर्न निम्न कार्य गर्नेः • मीरा (MIRA) बाट प्राप्त सूचना तथा तथ्याङ्कको विश्लेषण गर्ने • कार्यदलहरुको सहयोगको थप कार्यतालिका तयारी गर्ने • कार्यदल, विपद् व्यवस्थापन समिति तथा अन्य सरोकारवालालाई अध्यावधिक कार्यतालिका उपलब्ध गराउने	शुरुमा १ पटक र त्यसपछि आवश्यकता अनुसार	समग्र व्यवस्थापन क्षेत्र	स्थाविव्यस विषयगत क्षेत्रका सदस्य	नियमित रुपमा
१८.	मानवीय सहयोगको अनुगमन गर्ने र सुधारका लागि पृष्ठपोषण (Feedback) लिने दिने कार्य गर्ने ।	निरन्तर	व्यवस्थापन क्षेत्र	सबै क्षेत्रका प्रमुख/सदस्य	नियमितरुपमा
१९.	राहत वितरणलाई निर्विवाद बनाउन मापदण्ड बनाइ सरोकारवाला सबैको सहभागिता अनिवार्य गराउने, जसमा विपद् प्रभावित, महिला, युवा, अपाङ्गता भएका, जेष्ठ नागरिक र बालबालिका आदिलाई अनिवार्य सहभागी गराउने ।	निरन्तर	समग्र व्यवस्थापन क्षेत्र	स्थाविव्यस सबै क्षेत्रका प्रमुख/सदस्य	नियमितरुपमा
२०.	निम्नअनुसार अभिलेख तयार गर्ने • उद्धार गरिएका व्यक्ति • बेपत्ता वा मृत्यु भएका व्यक्ति • नष्ट भएका घर, विद्यालय वा अन्य भौतिक सम्पत्ति • मरेका घरपालुवा पशुपंक्षी • क्षतिग्रस्त भौतिक सम्पत्ति • क्षतिग्रस्त बाली र खेतीयोग्य भूमि • क्षतिग्रस्त भैतिक संरचना र सार्वजनिक सम्पत्तिको विवरण	एउटा पूर्ण अभिलेख	समग्र व्यवस्थापन क्षेत्र	वडा समिति सुरक्षा निकायहरु रेडक्रस स्वयंसेवकहरु	नियमितरुपमा
२१.	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको निर्देशन बमोजिमका काम गर्ने	निरन्तर	समग्र व्यवस्थापन क्षेत्र	गाउँपालिका स्थाविव्यस	नियमित

३.३.२ खाद्य तथा कृषि विषयगत क्षेत्र

तालिका नम्वर ११: विषयगत क्षेत्र (Cluster) को नेतृत्व गर्ने निकाय र सदस्यहरू

क्रसं	निकाय तथा संस्था	नाम	पद	फोन मोवाइल
१.	कृषि शाखा प्रमुख	केशवराज काफ्ले	संयोजक	९८६६५७९९६२
२.	महिला जन प्रतिनिधि एकजना	महावती माझी	सदस्य	९८१७३१३६८१
३.	सहकारी संस्था सञ्जाल प्रतिनिधि	कोपिन्द्र सिँह	सदस्य	९८०७३५८०६७
४.	उद्योग बाणिज्य संघ वा व्यापार संघ प्रतिनिधि(पालिकास्तर)	अरविन्द शर्मा	सदस्य	९८५२०२१३५८
५.	पशु विकास शाखा प्रतिनिधि	श्याम कुमार सुब्बा	सदस्य	९८५२०३४८९२

स्रोत : पालिकास्तरीय परामर्श कार्यशाला २०८१

खाद्य तथा कृषि विषयगत क्षेत्रको क्षेत्रगत उद्देश्य

- विपद्को अवस्थामा प्रभावितहरूलाई तत्काल खानेकुरा, विस्थापित भई शिविरमा बसेकालाई चामल, दाल, नुन, तेल आदि खाद्य सामग्री उपलब्ध गराउने, खानेकुरा पकाउनको लागि आवश्यक प्रवन्ध मिलाउने र कृषि क्षेत्रमा भएको क्षति विवरण तयार गर्न जिम्मेवारी निर्वाह गर्ने ।
- विपदमा परेर खाद्यान्नको समस्यामा परेका समुदाय तथा व्यक्तिलाई खाद्यान्न सहयोग उपलब्ध गराउनु तथा खाद्यान्नमा सबैको समानुपातिक पहुँच कायम गर्ने वातावरण बनाउने ।
- सुत्केरी, आमाको दूध खाने बच्चा, कुपोषणमा परेका बालबालिका, जेष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, गर्भवती महिला जस्ता संवेदनशील अवस्थामा रहेका समुदायलाई पोषणयुक्त खाद्यान्न उपलब्ध गराउने सुनिश्चितता गर्ने ।

क) पूर्वतयारी योजना

तालिका ११ : खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको पूर्वतयारी योजना

क.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरु	नेतृत्व	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समय	अवश्यक वजेट
१	विपद्को अवस्थामा खाद्यान्न खरिद तथा आपूर्तिका लागि सम्भाव्य उद्योगहरू पहिचान गर्ने साथै सहयोग लिन सकिने कार्यालय, संस्थाहरूसँग समन्वय गर्ने	खाद्य तथा कृषि क्षेत्र	वडा कार्यालय, उद्योग बाणिज्य संघ, कृषक सञ्जाल, सहकारी	मनुसुन पूर्व वर्षमा २ पटक	संस्थागत पहल (खर्च नलाग्ने)
२	विपदबाट प्रभावित हुनसक्ने ५०० घरपरिवारको लागि खाद्यान्न ७ दिनका लागि (चामल, दाल, तेल, नुन आदि) भण्डारण गर्ने	खाद्य तथा कृषि क्षेत्र	वडा कार्यालय, उद्योग बाणिज्य संघ, कृषक सञ्जाल, सहकारी	मनुसुन पूर्व वर्षमा २ पटक	३०००
३	तयारी खानेकुराका लागि तत्काल खरिद गर्न सकिने गरी पसलहरू पहिचान गर्ने वा अनुवन्ध करार गर्ने	खाद्य तथा कृषि क्षेत्र	वडा कार्यालय,	वर्षमा २ पटक मनसुन पूर्व	संस्थागत पहल (खर्च नलाग्ने)

क.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरु	नेतृत्व	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समय	अवश्यक वजेट
४	विपद्को समयमा खाद्य सामग्री वितरण गर्ने तौरतरिका/प्रक्रिया बारे विषयक्षेत्रका सदस्यहरूबीच छलफल तथा कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने	खाद्य तथा कृषि क्षेत्र	वडा कार्यालय, उद्योग बाणिज्य संघ, कृषक सञ्जाल सहकारी	वर्षमा १ पटक मनसुन पूर्व	५०
६	विस्थापित परिवारको लागि अस्थायी आश्रयको लागि ३०० सेल्टर किट भण्डारण गर्ने र अन्य विकास साझेदार संस्थाहरुलाई पनि भण्डारणको लागि सहजीकरण गर्ने ।	खाद्य तथा कृषि क्षेत्र	वडा समिति रेडक्रस, गैसस व्यापार संघ	मनसुन पूर्व	५,०००
७	५०० घरधुरीको लागि एक हप्ताको खाद्यान्न सामग्री भण्डारण गर्ने। खाद्यान्नको मापदण्ड तयार गरी सोहि अनुसार कार्यान्वयन गराउने	खाद्य तथा कृषि क्षेत्र	व्यापार संघ रेडक्रस, गैसस	मनसुन पूर्व	५००
८	विपद् भएको दिनको पहिलो दिन देखि नै क्याम्प निर्माण गरी विस्थापितहरुलाई खाना खुवाउनको लागि उद्योग बाणिज्य संघसंग समन्वय गर्ने ।	खाद्य तथा कृषि क्षेत्र	उद्योग बाणिज्य संघ	विपदको बेलामा	संस्थागत पहल (खर्च नलाग्ने)

ख) आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना

कुनै पनि विपद् आएको समयमा तथा त्यसपछि लगत्तै विस्थापित तथा प्रभावित मानिसलाई विनाभेदभाव खाद्यान्न उपलब्ध गराउनु यस क्षेत्रको कार्यधिकार हो । यसको लागि खाद्य क्षेत्रले देहायअनुसार काम गर्नेछः

तालिका १२ : खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

क्रसं	प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्य	परिमाण	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१.	खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको आपत्कालीन बैठकको आयोजना गर्ने	शुरुमा १ पटक र आवश्यकता अनुसार	खाद्य तथा कृषि क्षेत्र	कृषि ज्ञान केन्द्र पशु विज्ञ केन्द्र खाद्य क्षेत्रका सदस्य तथा सहयोगी	विपद् पर्नासाथ तत्काल पहिलो हप्ता एकदिन विराएर र त्यसपछि आवश्यकतानुसार
२.	विपद् प्रभावित क्षेत्र तथा विस्थापित मानिसको जानकारी सङ्कलन गर्ने र खाद्यान्नको आवश्यकता पहिचान गर्ने । यसका लागि सुत्केरी महिला, गर्भवती,	आवश्यकता अनुसार	खाद्य तथा कृषि क्षेत्र	गाउँपालिका खाद्य क्षेत्रका सदस्य तथा सहयोगी	विपद् आएको थाहा पाउनासाथ

	बालबालिका, जेष्ठ नागरिकहरुको अलग अलग संख्या पहिचान गर्ने ।				
३.	प्रभावित क्षेत्रको अनुगमन तथा निरीक्षण र बहुक्षेत्रगत लेखाजोखा गर्ने ।	३ पटक	खाद्य तथा कृषि क्षेत्र	कृषि ज्ञान केन्द्र सुरक्षा निकाय रेडक्रस	२४ घण्टाभित्र
४.	आपत्कालीन समयको लागि तयारी खाना वितरण गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	खाद्य तथा कृषि क्षेत्र	कार्यदलका सदस्य निजी क्षेत्र	२४ घण्टा देखि १० दिनसम्म
५.	समन्वय क्षेत्रसँग सम्पर्क गरी बहुक्षेत्रगत प्रारम्भिक द्रूत लेखाजोखा (मीरा–MIRA) को प्रतिवेदन तयार गर्ने	१ पटक	खाद्य तथा कृषि क्षेत्र	गाउँपालिका	३ देखि ७ दिन भित्र
६.	तथ्याङ्कका आधारमा एक संयन्त्र बनाइ विस्थापितलाई रासनकार्ड वितरण गर्ने ।	१ पटक	खाद्य तथा कृषि क्षेत्र	गाउँपालिका	२४ घण्टाभित्र
७.	भण्डारण गरिएको खाद्यान्नको अनुगमन तथा निरीक्षण गर्ने र गुणस्तर भएको सुनिश्चितता गर्ने	आवश्यकता अनुसार	खाद्य तथा कृषि क्षेत्र	गाउँपालिका सुरक्षा निकाय	नियमित
८.	स्वीकृत मापदण्डअनुरूप खाद्यसामग्री वितरणको व्यवस्था मिलाउने । यदि आवश्यक भएमा स्थानीय मापदण्ड तयार गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	खाद्य तथा कृषि क्षेत्र	गाउँपालिका सुरक्षा निकाय	नियमित
९.	नपुग हुने खाद्यसामग्री खरिद व्यवस्थापन र भण्डारण गर्न निजीक्षेत्रसंग समन्वय र सहकार्य गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	खाद्य तथा कृषि क्षेत्र	गाउँपालिका	५ दिन भित्र
१०.	खाद्यान्नमा सबै विस्थापित समुदायको सहज पहुँचको सुनिश्चितता गर्ने	आवश्यकता अनुसार	खाद्य तथा कृषि क्षेत्र	गाउँपालिका सुरक्षा निकाय	नियमित
११.	सुत्केरी तथा बच्चालाई दूध खुवाउने महिला, कुपोषणमा परेका बालबालिका, बिरामी, जेष्ठ नागरिकहरुलाई पोषणयुक्त खाना वितरण गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	खाद्य तथा कृषि क्षेत्र	गाउँपालिका स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र	नियमितरुपमा
१२.	नागरिक समाजका विभिन्न क्षेत्रबाट वितरण हुने खाद्यान्नको अभिलेख राख्ने र नपुग वा खाद्यान्न प्राप्त गर्न नसकेका समुदायको पहिचान गरी खाद्यान्न उपलब्ध गराउने ।	आवश्यकता अनुसार	खाद्य तथा कृषि क्षेत्र	गाउँपालिका सुरक्षा निकाय	नियमितरुपमा
१३.	वैकल्पिक जिवीकोपार्जनका स्रोतहरुको पहिचान गरी विस्थापितहरुको क्षमता र चाहना बमोजिम व्यवस्था गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	खाद्य तथा कृषि क्षेत्र	क्षेत्रका सदस्य वन्दोवस्ती क्षेत्र	नियमितरुपमा

१४.	खाद्यान्न वितरण प्रक्रियालाई सहज र सरल बनाउन विपद् प्रभावित समुदायको नेतृत्वलाई सुनिश्चित गर्ने। नियमित अनुगमन गर्ने र विवाद हुनबाट जोगिने	आवश्यकता अनुसार	खाद्य तथा कृषि क्षेत्र	क्षेत्रका सदस्य वन्दोवस्ती क्षेत्र	नियमितरुपमा
१५.	खाद्यान्न वितरणमा पारदर्शिता र जवाफदेहिता सुनिश्चित गर्ने	आवश्यकता अनुसार	खाद्य तथा कृषि क्षेत्र	क्षेत्रका सदस्य वन्दोवस्ती क्षेत्र	नियमितरुपमा
१६.	खाद्य क्षेत्रको नियमित बैठक तथा प्रतिवेदन तयारी गरी सबै सरोकारवालालाई उपलब्ध गराउने	आवश्यकता अनुसार	खाद्य तथा कृषि क्षेत्र	क्षेत्रका सबै सदस्य	हरेक हप्ता

३.३.३ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र

तालिका १३: विषयगत क्षेत्र (Cluster) को नेतृत्व गर्ने निकाय र सदस्यहरू

क्रसं	निकाय तथा संस्था	नाम	पद	फोन मोवाइल
१.	गाउँपालिका स्वास्थ्य शाखा	शुकल प्रसाद साह	संयोजक	९८४२१३१६८२
२.	स्वयमसेविका प्रतिनिधी	सुकमाया राजवंशी	सदस्य	९८६२०४९६३२
३.	महिला जनप्रतिनिधि	सरिता कुमारी सरदार	सदस्य	९८०७३९९३२०
४.	RRT प्रतिनिधि		सदस्य	
५.	स्वास्थ्य चौकी प्रतिनिधी	श्रवण कुमार सिंह	सदस्य	९८४२०९०१३०
६.	औषधी व्यवसायी प्रतिनिधि		सदस्य	
७.	निजी अस्पताल वा फार्मेसी प्रतिनिधि	विसोनाथ सरदार	सदस्य	९८०२७९६०७४
८.	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	यशोधर कामत	सदस्य	९८४२०३०१७०

स्रोत : पालिकास्तरीय परामर्श कार्यशाला २०८१

स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको क्षेत्रगत उद्देश्य

- विपदमा घाइते भएकाहरूको प्राथमिक उपचार गर्ने,
- महामारी हुनबाट बचाउने विधिहरू अवलम्वन गर्ने, शिविरमा उपचार गर्न नसकिने प्रकृतिका स्वास्थ्य समस्या भएका विरामी वा घाइतेलाई अस्पतालसम्म पुऱ्याई स्वास्थ्य उपचारको सुनिश्चितता गर्ने,
- महिला तथा बालबालिकामा पोषणको कमी भएमा त्यसबाट हुनसक्ने समयस्याबारे प्रभावित र सरोकारवालालाई सचेत गर्ने जस्ता जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ । साथै यस विषयक्षेत्रले कोभिड-१९ लगायतका महाव्याधीको संक्रमण, रोकथाम र व्यवस्थापनको कार्य समेत गर्नेछ ।
- रोग फैलिएमा प्रभावकारी रूपमा नियन्त्रण गर्नु,
- आधारभूत स्वास्थ्य सेवामा प्रभावित तथा विस्थापितको पहुँच सुनिश्चित गर्न स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन, मानवस्रोत परिचालनजस्ता उपाय अपनाउनु,
- कुपोषणबाट प्रभावित विस्थापित महिला, बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक र विरामीलाई पुरक खानाको व्यवस्था गरी उनीहरूको स्वस्थ जीवनको प्रत्याभूति गर्नु ।

क) पूर्वतयारी योजना

तालिका १४ : स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको पूर्वतयारी योजना

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरु	नेतृत्व	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समय	अवश्यक वजेट रू हजारमा
१	विपद् पश्चात तत्काल देखा पर्ने स्वास्थ्य समस्या समाधानका लागि चाहिने औषधीहरू भण्डारण गर्ने ५०० जनाको लागि	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र	वडा कार्यालय, स्वयम सेविका, स्वास्थ्य शाखा	मनुसुन पूर्व वर्षमा १ पटक	१००
२	द्रुत प्रतिकार्य टोली (Rapid Response Team-RRT) लाई पुनर्ताजगी तालिम तथा सामग्री व्यवस्थापन ।	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र	वडा कार्यालय, स्वयम सेविका, स्वास्थ्य शाखा	मनुसुन पूर्व वर्षमा १ पटक	संस्थागत पहल (खर्च नलाग्ने)
३	प्रतिकार्यका लागि आवश्यक दक्ष मानव संशाधनको सूची तयार, अद्यावधिक गर्ने	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र	वडा कार्यालय, स्वयम सेविका, स्वास्थ्य शाखा	मनुसुन पूर्व वर्षमा १ पटक	संस्थागत पहल (खर्च नलाग्ने)
४	स्वास्थ्य सम्बन्धी शिक्षण सामग्रीको व्यवस्था तथा स्वास्थ्य शिक्षाको लागि स्वास्थ्यकर्मीको व्यवस्था गर्ने	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र	वडा कार्यालय, स्वयम सेविका, स्वास्थ्य शाखा	मनुसुन पूर्व वर्षमा १ पटक	संस्थागत पहल (खर्च नलाग्ने)
५	कोभिड-१९ संक्रमण लगायत महामारी रोकथाम, नियन्त्रण र परीक्षण तथा उपचार सम्बन्धी जनचेतना अभिबृद्धि कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र	वडा कार्यालय, स्वयम सेविका, स्वास्थ्य शाखा	मनुसुन पूर्व आवश्यकता अनुसार	१००
६	विभिन्न संस्थाहरूसँग भएको स्वास्थ्य सरसफाइ सामग्रीहरूको मौज्दात विवरण सङ्कलन गर्ने ।	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र	वडा कार्यालय, स्वयम सेविका, कार्यरत संघसंस्था, विकास साझेदारहरु,	मनुसुन पूर्व	संस्थागत पहल (खर्च नलाग्ने)
७	प्रत्येक विद्यायमा अनिवार्य हेण्डवास स्टेसन व्यवस्थापन गर्नको लागि विद्यालयहरुलाई सहजीकरण गर्ने ।	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र	वडा कार्यालय, स्वयम सेविका, शिक्षा शाखा, विकास साझेदारहरु,	मनुसुन पूर्व	संस्थागत पहल (खर्च नलाग्ने)
८	गाउँपालिका र आसपासका सरकारी, सामुदायिक तथा निजी स्वास्थ्य सेवा प्रदायक र उनीहरूसँग भएको स्रोतको सूची र सहयोगको खाका तयार गर्ने	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र	वडा कार्यालय, स्वयम सेविका, स्वास्थ्य शाखा, विकास साझेदारहरु, RRT	मनुसुन पूर्व	संस्थागत पहल (खर्च नलाग्ने)

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरु	नेतृत्व	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समय	अवश्यक वजेट रू हजारमा
९	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रसंग समन्वय गरी ६ महिना देखि ५ वर्षमुनीको बालबालिका, जेष्ठ नागरिक, गर्भवती र सुत्केरी महिलाहरुको लागि ३०० न्यूट्रिसन किट भण्डारण गर्ने गराउने	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र	वडा कार्यालय, स्वयम सेविका, स्वास्थ्य शाखा, विकास साझेदारहरु, RRT	मनुसुन पूर्व	७००
१०	स्वास्थ्य शिबिर सञ्चालनका लागि स्वास्थ्यकर्मीको सूची तयार गर्ने।	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र	वडा कार्यालय, स्वयम सेविका, स्वास्थ्य शाखा, विकास साझेदारहरु, RRT	मनुसुन पूर्व	संस्थागत पहल (खर्च नलाग्ने)
११	एम्बुलेन्सको सहज परिचालनको लागि सूचीकरण गरी आवश्यक बन्दोवस्त मिलाउने ।	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र	वडा कार्यालय, स्वयम सेविका, स्वास्थ्य शाखा, विकास साझेदारहरु, RRT	मनुसुन पूर्व	संस्थागत पहल (खर्च नलाग्ने)

ख) आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना

तालिका १५ : विपद्को अवस्थामा जनस्वास्थ्यको रक्षा र स्वच्छता प्रवर्द्धनका लागि यस क्षेत्रले देहायका कार्यहरु गर्नेछः

क्रसं	प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्य	परिमाण	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१.	आपत्कालीन बैठक आयोजना गरी विपद्को अवस्थाको मूल्याङ्कन गर्ने सहयोगी संस्थाको क्षमता पहिचान, कार्य तथा जिम्मेवारी विभाजन गर्ने, सामग्री आपूर्तिकर्ताको सूची तयार गर्ने, विद्यमान स्रोत र मागको विश्लेषण गर्ने,	शुरुमा १ पटक र आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र	स्वास्थ्य केन्द्र सुरक्षा निकाय RRT महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरु	विपद् हुनासाथ
२.	वडा र समुदाय तहमा स्वच्छता प्रवर्द्धन समिति परिचालन गर्ने। विशिष्ट सेवा दिनु पर्ने जनसङ्ख्याको पहिचान गर्ने, प्रतिकार्य योजना अनुरूप भएका पूर्वतयारीको पुनरावलोकन गर्ने, विपद् व्यवस्थापन समिति र अन्य क्षेत्र तथा सरोकारवालासँग सम्बन्ध राखी काम गर्ने व्यवस्था मिलाउने,	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र	स्थाविव्यस स्वास्थ्य चौकी सुरक्षा निकाय स्वयंसेविका युवा सञ्जाल, RRT	विपद् हुनासाथ

	विपदबाट स्वास्थ्यमा उत्पन्न समस्याबारे सूचना तथा जानकारी सङ्कलन गर्ने ।				
३.	घाइतेको उपचारका लागि तत्काल स्वास्थ्यकर्मीको नेतृत्वमा प्राथमिक उपचार कार्यदल खटाउने र थप उपचारको आवश्यकता परेकाहरुको छनौट गरी अस्पताल पठाउने व्यवस्था मिलाउने ।	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र	स्वास्थ्य केन्द्र RRT सुरक्षा निकाय युवा क्लव महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरु	विपद् हुनासाथ
४.	बहु क्षेत्रगत द्रूत लेखाजोखाको प्रतिवेदनको आधारमा स्वास्थ्यसम्बन्धी आवश्यकता पहिचान गर्ने	३ पटक	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र	सूचना कार्यदल	प्रतिवेदन प्राप्त भएपछ
५.	जनस्वास्थ्य सम्बन्धी जनचेतना अभिबृद्धिका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने ।	३ पटक	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र	स्वास्थ्य केन्द्रहरु युवा क्लव महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरु	निरन्तर
६.	सुत्केरी तथा बच्चालाई दूध खुवाउने आमा, गर्भवती महिला र कुपोषित बालबालिकालाई पोषणयुक्त खाद्यान्नको लागि खाद्य क्षेत्रलाई सिफारिस गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र	महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरु	२४ घण्टा भित्र
७.	महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका युवा तथा महिला समूह मार्फत जनस्वास्थ्यसम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धिको कार्यक्रम सञ्चालन गरी सरसफाइ प्रवर्द्धन कार्य गर्ने गराउने • स्थानीय भाषामा जनचेतनामूलक क्रियाकलाप • माइकिङ्,सडक नाटक • सूचना केन्द्र स्थापना गर्ने • जानकारीमूलक, शिक्षाप्रद प्रचार सामग्री तयार गरी वितरण गर्ने • स्वयंसेवक परिचालन • सञ्चार क्षेत्रको परिचालन • बाल/युवा क्लबको परिचालन • शिविरमा सुरक्षा व्यवस्थापन • अन्य क्षेत्रहरुसंगको निकट समन्वय	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र	गाउँपालिका रेडक्रस गैससहरु RRT	२४ घण्टा भित्र शुरु गरी निरन्तर
८.	समुदायबाट र अन्य क्षेत्रबाट पृष्ठपोषण सङ्कलन र पुनरावलोकन गरी सुधारका क्षेत्र पहिचान गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र	गाउँपालिका रेडक्रस गैससहरु	निरन्तर

९.	शिबिरमा मलेरियालगायत सरुवा रोग नियन्त्रणको लागि विषादी छर्किने । झुल वितरण गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र	स्थाविव्यस गैससहरु	आवश्यकतानुसार
१०.	आवश्यकता अनुसार शिबिरमा स्वास्थ्य केन्द्र र पोषण क्लिनिक स्थापना गर्ने । पोषणका लागि खाद्य क्षेत्रलाई सिफारिस गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र	स्थाविव्यस गैससहरु	आवश्यकतानुसार
११.	अन्य क्षेत्र र विपद् व्यवस्थापन समितिसँग मिलेर अनुगमन सुचकहरु तयार गरी अनुगमन गर्ने र विपद् प्रभावितहरुका गुनासो र सुझावको कार्यान्वयन गर्ने	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र	स्थाविव्यस गैससहरु	निरन्तर
१२.	स्वास्थ्य तथा पोषणको अवस्था र भएका कार्य तथा आवश्यकताको समीक्षा गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य क्षेत्र	स्थाविव्यस गैससहरु	हरेक दिन
१३.	पानीजन्य सरुवा रोगको प्रकृति पहिचान गर्ने र त्यसअनुसार स्वास्थ्य प्रवर्द्धन र सचेतना अभिवृद्धि गर्ने	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य क्षेत्र	स्थाविव्यस गैससहरु	हरेक दिन
१४.	नियमित तथा आवश्यकतानुसार अतिरिक्त खोप कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य क्षेत्र	स्थाविव्यस गैससहरु	आवश्यकतानुसार
१५.	प्रतिवेदन तयार गरी विपद् व्यवस्थापन समितिमा र सरोकारवालालाई उपलब्ध गराउने	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य क्षेत्र	स्थाविव्यस	हरेक दिन

३.३.४ खानेपानी तथा वातावरण स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्र

तालिका १६ : विषयगत क्षेत्र (Cluster) को नेतृत्व गर्ने निकाय र सदस्यहरू

क्रसं	निकाय तथा संस्था	नाम	पद	फोन मोवाइल
१.	वन तथा वातावरण समिति संयोजक	जदुलाल कामत	संयोजक	९८५२०२०६१४
२.	भौतिक पूर्वाधार तथा योजना शाखा प्रमुख	शम्भु सापकोटा	पदेन सदस्य	९८५२०६०४२९
३.	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा प्रमुख	रविन्द्र कार्की	सदस्य	९८५२०३००३६
४.	सरसफाई शाखाका प्रमुख	शम्भु सापकोटा	सदस्य	९८५२०६०४२९
५.	खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धनका क्षेत्रमा कार्यरत संस्थाका प्रतिनिधि	हरिनारायण माझी	सदस्य	९८०४००६८९२
६.	स्थानीय युवा क्लवका प्रतिनिधि	मुन्ना राजवंशी	सदस्य	९८४२५८०५१५
७.	खानेपानी आयोजना समितिका अध्यक्षहरू मध्ये	विद्यानन्द चौधरी	सदस्य	९८४२०२०२०५

स्रोत : पालिकास्तरीय परामर्श कार्यशाला २०८१

खानेपानी तथा वातावरण स्वच्छता प्रवर्द्धन विषयगत क्षेत्रको उद्देश्य

- विपद्को अवस्थामा खानेपानी आपूर्ति गर्ने,
- विपद्का कारण ढलेका बोटबिरूवाहरू हटाउने, विपद्जन्य घटनाबाट सिर्जना भएका फोहोरहरू सरसफाई गर्ने, मरेका पशुपंक्षीहरूको व्यवस्थापन गर्ने,
- व्यक्तिगत सरसफाई र वातावरणको लागि स्वच्छता सम्बन्धी सरसामानहरू -जस्तैः हाईजिन किट, पियुष, क्लोरिन, डस्टविन, ...) उपलब्ध गराउने जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ।
- झाडापखाला, हैजा तथा औलो र पानीजन्य एवं कीटजन्य सरुवारोगहरूको रोकथाम तथा उपचार सुनिश्चित गर्नु,

क) पूर्वतयारी योजना

तालिका १७ : खानेपानी तथा वातावरण स्वच्छता प्रवर्द्धन विषयगत क्षेत्रको पूर्वतयारी योजना

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरु	नेतृत्व	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समय	अवश्यक वजेट रू हजारमा
१	वास (WASH) क्षेत्रमा काम गर्ने निकाय तथा संस्थाको पहिचान गरी सदस्य निकाय वा संस्था र तिनका प्रतिनिधिको विवरण अध्यावधिक गर्ने क्षेत्रमा रहन इच्छुक संस्थाहरूको विवरण सङ्कलन गरी सूचीकरण गर्ने, यस क्षेत्रमा काम गर्ने गैसस नीजिक्षेत्रसंग समन्वय गर्ने ।	खानेपानी तथा वातावरण स्वच्छता प्रवर्द्धन विषयगत क्षेत्र	वडा कार्यालय, युवा क्लव, महिला समूह, विकास साझेदारहरु,	मनुसुन पूर्व वर्षमा १ पटक	संस्थागत पहल (खर्च नलाग्ने)
२	सम्भावित ५०० विस्थापितहरुको परिवारको लागि अस्थायी शौचालयको शौचालय र खानेपनी व्यवस्थापनको सामग्री भण्डारण गर्ने ।	खानेपानी तथा वातावरण स्वच्छता प्रवर्द्धन विषयगत क्षेत्र	वडा कार्यालय, युवा क्लव, महिला समूह, विकास साझेदारहरु	मनुसुन पूर्व वर्षमा १ पटक	११००
३	खानेपानी, सरससफाइ तथा स्वास्थ्य प्रवर्द्धनसम्बन्धी तालिम प्राप्त व्यक्तिको सूची तयार गर्ने	खानेपानी तथा वातावरण स्वच्छता प्रवर्द्धन विषयगत क्षेत्र	वडा कार्यालय, युवा क्लव, महिला समूह, विकास साझेदारहरु	मनुसुन पूर्व	संस्थागत पहल (खर्च नलाग्ने)
४	पानी शुद्धीकरण र हाइजीन कीट, साबुन पानीले हात धुने सम्बन्धमा सरसफाइको लागि घरदैलो अभियान सञ्चालन गर्न महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकालाई अभिमुखीकरण गरी परिचालन गर्ने ।	खानेपानी तथा वातावरण स्वच्छता प्रवर्द्धन विषयगत क्षेत्र	वडा कार्यालय, युवा क्लव, महिला समूह, विकास साझेदारहरु	मनुसुन पूर्व	५०

५	विपद्को समयमा खानेपानी शुद्धीकरणको लागि आवश्यक पर्ने क्लोरीन, पियुष जस्ता औषधिको उचित भण्डारण गर्ने ।	खानेपानी तथा वातावरण स्वच्छता प्रवर्द्धन विषयगत क्षेत्र	वडा कार्यालय, विकास साझेदारहरु,	मनुसुन पूर्व	५०
६	सरसफाईका लागि आवश्यक पर्ने सामग्री तथा उपकरणहरू उपयुक्त ठाउँमा भण्डारण गर्ने ।	खानेपानी तथा वातावरण स्वच्छता प्रवर्द्धन विषयगत क्षेत्र	वडा कार्यालय, विकास साझेदारहरु,	मनुसुन पूर्व	१००
७	खानेपानी ओसार्ने, जम्मा गर्ने र वितरण गर्ने साधनहरू मर्मत सम्भार गरी चालु अवस्थामा राख्ने ।	खानेपानी तथा वातावरण स्वच्छता प्रवर्द्धन विषयगत क्षेत्र	वडा कार्यालय, विकास साझेदारहरु,	मनुसुन पूर्व	संस्थागत पहल (खर्च नलाग्ने)
८	आपत्कालीन अवस्थामा प्रयोग गर्न सकिने खानेपानीको स्रोतहरू पहिचान र संरक्षण गर्ने ।	खानेपानी तथा वातावरण स्वच्छता प्रवर्द्धन विषयगत क्षेत्र	वडा कार्यालय, युवा क्लव, महिला समूह, विकास साझेदारहरु	मनुसुन पूर्व	संस्थागत पहल (खर्च नलाग्ने)

ख) आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना

तालिका १८ : विपद्को अवस्थामा जनस्वास्थ्यको रक्षा र स्वच्छता प्रवर्द्धनका लागि यस क्षेत्रले देहायका कार्यहरु गर्नेछः

क्रसं	प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्य	परिमाण	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१.	आपत्कालीन बैठक आयोजना गरी विपद्को अवस्थाको मूल्याङ्कन गर्ने । सहयोगी संस्थाको क्षमता पहिचान, कार्य तथा जिम्मेवारी विभाजन गर्ने, सामग्री आपूर्तिकर्ताको सूची तयार गर्ने, विद्यमान स्रोत र मागको विश्लेषण गर्ने,	हरेक विपदमा १ पटक र आवश्यकता अनुसार	WASH क्षेत्र	स्वास्थ्य संस्थाहरु सुरक्षा निकाय स्वयंसेविका युवा सञ्जाल, महिला समूहहरु RRT	विपद् हुनासाथ
२.	वडा र समुदाय तहमा स्वच्छता प्रवर्द्धन समिति परिचालन गर्ने। विशिष्ट सेवा दिनु पर्ने जनसङ्ख्याको पहिचान गर्ने, प्रतिकार्य योजना अनुरूप भएका पूर्वतयारीको पुनरावलोकन गर्ने,	आवश्यकता अनुसार	WASH क्षेत्र	स्वास्थ्य संस्थाहरु सुरक्षा निकाय स्वयंसेविका युवा सञ्जाल, महिला समूहहरु RRT	विपद् हुनासाथ

	विपद् व्यवस्थापन समिति र अन्य क्षेत्र तथा सरोकारवालासँग सम्बन्ध राखी काम गर्ने व्यवस्था मिलाउने, विपदबाट स्वास्थ्यमा उत्पन्न समस्याबारे सूचना तथा जानकारी सङ्कलन गर्ने ।				
३.	विपद प्रभावितहरुलाई आवश्यकतानुसार स्वच्छ खानेपानीको नियमित आपूर्ति गराउने	आवश्यकता अनुसार	WASH क्षेत्र	स्वयंसेविका युवा सञ्जाल, महिला समूहहरु	१२ घण्टा भित्र
४.	विभिन्न संस्थाहरूसँग भएको स्वास्थ्य सरसफाइ सामग्रीहरूको मौज्दात विवरण सङ्कलन गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	WASH क्षेत्र	गैससहरु	१२ घण्टा भित्र
५.	विद्यालयमा स्थापित बालसमूहहरूबीच सरसफाइसम्बन्धी क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्ने ।		WASH क्षेत्र	विद्यालयहरु	२४ घण्टा भित्र
६.	स्वास्थ्य प्रवर्द्धनका तथा सरसफाइका सामग्री वितरण गर्ने Hygiene kit WASH kit Dignity kit	आवश्यकता अनुसार	WASH क्षेत्र	स्वास्थ्य संस्थाहरु स्वयंसेविका युवा सञ्जाल, महिला समूहहरु RRT	२४ घण्टा भित्र
७.	खानेपानी शुद्धीकरणका सामान वितरण (बाल्टिन २ वटा १० र १५ लि., मग १, पियुष पहिलो १ हप्ता र बाँकी दिनका लागि वाटरगार्ड वा पियुष १ प्रति परिवार)	१ पटक	WASH क्षेत्र	रेडक्रस गैससहरु	२४ घण्टा भित्र
८.	समुदाय स्थानान्तरण हुने स्थान वा शिबिर तथा प्रभावित स्थानीय तहमा स्वास्थ्य प्रवर्द्धनसँग सम्बन्धित खानेपानी, शौचालयजस्ता संरचना तथा सरसफाइको अवस्थाको अध्ययन गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	WASH क्षेत्र	स्वास्थ्य संस्था रेडक्रस गैससहरु	१२ घण्टा भित्र
९.	महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका युवा तथा महिला समूह मार्फत सरसफाईसम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धिको कार्यक्रम सञ्चालन गरी सरसफाइ प्रवर्द्धन कार्य गर्ने गराउने • स्थानीय भाषामा जनचेतनामूलक क्रियाकलाप • माइकिङ् • सडक नाटक • सूचना केन्द्र स्थापना गर्ने	आवश्यकता अनुसार	WASH क्षेत्र	स्वास्थ्य संस्थाहरु सुरक्षा निकाय स्वयंसेविका युवा सञ्जाल, महिला समूहहरु RRT गैससहरु	१२ घण्टा भित्र शुरु गरी निरन्तर

	• जानकारीमूलक, शिक्षाप्रद प्रचार सामग्री तयार गरी वितरण गर्ने • स्वयंसेवक परिचालन • सञ्चार क्षेत्रको परिचालन • बाल/युवा क्लबको परिचालन • शिविरमा सुरक्षा व्यवस्थापन • अन्य क्षेत्रहरुसंगको निकट समन्वय				
१०.	समुदायबाट र अन्य क्षेत्रबाट पृष्ठपोषण सङ्कलन र पुनरावलोकन गरी सुधारका क्षेत्र पहिचान गर्ने	आवश्यकता अनुसार	WASH क्षेत्र	रेडक्रस गैससहरु स्वयंसेविकाहरु	निरन्तर
११.	शिबिरमा मलेरियालगायत सरुवा रोग नियन्त्रणको लागि विषादी छर्किने । झुल वितरण गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	WASH क्षेत्र	रेडक्रस गैससहरु	आवश्यकतानुसार
१२.	शिबिर रहेको क्षेत्रको पूर्ण सरसफाइसम्बन्धी कार्य गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	WASH क्षेत्र	स्वास्थ्य संस्थाहरु स्वयंसेविका युवा सञ्जाल, महिला समूहहरु RRT गैससहरु	हरेक दिन
१३.	पानीजन्य सरुवा रोगको प्रकृति पहिचान गर्ने र त्यसअनुसार स्वास्थ्य प्रवर्द्धन र सचेतना अभिवृद्धि गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	WASH क्षेत्र		हरेक दिन
१४.	मरेका पशु पंक्षिहरुको उचित व्यवस्थापन गर्ने	आवश्यकता अनुसार	WASH क्षेत्र	रेडक्रस गैससहरु	आवश्यकतानुसार
१५.	प्रतिवेदन तयार गरी विपद् व्यवस्थापन समितिमा र सरोकारवालालाई उपलब्ध गराउने ।	आवश्यकता अनुसार	WASH क्षेत्र		हरेक दिन

३.३.५ आपतकालीन आश्रय तथा गैरखाद्य सामग्री क्षेत्र

तालिका १९ : विषयगत क्षेत्र (Cluster) को नेतृत्व गर्ने निकाय र सदस्यहरू

क्रसं	निकाय तथा संस्था	नाम	पद	फोन मोवाइल
१.	गाउँपालिका उपाध्यक्ष	सितादेवी राजवंशी	संयोजक	९८५२०५०६४२
२.	आर्थिक विकास समिति संयोजक	जितनारायण सरदार	सदस्य	
३.	पूर्वाधार विकास तथा योजना शाखा प्रमुख	शम्भु सापकोटा	पदेन सदस्य	९८०४०४९६०१
४.	उच्च जोखिम क्षेत्रका वडा अध्यक्ष १	सुरेन्द्र प्रसाद राजवंशी	सदस्य	९८११३७०२९०
५.	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी प्रतिनिधि	यसोधर कामत	सदस्य	९८४२०३०१७०
६.	महिला तथा बालबालिका शाखा प्रमुख	देवीमायाँ गौतम	सदस्य	९८४२२८०९२०
७.	अपाङ्गता सम्बन्धी नगर सञ्जाल प्रतिनिधि	अलजल हुसेन	सदस्य	
८.	स्थानीय सुरक्षा निकाय प्रतिनिधि	प्रहरी चौकी कटहरी	सदस्य	९८५२०९०४४१
९.	बाणिज्य तथा व्यापार संघका प्रतिनिधि	अरविन्द शर्मा	सदस्य	९८५२०२१३५८
१०.	नगर प्रहरी प्रमुख		सदस्य	

आपतकालीन आश्रय तथा गैरखाद्य सामग्री क्षेत्रको क्षेत्रगत उद्देश्य

- विपद्को कारण घरमा क्षति पुगी बस्न नसक्ने अवस्थामा रहेका प्रभावितहरूलाई आपत्कालीन आश्रय वा बासको लागि अस्थायी संरचना निर्माण गर्ने ।
- प्रभावितहरूलाई त्रिपाल, भाँडाकुँडा, लत्ताकपडा जस्ता गैर-खाद्य सामग्री वितरण गर्ने जिम्मेवारी निर्वाह गर्ने ।
- सुरक्षित तथा आरामदायी बस्ने ठाउँको प्राप्तिका लागि भौतिक एवं सामाजिक आवश्यकताहरूमा व्यक्ति तथा परिवारहरूको पहुँच सुनिश्चित गर्ने ।
- विपद्का कारणले घरवारविहीन बनेका मानिसका निमित्त स्थायी समाधानको खोजीका लागि प्रयत्न गर्नुका साथै विस्थापितलाई मानवअधिकारको उपभोग गर्न सक्षम बनाउने ।
- घरायसी आवश्यकताका भाँडाकुँडा तथा व्यक्तिगत सम्मान र मर्यादासहित दैनिक जीवनयापनका लागि आवश्यक सामग्रीहरूमा विस्थापितको समानुपातिक पहुँच गराउने ।

क) पूर्वतयारी योजना

तालिका २० : आपतकालीन आश्रय तथा गैरखाद्य सामग्री क्षेत्रको पूर्वतयारी योजना

क.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरु	नेतृत्व	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समय	अवश्यक वजेट रू हजारमा
१.	गाउँपालिकाको विपद् जोखिम क्षेत्र नजिक खुल्ला स्थानहरु पहिचान गरी अस्थायी आश्रय स्थलको लागि आवश्यक भौतिक पूर्वाधारहरु निर्माण गर्ने । जस्तैः चर्पि, ट्युववेल, सेड आदी ।	आपतकालीन आश्रय तथा गैरखाद्य सामग्री क्षेत्र	विषयगत क्षेत्र प्रमुख, वडा समिति, पूर्वाधार विकास शाखा, साझेदार	मनसुन पूर्व	१००० जोड कोषको रुपमा
२.	यस क्षेत्रमा संलग्न सदस्य संस्थाहरूको विवरण अद्यावधिक गर्ने । सम्भावित सहयोगी निकाय तथा संस्थाहरूको पहिचान गरी आवासको लागि उपलब्ध साधन र स्रोतको सूची तयार गर्ने ।	आपतकालीन आश्रय तथा गैरखाद्य सामग्री क्षेत्र	विषयगत क्षेत्र प्रमुख, वडा समिति, पूर्वाधार विकास शाखा, साझेदार	मनसुन पूर्व	संस्थागत पहलबाट
३.	आवास तथा गैर खाद्य सामग्रीको आपूर्तिको लागि बजार र बिक्रेताका वैकल्पिक सूची बनाउने, आवश्यकता अनुसार सम्झौता गर्ने ।	आपतकालीन आश्रय तथा गैरखाद्य सामग्री क्षेत्र	विषयगत क्षेत्र प्रमुख, वडा समिति, पूर्वाधार विकास शाखा, साझेदार	मनसुन पूर्व	संस्थागत पहलबाट
४.	५०० परिवारको लागि सेल्टर किट भण्डारण गर्ने गराउने ।	आपतकालीन आश्रय तथा गैरखाद्य सामग्री क्षेत्र	वडा समिति रेडक्रस, गैसस, उद्योग वाणिज्य संघ	मनसुन पूर्व	२०००
५.	आवास तथा गैरखाद्य सामग्री भण्डारणको सूची राख्ने गाउँपालिका र अन्य सरोकारवालालाई उपलब्ध गराउने ।	आपतकालीन आश्रय तथा गैरखाद्य सामग्री क्षेत्र	वडा समिति, पूर्वाधार विकास शाखा, विकास साझेदार, रेडक्रस	मनसुन पूर्व	संस्थागत पहलबाट

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरु	नेतृत्व	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समय	अवश्यक वजेट रू हजारमा
६.	अस्थायी आश्रय स्थल बनाउन सुविधायुक्त खुला क्षेत्रको व्यवस्थापन र संरक्षण गर्ने ।	आपतकालीन आश्रय तथा गैरखाद्य सामग्री क्षेत्र	वडा समिति, पूर्वाधार विकास शाखा, विकास साझेदार,	मनसुन पूर्व	संस्थागत पहलबाट
७.	अस्थायी आश्रय वा बास निर्माणको लागि टोली गठन गर्ने र दक्षता अभिबृद्धिका लागि कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने	आपतकालीन आश्रय तथा गैरखाद्य सामग्री क्षेत्र	वडा समिति, पूर्वाधार विकास शाखा, विकास साझेदार,	मनसुन अगाडी	२००

ख) प्रतिकार्य योजना आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना

विपद आएको समयमा तथा त्यसपछि लगत्तै विस्थापित तथा प्रभावित मानिसलाई विनाभेदभाव खाद्यान्न उपलब्ध गराउनु यस क्षेत्रको कार्यधिकार हो । यसको लागि यस क्षेत्रले देहायअनुसार काम गर्नेछः

तालिका २१ : आपतकालीन आश्रय तथा गैरखाद्य सामग्री क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

क्रसं	प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्य	परिमाण	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१.	विषयगत क्षेत्रको आपत्कालीन बैठकको बस्ने ।	शुरुमा १ पटक र आवश्यकता अनुसार	आश्रय तथा गैरखाद्य क्षेत्र	स्थाविव्यस गाउँपालिका क्षेत्रका सदस्यहरु	विपदको संकेत देखिनासाथ
२.	विपदबाट प्रभावित क्षेत्र तथा विस्थापित मानिसको तथ्याङ्क समग्र व्यवस्थापन सूचना तथा खोजउद्धार कार्यदलबाट तत्काल प्राप्त गर्ने र आवास तथा गैरखाद्य आवश्यकता पहिचान गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	आश्रय तथा गैरखाद्य क्षेत्र	सुरक्षा निकाय सूचना समन्वय क्षेत्र गैसस	विपद आउनासाथ शुरु गर्ने
३.	मानवीय सहयोग गर्ने संस्थाहरूसँग समन्वय गरी आवश्यक व्यवस्था मिलाउने ।	आवश्यकता अनुसार	आश्रय तथा गैरखाद्य क्षेत्र	सूचना समन्वय क्षेत्र नीजि क्षेत्र गैसस	विपद आउनासाथ शुरु गर्ने
४.	संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्र सँग समन्वय गरी तत्काल लगाउने लुगाफाटो तथा अन्य खाना तथा गैरखाद्य सामग्री वितरण गर्ने (महिला, बालबालिका, सुत्केरी तथा संवेदनशील व्यक्तिलाई विशेष ध्यान दिने)	आवश्यकता अनुसार	आश्रय तथा गैरखाद्य क्षेत्र	स्थाविव्यस युवा सञ्जाल गैसस व्यापार संघ	१२ घण्टा भित्र
५.	कार्यदललाई परिस्थिति विश्लेषणको लागि प्रभावित क्षेत्रमा पठाउने र प्राप्त सूचना र अवस्थाअनुरूप कार्ययोजनाको समीक्षा गर्ने	आवश्यकता अनुसार	आश्रय तथा गैरखाद्य क्षेत्र	स्थाविव्यस युवा सञ्जाल सुरक्षा निकाय	६ घण्टा भित्र र यसपछि निरन्तर

क्रसं	प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्य	परिमाण	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
६.	पहिचान भएका पूर्वनिर्धारित स्थानहरूमा अस्थायी आवासमा बसोवास गराउने । पूर्वनिर्धारित स्थानमा नअटेका विस्थापितलाई त्रिपालको व्यवस्था गरी तत्काल सुरक्षित स्थानमा बस्ने व्यवस्था मिलाउने	आवश्यकता अनुसार	आश्रय तथा गैरखाद्य क्षेत्र	स्थाविव्यस युवा सञ्जाल सुरक्षा निकाय	६ घण्टा भित्र र यसपछि निरन्तर
७.	विस्थापितलाई उद्धार गरी राखिएको क्षेत्रको निरीक्षण र थप आवश्यकताको पहिचान गर्ने	आवश्यकता अनुसार	आश्रय तथा गैरखाद्य क्षेत्र	युवा सञ्जाल सुरक्षा निकाय	६ घण्टा भित्र र यसपछि निरन्तर
८.	आवश्यकताअनुसार ओछ्याउने, ओड्ने, लगाउने कपडा तथा खाना पकाउने, खाने भाँडावर्तन स्वीकृत मापदण्ड अनुसार वितरण गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	आश्रय तथा गैरखाद्य क्षेत्र	गाउँपालिका स्थाविव्यस व्यापार संघ	१२ घण्टा भित्र
९.	नागरिक समाजका विभिन्न क्षेत्रबाट वितरण हुने राहतको अभिलेख राख्ने र नपुग वा राहत प्राप्त गर्न नसकेका समुदायको पहिचान गरी राहत उपलब्ध गराउने ।	आवश्यकता अनुसार	आश्रय तथा गैरखाद्य क्षेत्र	गाउँपालिका सुरक्षा निकाय गैससहरु	नियमितरुपमा
१०.	राहत वितरणसम्बन्धी कार्य, समस्या र समाधानबारे जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, प्रदेश विपद् व्यवस्थापन कार्यकारी समिति तथा अन्य सरोकारवालालाई जानकारी गराउने ।	आवश्यकता अनुसार	आश्रय तथा गैरखाद्य क्षेत्र	स्थाविव्यस कार्यदलहरु व्यापार संघ	हरेक दिन
११.	विस्थापितको प्रत्यक्ष सहभागितामा शिबिर व्यवस्थापन समिति गठन गरी स्फेयर मापदण्ड अनुसार हुने गरी शिविर स्थापना गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	आश्रय तथा गैरखाद्य क्षेत्र	गाउँपालिका स्थाविव्यस	विपद् पश्चात परिस्थिति हेरेर
१२.	शिविरहरुको नियमित अनुगमन गर्ने र प्रभावितहरुका गुनासाहरुलाई तत्काल सम्बोधन गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	आश्रय तथा गैरखाद्य क्षेत्र	गाउँपालिका स्थाविव्यस	नियमितरुपमा
१३.	अवस्था सामान्य भएपश्चात शिविर तथा सार्वजनिक स्थानबाट प्रभावितहरुको वासस्थानमा फर्काउन आवश्यक समन्वय गर्ने	१ पटक	आश्रय तथा गैरखाद्य क्षेत्र	गाउँपालिका स्थाविव्यस	अवस्था सामान्य हुन थाले पछि

क्रसं	प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्य	परिमाण	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१४.	खाद्य क्षेत्र संगको नियमित बैठक तथा प्रतिवेदन तयारी गरी सबै सरोकारवालालाई उपलब्ध गराउने	आवश्यकता अनुसार	आश्रय तथा गैरखाद्य क्षेत्र	गाउँपालिका स्थाविव्यस	हरेक दिन र आवश्यकता नुसार

३.३.६ संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्र

तालिका नम्वर : २२ विषयगत क्षेत्र (Cluster) को नेतृत्व गर्ने निकाय र सदस्यहरू

क्रसं	निकाय तथा संस्था	नाम	पद	फोन मोवाइल
१.	महिला तथा बालबालिका शाखा प्रमुख	देवीमाया गौतम	संयोजक	९८४२२८०९२०
२.	कार्यपालिका महिला सदस्य एकजना	विष्णु कुमारी राई	सदस्य	९८०४०६१२८८
३.	स्थानीय प्रहरी प्रमुख	प्रहरी चौकी कटहरी	सदस्य	९८५२०९०४४१
४.	स्थानीय प्रहरी प्रमुख	प्रहरी चौकी थलाहा	सदस्य	९८५२०३८२०४
५.	महिला सञ्जालको प्रतिनिधि		सदस्य	
६.	स्वास्थ्य शाखा प्रतिनिधि	सुकल प्रसाद साह	सदस्य	९८४२१३१६८२
७.	नगर प्रहरी प्रतिनिधि		सदस्य	
८.	महिला सहकारी संस्था प्रतिनिधि		सदस्य	
९.	ज्येष्ठ नागरिक संघका प्रतिनिधि		सदस्य	
१०.	संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्रमा कार्यरत गैससका प्रतिनिधि		सदस्य	

स्रोत : पालिकास्तरीय परामर्श कार्यशाला २०८१

संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्रको क्षेत्रगत उद्देश्य

- विपद्को समयमा महिला, गर्भवती महिला, सुत्केरी, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, शिशु, बालबालिका, बृद्धबृद्धाहरूलाई संरक्षण गर्ने,
- उनीहरूको आवश्यकता बमोजिमका सरसामानहरू जस्तैः सेनेटरी प्याड, खेलकुदका सामान आदि उपलब्ध गराउने
- घरपरिवारका सदस्य गुमाएकाहरू तथा विपद्का कारण त्रसित व्यक्तिहरूलाई मनोसामाजिक परामर्श सेवा दिने र हिंसामुक्त वातावरण सिर्जना गर्ने जस्ता जिम्मेवारी निर्वाह गर्ने ।
- महिला तथा बालबालिकालगायत जोखिममा परेका समूहलाई हिंसा, मानसिक तनाव, शोषण, दुर्व्यवहार, भेदभावबाट मुक्त राखी सुरक्षाको प्रत्याभूति दिनु यस क्षेत्रको उद्देश्य रहेको छ ।
- विशेषगरी जेष्ठ नागरिक, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, महिलाजस्ता बढी प्रभावित हुने वर्गको संरक्षणका लागि यस क्षेत्रले काम गर्नेछ ।

क) पूर्वतयारी योजना

तालिका नम्वर २३ : संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्रको प्रतिकार्यको लागि पूर्वतयारी योजना

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरु	नेतृत्व	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समय	अवश्यक वजेट रू हजारमा
१.	समन्वय बैठक गरी सदस्यहरूको विवरण अध्यावधिक गर्ने ।	संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्र	वडा समिति, स्थानीय प्रहरी, स्वास्थ्य शाखा, महिला सञ्जाल	मनसुन पूर्व	संस्थागत पहल (खर्च नलाग्ने)
२.	मनोसामाजिक विमर्षर्ताहरुको विवरण अध्यावधिक गर्ने . जसमा नाम, ठेगाना, संस्थाथा, पद, मनोसाामाजिक विमर्शको क्षेत्र, सम्पर्क नम्वरहरु अध्यावधिक गर्ने	संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्र	वडा समिति, स्थानीय प्रहरी, स्वास्थ्य शाखा, महिला सञ्जाल	मनसुन पूर्व	संस्थागत पहल (खर्च नलाग्ने)
३.	३०० महिलाको लागि आवश्यक सरसफाइ तथा महिनावारी व्यवस्थापन (MHM kit) र किशोरीहरुको लागि Dignity kit भण्डारण गर्ने गराउने । यस किटमा सेनेटरी प्याड वा सेनेटरी प्याडको लागि ४ मिटर सुतिको नरम कपडा, अन्डरवेयर, तौलिया, टर्च लाईट, लुगा धुने र नुहाउने सावुन, काइयो, नेलकटर, व्रस, पेष्ट आदि राख्ने ।	संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्र	वडा समिति, स्थानीय प्रहरी, स्वास्थ्य शाखा, महिला सञ्जाल, विकास साझेदारहरु	मनसुन पूर्व	४०० जोड कोषको रुपमा
४.	महिला र वालबालिका मैत्री र अपाङ्गमैत्री आवासको मापडण्ड तयार गरी आवास तथा गैर खाद्यान्न विषयगत क्षेत्रसंग समन्वय गर्ने । हरेक अस्थायी आवास क्षेत्रहरुमा महिलाहरुको लागि छुट्टै ट्वाइलेट र वाथरुम वनाउने । यदि अपाङ्गता भएका ब्यक्तिहरुको संख्या यकीन भएमा शौचालय र खानेपानी तथा आवास अपाङ्गतामैत्री वनाउने । महिलाहरुको लागि आवश्यक महिनावारी व्यवस्थापन किट र किशोरीहरुका लागि डिग्नीटि किट अनिवार्य व्यवस्थापन गर्ने । हरेक अस्थायी आवास क्षेत्रमा महिलाहरुको सुरक्षाको लागि रिफरल र रिपोर्टिङ्ग संयन्त्र (Referal and Reporting mechanism) सञ्चालन कार्यविधि तयार गरी तयारी हालतमा राख्ने	संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्र	स्थाविव्यस गैससहरु स्वयंसेविका, सुरक्षा निकाय	मनसुन पूर्व	संस्थागत पहल (खर्च नलाग्ने)
५.	महिला, वालबालिका, जेष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका ब्यक्तिहरु, दिर्घरोगी तथा अन्य संकटासन्न समूहको तथ्याङ्क संकलन र आवश्यकताको पहिचानको लागि आवश्यक फारमहरु तयारी हालतमा राख्ने ।	संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्र	वडा समिति, स्थानीय प्रहरी, स्वास्थ्य शाखा, महिला सञ्जाल, विकास साझेदार	मनसुन पूर्व	५०

क.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरु	नेतृत्व	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समय	अवश्यक वजेट रू हजारमा
६.	सरोकारवाला एवं सुरक्षाकर्मीहरूलाई आचार संहिता सहित संरक्षणसम्बन्धी अभिमुखीकरण गर्ने ।	संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्र	वडा समिति, स्वास्थ्य शाखा, विकास साझेदार	मनसुन पूर्व	१००
७.	महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्ति र ज्येष्ठ नागरिकको संरक्षणका तरिकाहरू बारे जानकारी पुस्तिका तयार एवम् प्रकाशन गर्ने ।	संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्र	वडा समिति, स्वास्थ्य शाखा, विकास साझेदार	मनसुन पूर्व	५०
८.	विपद्को समयमा परिचालन हुने विषयक्षेत्रका सदस्यहरूलाई कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने/गराउने	संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्र	वडा समिति, स्वास्थ्य शाखा, विकास साझेदार	मनसुन पूर्व	५० जोड कोषको रुपमा

ख) आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना

विपद्को समयमा प्रभावितहरूको संरक्षणका लागि यस क्षेत्रले अन्य क्षेत्रसँग समन्वय गरी देहायअनुसार कार्य गर्नेछः

तालिका नम्वर २४ : संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्रको प्रतिकार्यको लागि प्रतिकार्य योजना

क्रसं	प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्य	परिमाण	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१.	सुरक्षा तथा संरक्षण क्षेत्रको समन्वय बैठक गर्ने । सुरक्षा र संरक्षणका लागि भूमिका निर्धारण गरी जिम्मेवारी तोक्ने।	१ पटक	सुरक्षा तथा संरक्षण क्षेत्र	सुरक्षा निकाय महिला समूह युवा क्लव	विपद् पश्चात तत्काल
२.	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, खोज तथा उद्धार समितिसँग समन्वय गरी संरक्षणमा आवश्यक पर्ने महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु, जेष्ठ नागरिक, विरामीहरुको सूची तयार गर्ने ।	१ पटक र आवश्यकता अनुसार	सुरक्षा तथा संरक्षण क्षेत्र	सुरक्षा निकाय महिला समूह युवा क्लव	विपद् पश्चात तत्काल
३.	लेखाजोखा, जनसङ्ख्याको सर्भेक्षण, अभिमुखीकरण, स्वयंसेवक परिचालन, सूचना विश्लेषण आदि गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	सुरक्षा तथा संरक्षण क्षेत्र	सुरक्षा निकाय महिला समूह युवा क्लव	विपद् पश्चात तत्काल
४.	हराएका र विछोडिएका परिवारको खोजी गरी पारिवारिक पुनर्मिलन गराउने ।	आवश्यकता अनुसार	सुरक्षा तथा संरक्षण क्षेत्र	सुरक्षा निकाय महिला समूह युवा क्लव	विपद् पश्चात तत्काल

५.	मानसिक रूपमा कमजोर देखिएका प्रभावितलाई मनोसामाजिक सहयोग दिने ।	आवश्यकता अनुसार	संरक्षण क्षेत्र	मनोविमर्शकर्ता महिला समूह युवा क्लव	उद्धार कार्य सकिएपछि
६.	गर्भवती र सुत्केरी महिलाहरूका लागि सुरक्षित स्थानको प्रबन्ध तथा उनीहरूको स्याहार तथा सरसफाइ र पोषणको व्यवस्थापन गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	संरक्षण क्षेत्र	सुरक्षा निकाय महिला समूह सरोकारवाला संघसंस्था	उद्धार कार्य सकिएपछि
७.	महिलाहरुको नेतृत्व र समन्वयमा महिला मैत्री सुरक्षित स्थान सञ्चालन गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	संरक्षण क्षेत्र	सुरक्षा निकाय महिला समूह	उद्धार कार्य सकिएपछि
८.	अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुका लागि आवश्यक सहयोगी सामग्रीहरुको व्यवस्थापन र वितरण गर्ने ।	१ पटक	संरक्षण क्षेत्र	सुरक्षा निकाय महिला समूह सरोकारवाला निकाय	उद्धार कार्य सकिएपछि
९.	सामाजिक सुरक्षा कोष अन्तरगत प्रदान गरिने रकम अग्रिमरुपमा नै वितरण गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।	१ पटक	संरक्षण क्षेत्र	गाउँपालिका	उद्धार कार्य सकिएपछि
१०.	समग्र प्रतिकार्यमा महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु, जेष्ठ नागरिकहरुको आवश्यकताका बारेमा क्षेत्रगत बैठकमा जानकारी गराई आपूर्तिको व्यवस्था मिलाउने ।	आवश्यकता अनुसार	संरक्षण क्षेत्र	अन्य विषयक्षेत्र सरोकारवाला संघसंस्था तथा निकाय	उद्धार कार्य सकिएपछि
११.	घाइते बालबालिका तथा विशेष आवश्यकता भएका समूहका लागि स्वास्थ्य सहयोग गर्नका लागि स्वास्थ्य क्षेत्रसँग समन्वय गर्ने, उपचार शिबिर स्थापनाको लागि समन्वय गर्ने, ३ वर्षसम्मका बालबालिकाको लागि सुरक्षित स्थान तयार गर्ने,	आवश्यकता अनुसार	सुरक्षा तथा संरक्षण क्षेत्र	स्वास्थ्य क्षेत्र सुरक्षा निकाय महिला समूह युवा क्लव	उद्धार कार्य सकिएपछि
१२.	भेदभाव, दुर्व्यवहार, हिंसा र शोषणका घटना अनुगमन पहिचान, अभिलेखीकरण तथा सहयोग गरी निगरानी समूह गठन गर्ने,	१ निगरानी समूह	संरक्षण क्षेत्र	सुरक्षा निकाय महिला समूह सरोकारवाला संघसंस्था	नियमितरुपमा
१३.	लैङ्गिक हिँसा र यौन दुर्व्यवहारमा परेमा महिला तथा किशोरीहरुलाई मनोपरामर्श सेवा प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाउने	आवश्यकता अनुसार	संरक्षण क्षेत्र	स्वास्थ्य संस्था सरोकारवाला संस्था तथा निकाय	नियमितरुपमा
१४.	लैङ्गिक हिँसा र यौन दुर्व्यवहारमा परेका महिला तथा किशोरीहरु र बालबालिकाहरुलाई कानूनी उपचारका लागि आवश्यक कार्य गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	संरक्षण क्षेत्र	सुरक्षा निकाय सरोकारवाला संघसंस्था	नियमितरुपमा

१५.	महिला तथा किशोरीहरुको समूह निर्माण गरी संरक्षण र सुरक्षाका गतिविधिहरु सञ्चालन गर्ने ।	१ समूह	संरक्षण क्षेत्र	सुरक्षा निकाय सरोकारवाला संघसंस्था	नियमितरुप मा
१६.	समस्यामा परेकालाई कानुनी सहयोग तथा परामर्श सेवा दिने, प्रभावित व्यक्तिहरूलाई अधिकार र कर्तव्यबारे सचेतना दिने,	आवश्यक ता अनुसार	संरक्षण क्षेत्र	सुरक्षा निकाय कानुन व्यवसायी सञ्चार माध्यम	नियमितरुप मा
१७.	सहयोगी निकाय तथा सुरक्षाकर्मीलाई आचार संहिताबारे सचेतना गराउने,	१ पटक	संरक्षण क्षेत्र	सुरक्षा निकाय कानुन व्यवसायी	नियमितरुप मा
१८.	गर्भवती र सुत्केरीको लागि विशेष कपडा वितरण गर्ने,	आवश्यक ता अनुसार	संरक्षण क्षेत्र	महिला समूह रेडक्रस गैससहरु	उद्धार कार्य सकिएपछि
१९.	प्रभावित क्षेत्रको सुरक्षाका लागि वडासंग समन्वय गरी सुरक्षा समिति गठन गर्ने र परिचालन गर्ने ।	१ समिति	संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्र	वडा समिति महिला समूह गैससहरु	आवश्यक तानुसार
२०.	प्रभावित क्षेत्रमा हिंसा लुटपाटका घटना हुन नदिन आवश्यक सुरक्षा व्यवस्था मिलाउने ।	आवश्यक ता अनुसार	संरक्षण क्षेत्र	वडा समिति सुरक्षा निकाय युवा क्लव	आवश्यक तानुसार
२१.	विगतमा भएका घटनाहरुको विश्लेषण गरी सतर्कताका साथ कार्य गर्ने।	आवश्यक ता अनुसार	संरक्षण क्षेत्र		आवश्यक तानुसार
२२.	प्रतिवेदन तयार गरी अन्य क्षेत्रसँग सिकाइ आदानप्रदान गर्ने ।	२ पटक	संरक्षण क्षेत्र		नियमितरुप मा

३.३.७ आपतकालीन शिक्षा क्षेत्र

तालिका नम्वर २५ विषयगत क्षेत्र (Cluster) को नेतृत्व गर्ने निकाय र सदस्यहरू

क्रसं	निकाय तथा संस्था	नाम	पद	फोन मोवाइल
१.	पालिकाको शिक्षा शाखा प्रमुख	द्रोण प्रसाद पोखेल	संयोजक	९८४२६८६३५०
२.	परीक्षा समिति प्रतिनिधि	बल बहादुर बस्नेत	सदस्य	९८५२०३२५२३
३.	वि व्य स पालिका सञ्जाल प्रतिनिधि	राजकुमार देव	सदस्य	९८४२३५८४७०
४.	शिक्षक महासंघ प्रतिनिधि		सदस्य	
५.	शिक्षा क्षेत्रमा कार्यरत गैसस प्रतिनिधि		सदस्य	
६.	जोखिम क्षेत्रको विद्यालयको विपद् फोकल शिक्षक	सिध्यानन्द करदार	सदस्य	९८०७३५९००३
७.	तोकिएको विद्यालयको जेण्डर फोकल शिक्षक (लैससास)	सावित्री लुईंटेल	सदस्य	९८४२०९८०४२
८.	गाउँपालिकाका विपद फोकल पर्सन		सदस्य	
९.	तोकिएको सूचना प्रविधि विषय शिक्षक	सालिन कुमार सिँह	सदस्य	९८१४३७७१२९

आपतकालीन शिक्षा क्षेत्रको क्षेत्रगत उद्देश्यः

- विपद् प्रभावित तथा विस्थापित विद्यार्थी र अस्थायी आवासको रूपमा उपयोग भएका विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीको नियमित अध्ययन वा पठनपाठन गर्न पाउने अधिकारको प्रत्याभूति गर्दै आपत्कालीन समयको लागि शिक्षा प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाउनु तथा आवश्यक सहयोग उपलब्ध गराउने ।
- विपद्को कारण विद्यालय तीन दिनभन्दा बढी बन्द भएमा विद्यार्थीहरूलाई आपत्कालीन शिक्षाको व्यवस्था गर्ने ।
- विपदको कारण विद्यार्थीको पठनपाठनका शैक्षिक सामग्री हराए वा क्षति पुऱ्याएमा सोको व्यवस्था गर्ने र विद्यालयको शिक्षण सामग्रीहरू नष्ट भएमा पुनः व्यवस्था गर्ने जिम्मेवारी निर्वाह गर्ने ।
- धेरै समय विद्यालय बन्द हुने भएमा बैकल्पिक शिक्षाको व्यवस्था गर्ने ।

क) पूर्वतयारी योजना

तालिका नम्वर २६ : आपतकालीन शिक्षा क्षेत्रको प्रतिकार्यको लागि पूर्वतयारी योजना

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरु	नेतृत्व	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समय	अवश्यक वजेट रू हजारमा
१	शिक्षा क्षेत्रको बैठक गरी शैक्षिक क्षेत्रको विश्लेषण गर्ने । आपत्कालीन शैक्षिक कार्यदल गठन गर्ने ।	शिक्षा क्षेत्र	गाउँपालिका विद्यालयहरु	शैक्षिक सत्रको शुरुमा	संस्थागत पहल (खर्च नलाग्ने)
२	जोखिमपूर्ण क्षेत्रका विद्यालय, मदरसा, इसिडी तथा विद्यार्थी र शिक्षकको तथ्याङ्क सङ्कलन र विश्लेषण गर्ने । वडा स्तरमा तथ्याङ्कमा निम्न कुराहरु समेट्ने • आधारभूत विद्यालय र विद्यार्थी संख्या, • माध्यमिक विद्यालय र विद्यार्थी संख्या, • उच्च मावि र विद्यार्थी संख्या, • विद्यालयको भवनको अवस्था यसमा कच्ची, पक्की, इटा ढुंगा माटोको के हो खुल्ने गरी। • शौचायय संख्या र खानेपानीको प्रवन्ध र उपलब्धता • विद्यालयमा बालमैत्री, अपाङ्गतामैत्री, किशोरीमैत्री भए नभएको • विद्यालयमा हेण्डवासिङ स्टेसन र यसको प्रयोग • मोवाइल, टिभि र रेडियोको पहुँच नभएका बालबालिकाको संख्या • विद्यालयमा आउँदाजाँदा बाटोको, खोलाको जोखिमको अवस्था · विद्यालय भवन आफै डुवान र कटानको जोखिमको अवस्था	शिक्षा क्षेत्र	गाउँपालिका विद्यालयहरु	शैक्षिक सत्रको शुरुमा	संस्थागत पहल (खर्च नलाग्ने)

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरु	नेतृत्व	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समय	अवश्यक वजेट रू हजारमा
	• विद्यालय परिशरभित्र अन्य जोखिमको अवस्था				
३	प्रभावित विद्यार्थीको लागि आवश्यक पर्ने शैक्षिक सामग्रीको पूर्वतयारी गर्ने ।	शिक्षा क्षेत्र	समितिका सदस्यहरू र विद्यालयहरू	शैक्षिक सत्रको शुरुमा	संस्थागत पहल
४	आपत्कालीन समयमा शिक्षाका विषयमा शिक्षकहरुलाई तालिम दिने,	शिक्षा क्षेत्र	समितिका सदस्यहरू र विद्यालयहरु	शैक्षिक सत्रको शुरुमा	२००
५	अस्थायी सिकाई केन्द्र (Temporary Learning Center) बनाउन आवश्यक सामग्रीहरुको पूर्वतयारी गर्ने । जस्तैः बाढीको हकमा वस्नको लागि म्याट, त्रिपाल, हवाइटवोर्ड तथा स्टेशनरीहरु । महामारीको हकमा चकटी, मास्क, हेण्डवास स्टेसन तथा एण्टिसेप्टीक सावुन, वाइटवोर्ड, आवश्यक मात्रामा । जोखिम क्षेत्रमा अवस्थित विद्यालयका विद्यार्थी संख्याको आधारमा २००० विद्यार्थीको लागि ।	शिक्षा क्षेत्र	गाउँपालिका विद्यालयहरु, ब्यापार संगठन, गैसस	शैक्षिक सत्रको शुरुमा	१०००
६	सबै विद्यालयहरुमा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा पूर्वतयारीका सम्बन्धमा विद्यालय स्तरीय अभिमुखीकरण कार्यक्रम गरी विद्यालयका विद्यार्थी, शिक्षक, विद्यालय व्यवस्थापन समितिलाई सचेत गराइ तयारी अवस्थामा राख्ने।	शिक्षा क्षेत्र	गाउँपालिका विद्यालयहरु	मनसुन पूर्व	संस्थागत पहल (खर्च नलाग्ने)
७	सवै विद्यालयहरुमा कम्तीमा एक सेट प्राथमिक उपचार सामग्री सहित कम्तिमा २ जना प्राथमिक उपचार तालिम प्राप्त जनशक्ति तयार गर्ने ।	शिक्षा क्षेत्र	गाउँपालिका विद्यालयहरु, गैसस	शैक्षिक सत्रको शुरुमा	३००
८	विद्यालयले प्रत्येक विद्यार्थी र अभिभावकहरुको सम्पर्क विवरण वा फोन नम्बर सहितको सूची तयार र अद्यावधिक गर्ने ।	शिक्षा क्षेत्र	विद्यालयहरु	शैक्षिक सत्रको शुरुमा	संस्थागत पहल (खर्च नलाग्ने)
९	आपत्कालीन प्रतिकार्यका समयमा उपयोग गर्न सक्नेगरी विपद् व्यवस्थापन कोषको स्थापना गर्ने	शिक्षा क्षेत्र	गाउँपालिका विद्यालयहरु	मनसुन पूर्व	संस्थागत पहल (खर्च नलाग्ने)
१०	बृहत् विद्यालय सुरक्षा सम्पर्क शिक्षक र लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्पर्क शिक्षकको व्यवस्था गरी जिम्मेवारी तोक्ने ।	शिक्षा क्षेत्र	गाउँपालिका विद्यालयहरु	शैक्षिक सत्रको शुरुमा	संस्थागत पहल (खर्च नलाग्ने)

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरु	नेतृत्व	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समय	अवश्यक वजेट रू हजारमा
११	प्रधानाध्यापक, विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष, विद्यालय विपद् व्यवस्थापन समिति, बृहत् विद्यालय सुरक्षा र लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी सम्पर्क शिक्षक, सूचना प्रविधि शिक्षकको सम्पर्क नम्बर सहितको सूची अद्यावधिक गरी राख्ने,	शिक्षा क्षेत्र	गाउँपालिका विद्यालयहरु	शैक्षिक सत्रको शुरुमा	संस्थागत पहल (खर्च नलाग्ने)
१२	विद्यालयमा विद्यालय सुधार योजनाले निर्दिष्ट गरेका विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन र सुरक्षित विद्यालयका क्रियाकलाप सञ्चालन तथा योजनालाई अद्यावधिक गरी राख्ने	सम्बन्धित विद्यालय	शिक्षा क्षेत्र संघसंस्थाहरू	नियमित	५००
१३	विद्यालय सुधार योजना तयार गर्दा विपद्का विषयहरुलाई अनिवार्य समावेश गर्ने ।	सम्बन्धित विद्यालय	शिक्षा क्षेत्र संघसंस्थाहरू	नियमित	

ख) आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना

विपद्को समयमा आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्रले देहायअनुसार आपत्कालीन कार्य गर्ने निर्धारण गरिएको छः

तालिका नम्वर : २७ आपतकालीन शिक्षा क्षेत्रको प्रतिकार्यको लागि प्रतिकार्य योजना

क्रसं	प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्य	परिमाण	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१.	कार्यदलको बैठक गरी प्रभावित स्थानीय तहका शैक्षिक क्षेत्रको लेखाजोखा र जिम्मेवारी पुनरावलोकन गर्ने।	शुरुमा १ पटक	शिक्षा क्षेत्र	गैससहरु शिक्षण संस्थाहरु	विपद् पछि तत्कालै
२.	शिक्षासम्बन्धी द्रुत लेखाजोखा (Initial Rapid Assessment) गर्ने ।	१ पटक	शिक्षा क्षेत्र	गैससहरु शिक्षण संस्थाहरु	विपद् पछि तत्कालै
३.	तथ्याङ्क सङ्कलन, समायोजन विश्लेषण र प्रतिवेदन तयारी र आदान–प्रदान गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	शिक्षा क्षेत्र	गैससहरु	विपद् पछि तत्कालै
४.	शिक्षा क्षेत्रको बैठकबाट क्रियाकलाप नं. ३ को प्रतिवेदनमाथि छलफल गर्ने र निष्कर्ष निकाल्ने	आवश्यकता अनुसार	शिक्षा क्षेत्र	शिक्षण संस्थाहरु	तीनदिन भित्र
५.	शैक्षिक गतिविधि सञ्चालन गर्न सुरक्षित स्थानको पहिचान गर्ने ।	१ पटक	शिक्षा क्षेत्र	गैससहरु	तीनदिन पछि
६.	विशेष संरक्षणको आधारमा ३ देखि ५ वर्ष उमेर समूहका बालबालिकाको लागि सुरक्षित स्थानमा शैक्षिक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	शिक्षा क्षेत्र	शिक्षण संस्थाहरु	विपद रोकिएको तीनदिन पछि
७.	विद्यार्थीहरुलाई मनोसामाजिक परामर्श सेवा उपलब्ध गराउने ।	आवश्यकता अनुसार	शिक्षा क्षेत्र	मनोविमर्शकर्ता	आवश्यकतानुसार

क्रसं	प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्य	परिमाण	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
८.	विद्यालयहरुमा अतिरिक्त क्रियाकलापहरु सञ्चालन गरी विपदका विषयहरु जानकारी गराउने ।	आवश्यकता अनुसार	शिक्षा क्षेत्र	गैससहरु शिक्षण संस्थाहरु	नियमितरुपमा
९.	आवश्यकता अनुसार अस्थायी सिकाइ केन्द्र (Temporary Learning Center) निर्माण गर्ने।	आवश्यकता अनुसार	शिक्षा क्षेत्र	गैससहरु शिक्षण संस्थाहरु	विपद रोकिएको तीनदिन पछि
१०.	जाडोको समयमा बालबालिकाहरुलाई न्यानो कपडा वितरण गर्ने	कम्तिमा १ पटक	शिक्षा क्षेत्र	गैससहरु शिक्षण संस्थाहरु	शीतलहर बढ्न थालेपछि
११.	विपद प्रभावित विद्यालयहरूलाई विद्यालय कीटको (school kit) व्यवस्थापन गर्ने	कम्तिमा १ पटक	शिक्षा क्षेत्र	गैससहरु शिक्षण संस्थाहरु	विद्यालय खुलेपछि
१२.	• विद्यार्थीहरूलाई पाठ्यपुस्तक सन्दर्भ सामग्रीहरु स्टेशनरी उपलब्ध गराउने • शैक्षिक सामग्री पोसाक–सर्ट, पेन्ट, स्कट वितरण गर्ने • वसाइ व्यवस्थापनका लागि फर्निचरको प्रबन्ध गर्ने • विद्यालय शैक्षिक सामग्री व्यवस्था गर्ने • खेलकुद सामग्रीको व्यवस्था गर्ने • खानेपानी सरसफाइको लागि पानी र लैङ्गिक तथा अपाङ्गता मैत्री शौचालयको व्यवस्था गर्ने	कम्तिमा १ पटक	शिक्षा क्षेत्र	गैससहरु शिक्षण संस्थाहरु	विपद् पश्चात आवश्यकतानुसार
१३.	प्रतिवेदन तयार गरी सरोकारवाला निकायमा प्रेषण गर्ने ।	२ पटक	शिक्षा क्षेत्र	गैससहरु शिक्षण संस्थाहरु	विपद् पश्चात

३.३.८ शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्र

तालिका नम्वर २८ : तालिका नम्वर विषयगत क्षेत्र (Cluster) को नेतृत्व गर्ने निकाय र सदस्यहरू

क्रसं	निकाय तथा संस्था	नाम	पद	फोन मोवाइल
१.	पूर्वाधार विकास समिति संयोजक	श्याम प्रसाद मण्डल	संयोजक	९८५११९५५४०
२.	वन वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन समिति संयोजक	जदुलाल कामत	सदस्य	९८५२०२०६१४
३.	भौतिक पूर्वाधार विकास तथा योजना शाखा प्रमुख	शम्भु सापकोटा	पदेन सदस्य	९८०४०४९६०१
४.	राजनैतिक दलका प्रतिनिधिहरु		सदस्य	

५.	शिक्षक महासंघ नगर समिति प्रतिनिधि		सदस्य	
६.	कटहरी उद्योग बाणिज्य संघ	अरविन्द शर्मा	सदस्य	९८५२०२१३५८
७.	कृषि तथा पशु विकास शाखा प्रमुख	श्यामकुमार सुब्बा	सदस्य	९८५२०३४४९२
८.	गैसस प्रतिनिधि		सदस्य	
९.	विकास साझेदार प्रतिनिधि		सदस्य	
१०.	जोखिम क्षेत्रका वडा अध्यक्षहरु २ जना		सदस्य	
११.	सूचना प्रविधि प्रदायक संस्थाका प्रतिनिधि		सदस्य	

स्रोत : पालिकास्तरीय परामर्श कार्यशाला २०८१

शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्रको क्षेत्रगत उद्देश्य

- विपद्को कारण अवरुद्ध हुन पुगेका अत्यावश्यक सेवाहरु तत्काल सुचारु गर्ने ।
- त्यस्ता सेवाप्रदायक निकायका कार्यालयहरुमा क्षति पुगेमा बैकल्पिक ब्यवस्था गर्ने ।
- सामाजिक, आर्थिक पूर्वाधार र अवस्थालाई चलायमान बनाई जनजीवनलाई सामान्य बनाउने ।
- विपदमा परी नष्ट भएका जीविकोपार्जनका स्रोतहरुको पुनर्स्थापनाका कार्यलाई निरन्तरता दिने ।

क) पूर्वतयारी योजना

तालिका नम्वर २९ : आपतकालीन शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्रको प्रतिकार्यको लागि पूर्वतयारी योजना

क.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरु	नेतृत्व	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समय	अवश्यक वजेट रू हजारमा
१	शीघ्र पुनर्लाभ विषय क्षेत्रको समन्वय बैठक बस्ने । सम्भावित विपदको पूर्वानुमानको तथ्याङ्क समग्र व्यवस्थापन तथा खोज उद्धार विषयगत क्षेत्रबाट लिने र सम्भावित विपदको पुनर्लाभिको वारेमा छलफल गर्ने ।	शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्र	वडा कार्यालय, राजनैतिक दल, कृषि विकास शाखा, उद्योग बाणिज्य संघ,	मनसुन पूर्व वर्षमा २ पटक	संस्थागत पहल (खर्च नलाग्ने)
२	सम्भावित क्षतिको अनुमान गरिएको स्थानहरुमा भ्रमण गर्ने र यसको क्षति न्यूनीकरणको लागि आवश्यक योजनाहरु निर्माण गर्ने ।	शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्र	वडा कार्यालय, कृषि विकास शाखा, उद्योग बाणिज्य संघ, स्थानीय राजनैतिक दल,	मनसुन पूर्व वर्षमा २ पटक	संस्थागत पहल (खर्च नलाग्ने)
३	सर्भेक्षण टोली निर्माण गर्ने र सर्वेक्षण टोलीमा समावेश हुने व्यक्तिलाई तयारी अवस्थामा रहन अनुरोध गर्ने।	शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्र	वडा कार्यालय, कृषि विकास शाखा, स्थानीय राजनैतिक दल,	मनसुन पूर्व वर्षमा २ पटक	संस्थागत पहल (खर्च नलाग्ने)

४	गाउँपालिका र यस क्षेत्रमा रहेका अन्य निकाय तथा नीजि क्षेत्रसंग रहेका हेभी इक्विपमेण्ट तथा अन्य पूर्वाधार निर्माण र व्यवस्थापन सम्बन्धी साधनहरूलाई व्यवस्थित गरी राख्ने । जस्तैः डोजर, एक्साभेटर, टिपर, बाटामा ढलेका रूख काट्ने र पन्छाउने यन्त्र तथा उपकरण, विद्युत तथा सञ्चार क्षेत्रमा कार्यरत मानव संसाधन एवं उपकरण आदि	शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्र	समितिका सदस्यहरू र सम्बन्धित निकायहरू	मनसुन पूर्व र अन्य विपद्का अघि वा वर्षमा २ पटक	संस्थागत पहल (खर्च नलाग्ने)
५	पालिका क्षेत्रको पूर्वाधार विकासमा विपद प्रभाव विश्लेषण नीति निर्माण र कार्यान्वयनको लागि नेतृत्व लिने ।	शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्र	वडा कार्यालय, कृषि विकास शाखा, उद्योग बाणिज्य संघ, स्थानीय राजनैतिक दल,	मनसुन पूर्व	१०० जोड कोषको रुपमा

ख) आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना

यस क्षेत्रले आपत्कालीन समयमा देहायअनुसार कार्य गर्नेछः

तालिका नम्वर ३० : आपतकालीन शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्रको प्रतिकार्यको लागि प्रतिकार्य योजना

क्रसं	प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्य	परिमाण	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१.	घटनाको विस्तृत जानकारी लिने दिने	शुरुमा १ पटक	शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्र	गाउँपालिका सबै सदस्यहरु	विपद् पछि तत्कालै
२.	सम्पर्क व्यक्तिहरुलाई सूचना सङ्कलनका लागि निर्देशन गर्ने	आवश्यकता अनुसार	शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्र	गाउँपालिका सबै सदस्यहरु	विपद् पछि तत्कालै
३.	तत्काल अवरुद्ध भएका अत्यावश्यक सेवाहरु सुचारु गर्न आफु मातहतका सम्बन्धित निकायहरुलाई परिचालन गर्ने	आवश्यकता अनुसार	शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्र	गाउँपालिका सम्बन्धित कार्यालय	विपद् पछि तत्कालै
४.	प्राविधिक टोलीलाई स्थलगत अध्ययनका लागि प्रभावित स्थानमा परिचालन गर्ने।	आवश्यकता अनुसार	शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्र	प्राविधिक विज्ञ	विपद् पछि दोस्रो दिन देखि
५.	स्रोत साधनको आंकलन गर्ने (आवश्यकता, लेखाजोखा र खाडल पहिचान गर्ने) र समन्वय, स्रोत पहिचान र शिघ्र पुनर्लाभको कार्य योजना वनाउने	१ पटक र आवश्यकता अनुसार	शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्र	गाउँपालिका सबै सदस्यहरु	विपद् पछि दोस्रो दिन देखि
६.	सहज पहुँचका लागि अस्थायी रुपमा पुल, सडक तथा वाटो निर्माण गर्ने, डेव्रिस सफा गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्र	गाउँपालिका सबै सदस्यहरु	विपद् पछि दोस्रो दिन देखि

क्रसं	प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्य	परिमाण	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
	प्रकोपजन्य फोहोरको उचित प्रबन्ध मिलाउने वा नष्ट गर्ने ।				
७.	अस्पताल, स्वास्थ्य केन्द्र, आन्तरिक रुपमा विस्थापितको शिविर, विद्यालय जस्ता क्षेत्रमा आधारभूत सेवा उपलब्ध गराउने ।	आवश्यकता अनुसार	शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्र	गाउँपालिका स्वास्थ्य कार्यालय	विपद् पछि दोस्रो दिन देखि
८.	बिषयगत बैठक र घटनाको विवरण संकलन गर्ने कार्य निरन्तर गर्ने (कार्य क्षेत्र पहिचान गरी कार्य गर्ने)	आवश्यकता अनुसार	शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्र	गाउँपालिका सबै सदस्यहरु	पहिलो हप्ता
९.	मौजुदा अवस्थामा अस्पताल, विद्यालय, स्वास्थ्य सेवा प्रदायकका साथै सडक, पुल र अन्य क्षति भएका पूर्वाधारहरुको विस्तृत विवरण तयार गर्ने । आवासको लागि सहुलियत वा निःशुल्क काठहरु उपलव्ध गराउने	१ पटक	शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्र	स्वास्थ्य कार्यालय विद्यालयहरु प्राविधिकहरु	पहिलो हप्ता
१०.	शिक्षा, स्वास्थ्य, सञ्चार, यातायात, खानेपानी, विद्युत लगायतका सार्वजनिक सेवाहरु सुचारु गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्र	प्राविधिक, क्लवहरु गैससहरु	पहिलो हप्ता
११.	अस्थायी शिविरको स्थापना गर्ने र विस्थापितलाई सुरक्षित र खुला ठाउँमा लैजाने प्रबन्ध मिलाउने	आवश्यकता अनुसार	शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्र	प्राविधिक, क्लवहरु गैससहरु	पहिलो हप्ता
१२.	शीघ्र पुनर्लाभको लागि आवश्यक अध्ययन, लेखाजोखा तथा विश्लेषण गरी बसोबास र जीविकोपार्जन जस्ता प्रमुख क्षेत्रको विकासका कार्यलाई अघि बढाउने गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्र	प्राविधिक, क्लवहरु, गैससहरु	पहिलो हप्ता
१३.	उपलव्ध वजेटको आधारमा पूर्वाधारहरु निमार्ण प्रक्रियालाई प्रारम्भ गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्र	प्राविधिक, गैससहरु	दोस्रो महिना देखि
१४.	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि बिषयगत आकस्मिक योजना समय सापेक्ष परिमार्जन गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्र	गाउँपालिका सबै सदस्यहरु	दोस्रो महिना देखि
१५.	सबै प्रमुख परियोजनाहरूमा वातावरणीय प्रभाव लेखाजोखा (Initial Environmental and Impact Assessment) तथा विपद् प्रभावको लेखाजोखा (Disaster Impact Assessment) गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्र	गाउँपालिका सबै सदस्यहरु	दोस्रो महिना देखि

३.४ बाढीको प्रतिकार्य योजना

वडास्तरीय छलफलबाट प्राप्त तथ्याङ्क अनुसार कटहरी गाउँपालिकामा विगत १० वर्षको क्षतिको विश्लेषण गर्दा बाढीबाट मात्र २,५०० परिवार प्रभावित भएको अवस्था छ । वडास्तरीय छलफलबाट प्राप्त तथ्याङ्कको आधारमा वार्षिक १,५५० घर परिवार बाढीबाट प्रभावित हुन सक्ने पूर्वानुमान गरिएको छ । जसको कारण करिव ६,००० जनसंख्या बाढीको कारण वार्षिक रुपमा प्रभावित हुन सक्ने अनुमान गरिएको छ ।

तालिका नम्वर ३१ : बाढीजन्य विपद्को प्रतिकार्य योजना

समयावधि	सञ्चालन गर्ने क्रियाकलाप	मूख्य जिम्मेवारी
० देखि २४ घण्टा भित्र	• बाढीको विपद्को घटनाबारे अग्रिम जानकारी लिएर जानकारी पाउने वित्तिकै तल्लो तटीय क्षेत्रका वस्तीहरुमा सतर्क रहन र वस्तीबाट सुरक्षित स्थानतिर जानको लागि खवर गर्ने । • वस्तीमा भागदौड हुँदा पर्नसक्ने सुरक्षा समस्या प्राथमिकताका साथ सम्बोधन गर्न सुरक्षा संयन्त्र प्रभावित क्षेत्रमा खटाउने ।	समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र
	बाढी पछि तत्काल उक्त स्थानमा खोज तथा उद्धार टोली, प्राथमिक उपचार टोली र तथ्याङ्क संकलनका लागि द्रुत सर्वेक्षण टोली खटाउने ।	समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र
	• प्राथमिक उपचार, खोज उद्धार तथा सूचना व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्रले घटनास्थलमा नै संयुक्त क्याम्प निर्माण गरी खोज उद्धार, प्राथमिक उपचार तथा प्रभावितहरुको तथ्याङ्क संकलनको काम गर्ने । • उद्धार गरिएकाहरुलाई प्राथमिक उपचार गरी घाइतेको अवस्था हेरी आवस्यकताअनुसार अस्पताल लैजाने र उपचारका लागि अस्पताल वा स्वास्थ्य केन्द्रसंग समन्वय गर्ने।	समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र
	बाढीको विपद्को घटना लगत्तै नगर क्षेत्रमा भएको अस्पतालहरुमा आपतकालीन सेवा सञ्चालनको व्यवस्था मिलाउने । इमरजेन्सी सेवा र वेड व्यवस्थापनको सुनिश्चित गर्ने ।	समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र स्वास्थ्य तथा पोषण
	• स्वयमसेवकहरु परिचालन गरी बाढी क्षेत्रबाट प्रभावितहरुलाई तोकिएको सुरक्षित स्थान तिर जानको लागि माइकिङ गर्न लगाउने । महिला बालबालिका, अपांगता भएका ब्यक्तिहरुलाई सुरक्षित स्थानसम्म लैजानको लागि सहयोग गर्ने ।	समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्र
	• विस्थापितहरुलाई अस्थायी वासस्थानको लागि तोकिएको स्थानमा सूचना डेक्स स्थापना गर्ने र तथ्याङ्क लिने । • सोही अनुसार तत्कालीन आवासको व्यवस्थापनको लागि आवास तथा गैर खाद्य क्षेत्रलाई जिम्मा लगाउने ।	समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र · आपतकालीन आश्रय तथा गैरखाद्य सामग्री
	सूचना डेक्समा सूचीकृत विस्थापीतहरुको लागि अस्थायी आवास व्यवस्थापन गर्ने ।	आश्रय तथा गैरखाद्य सामग्री क्षेत्र
	पहिलो दिनको सूचनालाई उपयुक्त माध्यमबाट सबै सरोकारवालाहरुलाई सम्प्रेषण गर्ने ।	समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र

समयावधि	सञ्चालन गर्ने क्रियाकलाप	मूख्य जिम्मेवारी
	सूचना व्यवस्थापन, खोज तथा उद्धार, आवास तथा राहत, स्वास्थ्य तथा पोषण विषयगत क्षेत्र, स्वयम सेवक र अन्य विकास साझेदारहरु बीच पहिलो दिनको वेलुकी ४ वजे समीक्षा वैठक वस्ने र निम्न विषयमा सूचना तयार गर्ने • मानवीय मृत्यु, घाइते, हराएको संख्या • चौपयाको क्षति, धनसम्पतीको क्षति • घरको क्षति, पूर्ण क्षति, आंसिक क्षति • विस्थापित संख्या जसमा महिला, सुत्केरी, गर्भवती, अपांग, एकल महिला र बालबालिकाको संख्या • अस्थायी आवासको व्यवस्थापन गरिएको स्थानमा रहेका परिवारको संख्या	समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार, स्वास्थ्य तथा पोषण संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्र आपतकालीन आश्रय तथा गैरखाद्य सामग्री स्वयमसेवकहरु
	पशु चौपयाहरुलाई तोकीएको सुरक्षित स्थानमा लैजानको लागि विस्थापीत समुदायलाई सूचित गर्दै स्वयम सेवकहरु परिचालन गर्ने	समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार खाद्य तथा कृषि क्षेत्र
	सूचना टोलीको रेकर्ड अनुसार हरेक क्याम्पमा खानाको व्यवस्थापन गर्ने, प्रभावितहरुको लागि खानाको प्रवन्ध गरिएको कुरा सवैले वुझ्ने गरी माइकिङ गर्ने । यो निरन्तर ३ दिनसम्म सञ्चालन गर्ने ।	आपतकालीन आश्रय तथा गैरखाद्य सामग्री क्षेत्र ।
२४ देखि ७२ घण्टा भित्र	खोज उद्धार, प्राथमिक उपचारको काम निरन्तर गर्ने ।	समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार, स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र
	अस्थायी शिविर निर्माण संगै प्रभावित समुदायको सहभागितामा रिफरल र रिपोर्टिङ्ग संयन्त्र (Referal and reporting mechanism) गठन गर्ने । यहि संयन्त्र मार्फत प्रभावितहरुको पहिचान गर्ने, क्याम्पमा हिंसा दुब्यवहार, चोरी, डकैती आदि हुन नदिनको लागि स्थानीय व्यवस्थापनमा परिचालन गर्ने । यो संयन्त्रमा विज्ञता भएका महिला र पुरुषको सहभागिता हुने गरी गठन गर्ने ।	संरक्षण तथा सुरक्षा समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार स्वास्थ्य तथा पोषण
	समितिको अगुवाई र सम्वन्धित वडा प्रतिनिधिहरुको उपस्थितिमा विपद्ग्रस्त क्षेत्रमा भएको मानवीय क्षति, आर्थिक नोक्सानी तथा विस्थापीतहरुको यथार्थ अवस्था विश्लेषणका लागि आवस्यकता अनुसार प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा सुरुवात गर्ने ।	समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार स्वास्थ्य तथा पोष · संरक्षण तथा सुरक्षा ·शिघ्र पुनर्लाभ
	सूचना टोलीको अभिलेखको आधारमा तत्काल गैरखाद्य सामग्री वितरण गर्नको लागि अनुरोध गर्ने ।	खाद्य तथा कृषि क्षेत्र
	पालिकाले सूचना तथा सर्वेक्षण टोलीको अभिलेख र प्रतिवेदनका आधारमा एकीन गरेको सूची अनुसार आवास व्यवस्थापनमा महिलामैत्री, अपांगतामैत्री निर्माणमा ध्यान दिने र सुत्केरी, गर्भवती, विरामीहरुको लागि पोषिलो खानेकुरा वितरण गर्ने ।	स्वास्थ्य तथा पोषण संरक्षण तथा सुरक्षा खानेपानी तथा वातावरण स्वच्छता प्रवर्द्धन।

समयावधि	सञ्चालन गर्ने क्रियाकलाप	मूख्य जिम्मेवारी
	वडास्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति र स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको आपत्कालिन बैठक बस्ने र विस्तृत विवरण लिने र सोहि अनुसारको राहत वितरणको प्रकृया अगाडी वढाउन निर्णय गर्ने	समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र
	अस्थायी आवास क्षेत्रमा अस्थायी पिउने पानी, महिलामैत्री शौचालय र स्नान घरहरु निर्माण गर्ने	खानेपानी तथा वातावरण स्वच्छता प्रवर्द्धन । संरक्षण तथा सुरक्षा
	क्षति तथा नोक्सानीको प्रारम्भिक विवरण तयार गरी गाउँपालिका, सुरक्षा निकाय, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति आदिमा प्रतिवेदन पठाउने	समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार
	शव व्यवस्थापन कार्यविधि अनुसारका प्रकृया पुरा गरी मृतकका शवको अन्त्येष्ठीको लागि आवश्यक कार्य आरम्भ गर्ने	समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र
	आवश्यकता अनुसार मनोसामाजिक परामर्श सेवा उपलब्ध गराउने ।	सुरक्षा तथा संरक्षण
	चौपयाहरुका लागि पराल र पानीको जोहो गरिदिने	खाद्य तथा कृषि क्षेत्र
	विषयगत क्षेत्रहरु बीचमा नियमित वैठक दैनिक रुपमा आयोजना गर्ने ।	समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र
७२ घण्टा देखि १ हप्ता सम्म	खोज तथा उद्धार कार्यलाई निरन्तरता दिने	समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार स्वास्थ्य तथा पोषण
	सनाखत भएका शवहरुलाई आवश्यकता अनुसार र नियमानुसार व्यवस्थापन गर्ने	समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र
	७ दिनका लागि थप खाद्यान्न तथा राहतको लागि जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, रेडक्रस, प्रदेश सरकार तथा अन्य गैरसरकारी सामाजिक संस्थाहरुसंग समन्वय गरी वितरण गर्ने ।	सबै विषयगत क्षेत्र
	विस्तृत अध्ययनको आधारमा विस्थापितहरुलाई आवश्यकता अनुसार न्युनतम लत्ताकपडा तथा एक हप्ताको लागि आधारभूत राहत सामग्री वितरण गर्ने । महिला, सुत्केरी, गर्भवतीहरुलाई डिग्नीटी किट र पोषण किट वितरण गर्ने ।	आपतकालीन आश्रय तथा गैरखाद्य सामग्री स्वास्थ्य तथा पोषण संरक्षण तथा सुरक्षा
	विपदग्रस्त क्षेत्रमा आपराधिक गतिविधि नियन्त्रण गर्न आवश्यक सुरक्षा व्यवस्थालाई निरन्तरता दिने ।	समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार संरक्षण तथा सुरक्षा
	थप सहयोगका लागि प्रदेश सरकार र संघीय सरकारमा अनुरोध गरी व्यवस्था गर्ने । सूचना तथा लेखाजोखा क्षेत्रले विस्थापितहरुको आधिकारीक सूचना तयार र वितरणको जिम्मेवारी लिने ।	समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र
	• एकीन गरिएको सूचना तथा तथ्याङ्कका आधारमा विस्थापितहरुको लागि पुनर्लाभको योजना निर्माणको थालनी गर्ने । • पुनर्लाभका लागि सबै विषयगत क्षेत्र र सरोकारवालाहरुसंग समन्वय गरी अल्पकालिन, मध्यमकालिन र दीर्घकालिन योजनाहरु निर्माण गर्ने	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको नेतृत्वमा सम्पूर्ण विषयगत क्षेत्र

समयावधि	सञ्चालन गर्ने क्रियाकलाप	मूख्य जिम्मेवारी
	पालिकामा तोकिएको शाखाबाट क्षति तथा नोक्सानीको विवरण दैनिक रुपमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, प्रदेश तथा संघमा दैनिक रूपमा पठाउने ।	समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र
	आवस्यकतानुसार शिघ्रातिशिघ्र सञ्चार माध्यम र जिल्ला आपतकालीन कार्यसंचालन केन्द्र (DEOC) र प्रदेश आपतकालीन कार्य संचालन केन्द्र (PEOC) मा प्रत्येक दिन सूचना तथा समाचार उपलब्ध गराउने ।	समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र
१ हप्ता देखि १५ दिन भित्र	विभिन्न निकाय, संघसंस्थाहरुबाट आएका राहत सामग्री र सहयोग संकलन गरी क्षतिको विवरण अनुसार आवश्यकताको आधारमा, आवश्यक स्थानमा परिचालन गर्ने। यसको लागि एकद्वार प्रणाली (One Door System) अवलम्बन गर्ने ।	समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र
	अल्पकालिन आवासको व्यवस्था गरी पुनर्स्थापन गर्ने ।	आपतकालीन आश्रयस्थल तथा गैर खाद्य सामग्री
	आपराधिक गतिविधि नियन्त्रण गर्न आवश्यक सुरक्षा व्यवस्था गर्ने ।	संरक्षण तथा सुरक्षा
	खोज, उद्धार, राहत, उपचार, सरसफाई, संरक्षणका कार्यहरुलाई निरन्तरता दिने	समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार खानेपानी तथा वातावरण स्वच्छता प्रवर्द्धन ।
१५ दिन देखि १ महिना भित्र	विस्थापितहरुको पुनर्स्थापनको लागि आपतकालीन आश्रय तथा गैर खाद्य क्षेत्रको योजना अनुसार नीतिगत निर्णय गर्ने र कार्यान्वयन गर्ने ।	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति
	अस्थायी आवास क्षेत्र रहेको क्याम्पमा महिला सुरक्षा क्षेत्र (Women safe space) कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने ।	संरक्षण तथा सुरक्षा स्वास्थ्य तथा पोषण
	क्षति तथा नोक्सानी भएका भौतिक संरचना तथा पूर्वाधारहरुको पुनर्निर्माणका लागि आवश्यक दीर्घकालिन योजना बनाउने	शिघ्र पुनर्लाभ क्षेत्र
	प्रदेश सरकार तथा संघीय सरकारबाट प्राप्त आर्थिक तथा भौतिक सहयोग मानवीय सिद्धान्त अनुसार आवश्यकताका आधारमा विपद् प्रभावितहरुलाई उपलब्ध गराउने ।	आपतकालीन आश्रय तथा गैरखाद्य सामग्री
	खोज, उद्धार, राहत, उपचार, सरसफाई तथा संरक्षणका कार्यहरुलाई निरन्तरता दिने ।	आपतकालीन आश्रय तथा गैरखाद्य सामग्री · संरक्षण तथा सुरक्षा
	विपदबाट भएको क्षतिको क्षतिपूर्तिका लागि सम्बन्धित निकायमा पहल गर्ने ।	समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र
	कुनै कारणबस खोला थुनिएको रहेछ भने सो हटाउने र पानीको बहावलाई सहजता प्रदान गर्ने ।	समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र
	आपराधिक गतिविधि नियन्त्रण गर्न आवश्यक सुरक्षा व्यवस्था गर्ने ।	संरक्षण तथा सुरक्षा

खण्ड : चार

बन्दोबस्ती सामग्रीको उपलब्धता तथा आवश्यकताको लेखाजोखा

४.१ स्रोत साधनको वर्तमान अवस्था

बन्दोबस्तीका सामग्रीहरुको उपलब्धताको लेखाजोखा विषयक्षेत्रका आधारमा गरिएको छ। यस गाउँपालिकामा विपद्जन्य घटनाहरुमा सम्बन्धित विषयक्षेत्र अन्तर्गत उपलब्ध स्रोत साधन तथा सामग्रीहरुको विद्यमान अवस्था देहाय बमोजिम रहेको छः

तालिका नम्वर ३२ गाउँपालिकामा उपलब्ध उद्धार सामग्रीको विवरण

विषयक्षेत्र	स्रोत, साधन/उपकरण	संख्या	भण्डारण स्थल	स्रोत, साधन/उपकरण	संख्या	भण्डारण स्थल
समग्र व्यवस्थापन/ सूचना खोज तथा उद्धार			गाउँपालिका			
			गाउँपालिका			
			गाउँपालिका			
			गाउँपालिका			
			गाउँपालिका			
			गाउँपालिका			
			गाउँपालिका			
			गाउँपालिका			
			गाउँपालिका			
			गाउँपालिका			
			गाउँपालिका			
			गाउँपालिका			
			गाउँपालिका			
			गाउँपालिका			
खाद्यान्न तथा कृषि						
स्वास्थ्य तथा पोषण						
खानेपानी, सरसरफाई तथा स्वच्छता						
आपतकालीन आश्रय तथा गैर खाद्य सामग्री						

स्रोत : कटहरी गाउँपालिका

४.२ विपद् प्रतिकार्यका लागि जनशक्तिको उपलब्धता

यस गाउँपालिकामा विपद्जन्य घटनामा सबै विषयक्षेत्रका सदस्यहरू र स्थानीय समुदायहरू प्रतिकार्यका लागि परिचालित हुनेछन्। गाउँपालिका क्षेत्रमा विपद व्यवस्थापन सम्वन्धमा सबै जनप्रतिधिहरूलाई विपद व्यवस्थापन सम्वन्धी तालिम उपलब्ध गराइने छ।

४.३ गैर-खाद्य सामग्री भण्डारण स्थल

यस गाउँपालिकामा विपद्का घटनाहरुमा प्रतिकार्यका लागि गैह्र खाद्य सामग्रीहरुको छुट्टै गोदाम घर (भण्डारण स्थल) को व्यवस्थापन गर्नुपर्ने आवश्यकता छ ।

४.४ मानवीय सहायताका लागि विमानस्थल

विराटनगर विमानस्थल यहाँको नजिकमा रहेको मानवीय सहायता उपलब्ध हुन सक्ने विमानस्थल रहेको छ । विपदको समयमा यो विमानस्थलाई मानवीय सहायताका लागि उपयोग गर्न सकिनेछ।

४.५ थप स्रोत साधनको आवश्यकता र अनुमानित लागत

माथि उल्लिखित विद्यमान स्रोत साधनका अतिरिक्त विपद् प्रतिकार्यका लागि विषयक्षेत्रहरूलाई आवश्यक पर्ने थप स्रोत, साधन र उपकरणको विवरण तथा सोको अनुमानित लागत देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छः

तालिका नम्वर ३३ : अनुमानीत लागत विवरण

सिन	विषयगत क्षेत्र	आवश्यक वजेट रु. हजारमा	चालु आर्थिक वर्ष विनियोजित वजेट	व्यवस्थापन गर्नुपर्ने स्रोत (आवस्यक बजेट)
१.	समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र	१,६४०	५० लाख	
२.	खाद्य तथा कृषि क्षेत्र	८,५५०		
३.	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र	९००		
४.	खानेपानी तथा वातावरण स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्र	१,३००		
५.	आपतकालीन आश्रय तथा गैरखाद्य सामग्री क्षेत्र	३,२००		
६.	संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्र	६५०		
७.	आपतकालीन शिक्षा क्षेत्र	२,०००		
८.	शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्र	१००		
जम्मा		१८३४०		

खण्ड पाँच : विविध

५.१ स्रोत साधनको व्यवस्थापन

यस गाउँपालिकाको विकासलाई उत्थानशील बनाउन र विपद् व्यवस्थापनका लागि यस गाउँपालिकामा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन कोष स्थापना गरिएको छ। साथै हरेक क्षेत्रगत विकासका योजनामा समेत बजेट उल्लेख गरिएको छ । यस विपद् पूर्वतयारी र प्रतिकार्य योजनामा स्वीकृत क्रियाकलापका लागि उक्त कोषमा उपलब्ध बजेट पर्याप्त भएमा विषयक्षेत्रलाई बजेटको आवश्यकता र उपलब्धताका आधारमा रकम निकासा गरिनेछ। कोषमा पर्याप्त बजेट उपलब्ध नभएको अवस्थामा स्वीकृत वार्षिक बजेटबाट यस्तो रकम उपलब्ध गराईनेछ। स्वीकृत क्रियाकलाप कार्यान्वयन गर्ने कार्य वडा कार्यालय मार्फत् हुन सक्ने अवस्थामा यस्तो रकम सम्बन्धित वडा कार्यालयलाई उपलब्ध गराईनेछ।

यस गाउँपालिकाको आफ्नो स्रोत साधनले कार्यान्वयन सम्भव नहुने क्रियाकलापको लागि प्रदेश सरकार वा जिल्ला प्रशासन कार्यालय मार्फतत् सङ्घीय सरकारसँग अनुरोध गरिनेछ। साथै थप आवश्यक सहयोगका लागि मानवीय सहायता कार्यमा संलग्न निकाय तथा विकास साझेदार, स्थानीय संघसंस्था तथा नीजि क्षेत्रसंग समन्वय गरिनेछ।

५.२ अन्य निकायसँगको समन्वय र सहकार्य

यो योजना कार्यान्वयन र विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि छिमेकी स्थानीय तह, जिल्ला तथा प्रदेश विपद ब्यवस्थापन समितिहरूसँग सहयोग आदानप्रदान गरिनेछ । यस्तो समन्वय र सहयोग विशेषगरी बाढी, महामारी र आगलागीको समयमा प्रतिकार्यका लागि दमकल, एम्बुलेन्स तथा अत्यावश्यक मानवीय सहायता सामग्रीको उपयोगमा केन्द्रित हुनेछ । अन्य किसिमका थप सहयोग आदानप्रदान गर्न कार्यपालिकाले अन्य स्थानीय तहहरुसँग आवश्यक समझदारी वा सम्झौता गर्न सक्नेछ।

नेपाल सरकार, प्रदेश तथा जिल्ला स्थित कार्यालयहरूबाट समेत विपद् प्रतिकार्यको लागि स्रोत साधन प्राप्त हुने अपेक्षा गरिएको छ। जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्लास्थित अन्य गैर सरकारी निकायहरूसंग समन्वय गरी थप स्रोत परिचालन गरिनेछ। जिल्ला आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र संग विपद् सम्बन्धी सूचना आदानप्रदान गर्न आवश्यक समन्वय गरिनेछ।

५.३ अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई योजना

५.३.१ लक्ष्य र सूचकहरू

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाले निर्दिष्ट गरेका कार्यहरूको कार्यान्वयनको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्न लक्ष्य र सूचकहरू परिभाषित गरी अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई योजना तयार गर्नुपर्दछ । प्रकोप आउनु पूर्व र विपद् पश्चात् (जस्तैः मनसुन पूर्व र मनसुन पश्चात्) गोष्ठीहरूको आयोजना गरी विपद् पूर्वतयारी तथा आपत्कालीन प्रतिकार्यको प्रभावकारिता मूल्याङ्कन गर्न सकिनेछ ।

यस बाहेक, प्रत्येक विषयगत क्षेत्रले पूर्वतयारी अवस्था र प्रतिकार्यको मूल्यांकनको लागि आआफ्नो योजना बनाउनु पर्छ । प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (Initial Rapid Assessment), बहुविषयगत प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (Multi-Cluster Initial Rapid Assessment), विषयगतक्षेत्र विशिष्टिकृत विपद् लेखाजोखा (Cluster Specific Disaster Assessment), क्षति तथा आवश्यकता विश्लेषण जस्ता साझा मूल्याङ्कनका विधिमा समेत सहमति निर्माण गर्नुपर्दछ। स्थानीय विपद व्यवस्थापन समितिले उपलब्ध तथ्याङ्क विवरणका आधारमा वा प्राथमिक तथ्याङ्क बिश्लेषणका बिधिद्धारा विषयगत कार्यालयहरु संग समन्वय गरी लक्ष्य र सूचक निर्धारण गर्न सक्नेछ ।

तालिका नम्वर ३४ : लक्ष्य तथा सूचक विवरण

सि नं	सूचक	आधार रेखा	लक्ष्य
१.	**गाउँपालिका स्तरमा विपदबाट हुने मृत्यु दर उल्लेख्य मात्रामा कम गर्ने**		
१.१	विपदबाट मृत्यु हुनेको वार्षिक औसत संख्या (सडक दुर्घटना बाहेक)	४	३
१.२	सडक दुर्घटनाबाट मृत्यु हुनेको वार्षिक औसत संख्या	६	४
२	**विपदबाट प्रभावित व्यक्तिहरूको संख्या उल्लेख्य मात्रामा कम गर्ने**		
२.१	विपदबाट प्रत्यक्ष प्रभावित हुने परिवारहरूको वार्षिक औसत संख्या	१५५०	१०००
२.२	विपदबाट घाईते हुने व्यक्तिहरूको वार्षिक औसत संख्या	१४	१०
२.३	सडक दुर्घटनाबाट घाईते हुने व्यक्तिहरूको वार्षिक औसत संख्या	२०	१५
२.४	विपदबाट क्षति हुने घरहरुको वार्षिक औसत संख्या	५२२	४००
३	गाउँपालिका स्तरमा कूल गार्हस्थ उत्पादनमा विपद्को कारण हुने वार्षिक औसत प्रत्यक्ष आर्थिक क्षति	करिव १ करोड	५० लाख
४	स्थानीय तहहरू र सरोकारवालाहरूबीच अन्तर तथा परस्पर समन्वय र साझेदारी अभिबृद्धि गर्न संयन्त्र विकास गर्ने (प्रतिशत)	४०	१००
५	बहुप्रकोप पूर्वसूचना प्रणाली र विपद् जोखिम सूचना तथा आंकलनको उपलब्धता र पहुँचमा उल्लेख्य बृद्धि गर्ने (प्रतिशत)	४०	८०
५.१	कूल क्षेत्रफलको अनुपातमा बहुप्रकोप अनुगमन तथा पूर्वसूचना प्रणाली स्थापना र संचालन भएको क्षेत्रफलको प्रतिशत	२०	८०
५.२	विपद् प्रभावित क्षेत्रको जनसंख्याको अनुपातमा स्थानीय वा राष्ट्रिय सूचना प्रणाली मार्फत पूर्वसूचना प्राप्त गर्ने जनसंख्याको प्रतिशत	२०	८०
५.३	विपद् जोखिमयुक्त क्षेत्रहरूमा पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी कार्यविधि लागु भएका वडाहरूको संख्या	०	७
५.४	स्थानीय स्तरमा उपयोगी विपद् जोखिमसम्बन्धी सूचना तथा जानकारी एवं आंकलन जनसमुदायलाई उपलब्ध गराउन सक्ने वडाहरूको संख्या	२	७
५.५	पूर्वसूचना प्राप्त भएपछि विपद प्रभावित क्षेत्रबाट सुरक्षित स्थानमा सारिएका जनसङ्ख्याको प्रतिशत	६०	१००

५.३.२ अनुगमन, मूल्याङ्कन र योजनाको परिमार्जन

यस योजना कार्यान्वयनको नियमित अनुगमन र मूल्याङ्कन गर्ने कार्य अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण समितिले गर्नेछ। उक्त समितिले माथि उल्लिखित सूचकहरुको आधारमा नियमित रुपमा योजना कार्यान्वयनको अवस्थाको अनुगमन गरी स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति समक्ष प्रतिवेदन पेश गर्नेछ। यस्तो प्रतिवेदनमा औंल्याईएका सुधार गर्नुपर्ने विषयलाई सम्बन्धित विषयक्षेत्रले सुधार गरी कार्यान्वयन गर्नु पर्नेछ र योजनामा नै सुधार गर्नुपर्ने अवस्थामा यस योजनाको परिमार्जन गर्दा समावेश गरिनेछ। योजनाको कार्यान्वयनको अवस्था, प्रभावकारिता र सिकाई संश्लेषण तालिका ७.३.१ मा उल्लेख गरिएको आधार रेखा र लक्षमा भएको प्रगति अनुसार गरिने छ। यस योजनाको पुनरावलोकन तथा पृष्ठपोषण सङ्कलन तलको तालिका बमोजिम हुनेछः

तालिका नम्वर ३५ : अनुगमन मूल्याङ्कनको कार्ययोजना

विवरण	जिम्मेवार निकाय	गर्नुपर्ने मुख्य कार्य	समय
योजना कार्यान्वयनको समीक्षा	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	आवधिक रुपमा समिक्षा बैठक गर्ने	कार्तिक महिना
			माघमहिना
			बैशाख महिना
			श्रावण महिना (आगामी आ.व. को)
योजनाको पुनरावलोकन	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	विषयक्षेत्र अनुसारका क्रियाकलापहरुको पुनरावलोकन गरी योजना अद्यावधिक गर्ने	प्रत्येक वर्ष कार्तिक मसान्त

५.३.३ क्षमता विकास रणनीति र योजना

योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि दक्ष स्रोत व्यक्ति तथा संस्थाहरूको सहयोगमा देहायका क्रियाकलापहरू सञ्चालन गरिनेछः

तालिका नम्वर ३६ : क्षमता विकासको लागि रणनीति कार्ययोजना

क्र.सं.	क्षमता विकास क्रियाकलापहरु	जिम्मेवारी	समयतालिका
१	विषयगत क्षेत्रका जनशक्तिलाई उक्त क्षेत्रसँग सम्बन्धित विषयमा अभिमुखीकरण, तालिम र अभ्यासको व्यवस्था गर्ने।	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन योजना र विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा पश्चात
२	वडास्तरका विपद् व्यवस्थापन समितिलाई विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी अभिमुखीकरण तालिम प्रदान गर्ने।	विपद् व्यवस्थापन शाखा	विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन योजना र विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा पश्चात
३	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन कोषलाई प्रभावकारी रुपमा सञ्चालन गर्न क्षमता विकास गर्ने।	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	आगामी आ.व. योजना तर्जुमा प्रक्रिया शुरु हुनु भन्दा अगावै
४	विपद् प्रभावित स्थानमा रहेका विद्यालयहरू र स्थानीय स्वयंसेवकहरूलाई विपद् प्रतिकार्य सम्बन्धी तालिम प्रदान गर्न विषयक्षेत्रको क्षमता विकास गर्ने	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	मनसुन अगावै तथा विपद्को घटना हुनु अघि
५	बन्दोबस्तीका सामान तथा औजारहरू व्यवस्थापनका लागि विषयक्षेत्रहरूको क्षमता विकास गर्ने।	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	मनसुन अगावै तथा विपद्को घटना हुनु अघि

५.४ आर्थिक स्रोत र उपलब्ध हुने विधि र संयन्त्र

विपदको समयमा विपद व्यवस्थापन समितिका सदस्यहरु बैठक मार्फत आकस्मिक उद्धार, राहत तथा प्रतिकार्य संचालन गर्ने छन् । सम्बन्धित क्षेत्रका सदस्यहरुले यस योजना उल्लेख भए बमोजिमका वा आवश्यक परे थप स्रोत साधनको ब्यवस्था गर्न जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति प्रदेश सरकार तथा सम्बन्धित निकायमा समन्वय गरिनेछ ।

५.५ अन्य निकायहरुसँगको समन्वय र सहकार्य

विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ (प्रथम संशोधन, २०७५) ले विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनका लागि एक विशिष्टीकृत निकायको रूपमा "राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण" को व्यवस्था गर्नुका साथै संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको कार्य एवं जिम्मेवारीलाई स्पष्ट गरेको छ । विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ (प्रथम संशोधन, २०७५) ले देहाय बमोजिमका संरचनाको व्यवस्था गरेकोछ।

- विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन राष्ट्रिय परिषद्
- विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन कार्यकारी समिति
- राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण
- प्रदेश विपद् व्यवस्थापन परिषद् र प्रदेश विपद् व्यवस्थापन कार्यकारी समिति
- जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति
- स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति

अनुसूचीहरु

अनुसूची १ : गाउँपालिकाको वडागत प्रकोप नक्साङ्कन तथा स्तरीकरण

प्रकोप	पहिलो	दोश्रो	तेश्रो	चौथो	पाचौं	छैठों	सातौं	आठौं
वडा नं १	पशुबालीरोग	सुख्खाखडेरी	सडक दुर्घटना	सा. कुकुर	बाढी	विद्युत दुर्घटना	हावाहुरी	चटयाङ
वडा नं २	पशुबालीरोग	सडक दुर्घटना	सा. कुकुर	बाढी	हावाहुरी	आगलागी	चटयाङ	विद्युत दुर्घटना
वडा नं ३	पशुबालीरोग	सडक दुर्घटना	सा. कुकुर	सुख्खा खडेरी	हावाहुरी	बाढी	महामारी	विद्युत दुर्घटना

वडा नं ४	बाढी	पशुबालीरोग	सा. कुकुर	सुख्खा खडेरी	सडक दुर्घटना	सर्पदंश	आगलागी	हावाहुरी
वडा नं ५	पशुबालीरोग	सुख्खा खडेरी	सा. कुकुर	बाढी	सडक दुर्घटना	महामारी	सर्पदंश	हावाहुरी
वडा नं ६	पशुबालीरोग	सुख्खा खडेरी	सा. कुकुर	बाढी	सडक दुर्घटना	महामारी	सर्पदंश	हावाहुरी
वडा नं ७	पशुबालीरोग	बाढी	सा. कुकुर	सुख्खा खडेरी	सडक दुर्घटना	सर्पदंश	विद्युत दुर्घटना	हावाहुरी

नोटः विगतमा भूकम्पबाट यस पालिकामा धेरै प्रभाव नपरेतापनि नेपालको भौगर्भिक अवस्था, भौगोलिक अवस्था, पुराना र कमजोर भौतिक संरचना र जनघनत्वका कारण क्षतिको सम्भावना बढी हुने भएकोले **भूकम्प** लाई प्रमुख प्रकोपका रुपमा राखिएको छ ।

अनुसूची २ कटहरी गाउँपालिकाका निर्वाचित पदाधिकारीहरुको सम्पर्क नम्बरहरु

सि नं	पद	नामथर	सम्पर्क नम्वर	सि नं	पद	नामथर	सम्पर्क नम्वर
१	अध्यक्ष	देवराज चौधरी	९८५२०२९४२७	२	उपाध्यक्ष	सितादेवी राजवंशी	९८०७३५१७०३
वडा नं १				वडा नं २			
१	अध्यक्ष	हरिनारायण राजवंशी	९८०४३५४८५०	१	अध्यक्ष	सुरेन्द्रप्रसाद राजवंशी	९८११३७०२९०
२	सदस्य	सन्तोषकुमार राववंशी	९८६२२१३३७०	२	सदस्य	ब्रह्मदेव पासवान	९८१५३०७४८०
३	सदस्य	भक्तवती माझी	९८०५३१०६२९	३	सदस्य	अमित चौहान	९८४२०९१६४८
४	सदस्य	गंगा राय अमात	९८१०४३५४९४	४	सदस्य	शोभा चौधरी	९८१६३१८५९४
५	सदस्य	संझादेवी पासवान	९८०५३१२९१४	५	सदस्य	मञ्जु राजवंशी	९७६२२२००८२
वडा नं ३				वडा नं ४			
१	अध्यक्ष	जदुलाल कामत	९८०७०३१५०३	१	अध्यक्ष	जीवनेश्वर यादव	९८१०५९०११९
२	सदस्य	दुखनीदेवी पासवान	९८०७०५०३५५	२	सदस्य	कैजुम शेख मिया	९८०४०६६०८८
३	सदस्य	सुलेखा मण्डल	९८०७०११८८४	३	सदस्य	रामचन्द्र कामत	९८२४३४८८९२
४	सदस्य	शैकर पासवान	९८१६३१५५५८	४	सदस्य	मञ्जुदेवी साह	९८०४०८१५१०
५	सदस्य	वल्सीदास तत्मा	९८२६०८६१६०	५	सदस्य	मञ्जु ऋषिदेव	९८२०३६५१४०
वडा नं ५				वडा नं ६			
१	अध्यक्ष	सम्पतलाल सरदार	९८१०४८४०४८	१	अध्यक्ष	विसो सरदार	९८१६३७९८०५
२	सदस्य	दिपेन सरदार	९८२७०५२९२०	२	सदस्य	श्यामलाल सरदार	९८०७३६११६०
३	सदस्य	किनुलाल झागड	९८०४०१८८९२	३	सदस्य	राजकुमार देव	९८४२३५८४०३
४	सदस्य	गहती कुमारी सरदार	९८१९३८०२७७	४	सदस्य	रामादेवी राजवंशी	९८१६३४१०२८
५	सदस्य	सोशिला देवी राय	९८११०३६४३१	५	सदस्य	ममतादेवी सरदार	९८११०५४३८४
वडा नं ७							
१	अध्यक्ष	मनोज कुमार माझी	९८०७०४२२४५	४	सदस्य	विष्णुकुमारी राई	९८०४०६१२८८
२	सदस्य	रमेश राई	९८१७३९६४१३	५	सदस्य	सरिताकुमारी सरदार	९८०७३९९३२०
३	सदस्य	बसन्त कुमार कार्की	९८४२३२२६१५				

स्रोत : वडास्तरीय छलफल २०८१

अनुसूची ३ : कटहरी गाउँपालिका स्थित कार्यालय प्रमुखहरुको विवरण

सि नं	कार्यालय तथा युनिटको नाम	ठेगाना	प्रमुखको नामथर	कार्यालयको नम्बर
१.	कटहरी गाउँपालिका	वडा नं ३	प्र प अ मनोज कुमार साह	९८५२०२३५२८
२.	नेपाली सेना भैरव गण थलाहा	वडा नं ६	सहसेनानी सुनिल घिमिरे	९८५८४२३९५५
३.	प्रहरी चौकी कटहरी	वडा नं ३	विशेश्वर प्रसाद सुनरैत	९८५२०९०४४१ ९८२६७२०३९४
४.	प्रहरी चौकी थलाहा	वडा नं ७	टेक बहादुर कार्की	९८५२०३८२०७
५.	खानेपानी संस्थान	वडा नं ३	विद्यानन्द चौधरी	९८५२०२०२०५
६.	नेपाल विद्युत प्राधिकरण शाखा	वडा नं ३	सञ्जय झा	९८४२०८६५३०
७.	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी उपशाखा कटहरी	वडा नं ३	यशोधर कामत	९८४२०३०१७०
८.	कटहरी उ वा संघ	वडा नं ३	अरविन्द कुमार शर्मा	९८५२०२१३५८
९.	घरेलु तथा साना उद्योग महासंघ	वडा नं २	दिलिप अधिकारी	९८४२०९५०२१
१०.	वडा कार्यालय	वडा नं १	वडा सचिव माधव खनाल	९८४९४८५९५६
११.	वडा कार्यालय	वडा नं २	वडा सचिव गिता बस्नेत खड्का	९८१०५१७०८०
१२.	वडा कार्यालय	वडा नं ३	वडा सचिव कविता रिजाल	९८१७३९९१६४
१३.	वडा कार्यालय	वडा नं ४	वडा सचिव शर्मिला रिजाल	९८४२१८८७०३
१४.	वडा कार्यालय	वडा नं ५	वडा सचिव अन्तलाल खवास	९८१९३२३५२२
१५.	वडा कार्यालय	वडा नं ६	वडा सचिव रोशन पाण्डे	९८६३२३८३२६
१६.	वडा कार्यालय	वडा नं ७	वडा सचिव सन्तोष नेपाल	९८४२४६९९१७

स्रोत : कटहरी गाउँपालिका

अनुसूची ४ : नेपाली सेनाको श्री भैरव गणमा भएका खोज तथा उद्धार सामग्रीहरुको विवरणः

(आकस्मिक खोज तथा उद्धार कार्यका लागी तालिम प्राप्त ३० जना सहित २०० जनाको टोली परिचालन गर्न सकिने**)**

सि.नं.	सामानको नाम	परिमाण	सि.नं.	सामानको नाम	परिमाण
	युनिटको नामः श्री भैरव गण				
१.	रवर्ड वोर्ड	३		वायर कटर	४
२.	ऐ को सेप्टी हेल्मेड	८		हेक्सा उथ विलेट	५
३.	वाटर हेलमेट	६०		सेप्टि गग्लस	४
४.	लाईफ व्युई	६		जस्ता वाल्टिन	१०
५.	लाईफ ज्याकेट	८५		सेप्टि हर्नेश	५
६.	मेघा फोन	१		प्लाष्टिक डोरी	१
७.	क्यालाईमिङ्ग रोप	३		थ्रो ब्याग	१
८.	स्ट्रेचर	२		गम बुट	७५
९.	रवर्ड टियुब	८		चेष्ट हर्नेश / सिट हर्नेश	२/१
१०.	हाते आँरा	८		र्याप्लिङग पंन्जा	२
११.	साबेल / पिक	१०/१५		सेप्टी ज्याकेट	११
१२.	बन्चरो	५		फरुवा	३
१३.	गल / प्रेवार	७		लाईट पिक	३
१४.	क्रोबार	५		लाईट साबेल	२
१५.	8 फिगर क्याराबिना	२		क्याराबिना	१२

अनुसूची ५ : नजिकमा रहेका नेपाल प्रहरीका युनिट र सामग्रीहरुको विवरण

सि.नं.	नेपाल प्रहरीका कार्यालय	कार्यालयमा रहेका विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी सामग्रीहरु
१.	प्रहरी चौकी कटहरी	लाइफ ज्याकेट ५ थान, अग्नी सामक यन्त्र २ थान
२.	प्रहरी चौकी थालाहा	नभएको

सोत : वडा स्तरीय छलफल २०८१

अनुसूची ६ : नजिकमा रहेका सशस्त्र प्रहरी बलका युनिट र प्रमुखहरुको विवरण

सि.नं.	सशस्त्र प्रहरीबल नेपालका कार्यालय	
१.	नभएको	

सोत : वडा स्तरीय छलफल २०८१

अनुसूची ७ : गाउँपालिका भित्र सक्रिय सञ्चारकर्मीहरुको सम्पर्क नम्वर

सि नं	पत्रकारको नाम	पत्रिका	सम्पर्क नम्वर	इमेल
१.	सञ्जय राजवंशी	राजवंशी मिडिया ग्रुप	९८२७०७२१५०	

अनुसूची ८ : गाउँपालिकामा कार्यरत गैरसरकारी संस्थाहरु

क्र सं	संस्थाको नाम	ठेगाना	सम्पर्क व्यक्ति	मोबाईल नं.
१.	नभएको			
२.				

सोत : वडास्तरीय छलफल २०८१

अनुसूची ९ : कटहरी गाउँपालिकामा रहेका स्थानीय क्लवहरुको विवरण

सि नं	संघ संस्थाहरुको नाम	ठेगाना	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नम्वर
वडा नं १				
१.	जे एम युवा क्लव	जमटोकी	सत्यनारायण माझी	
२.	रामजानकी मन्दिर	जमटोकी	देवी प्रसाद अधिकारी	९८४२०९१४६७
३.	राष्ट्रिय जनचेतना तथा विकास समाज	जमटोकी	रञ्जु वर्मा	९८४२०४६२०३
४.	मदरसा	जमटोकी		
५.	स्वर्गद्वारी घाट समिति	जमटोकी		
६.	स्वास्थ्य सेवा तथा आमा समूह	जमटोकी		
७.	नारी विकास संघ	जमटोकी	सिता शर्मा	९८५२०३०४०८
८.	योङ हार्ट ग्रुप		मुन्ना राजवंशी	९८४२५८०५१५
वडा नं २				
९.	आदर्श नगर सुधार समिति	आदर्श नगर	लालबहादुर खत्री	९८४२११५४८९
१०.	समावेशी कृषक समुह	कुशवाहा टोल	विचन्दर सिँह	९८०४०९७४३१
११.	जीवन विकास समाज	वडा नं २		
वडा नं ३				
१२.	कटहरी युवा क्लव	कामत टोल	विजय कामत	९८४२०३१५०३
१३.	श्री सहकारी संस्था लि	कटहरी बजार		
१४.	सरस्वती महिला बहुउद्देश्यीय संस्थान	राजवंशी टोल	मिलनसरी मण्डल	
१५.	राजवंशी सामुदायिक संस्था	राजवंशी टोल	केशराज राजवंशी	
१६.	खानेपानी संस्थान	जिरात टोल		
१७.	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी उपशाखा			
वडा नं ४				
१८.				
वडा नं ५				

१९.	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी उपशाखा	भौडाहा उपशाखा	सम्पतलाल साह	९८११३४०१०४
२०.	बाल क्लव		सुनिल मुडियारी	९८००९५६२२५
२१.	आमा समूह		सुष्मिता बुढाथोकी	९८१२३५६३३०
२२.	अपाङ्गता मिलिजुली समूह		किशोर मुडियारी	९८१०४५०२३०
वडा नं ६				
२३.	परिवर्तनशील युवा क्लव		नारायण खड्का	९८२३७७७४३८
वडा नं ७				
२४.	वनस्खण्डी युवा क्लव	कटहरी ७	दिपक गुरुङ	
२५.	राधाकृष्ण महिला समूह	कटहरी ७	सिता दाहाल	९८११३४२४२८
२६.	आमा समूह	तकिया	रमा खरेल	
२७.	थलाहा युवा क्लव	वडा नं ७	प्रकाश सरदार	९८१७३२२११०

सोत : वडा स्तरीय छलफल २०८१

अनसूची १० : गाउँपालिका र आसपासमा रहेका एम्बुलेन्सको विवरण

क्रम	संस्थाको नाम	वर्ग	ठेगाना	चालकको नाम	सम्पर्क नम्वर
विराटनगर					
१.	कटहरी गाउँपालिका	ग	कटहरी ३	सन्जिव कामत	९८०४०४५६२९
२.	जीवन विकास समाज	ग	कटहरी २	सन्तोष नेपाल	९८४२४६९९१७
३.	लाईफ गार्ड अस्पताल	ग	विराटनगर		०२१- ५३३३३२
४.	ग्रामीण महिला जागरण केन्द्र	ग	विराटनगर		०२१- ५३१०६५
५.	मोरङ्ग जि.स.स	ग	विराटनगर		०२१-५३६३५३
६.	पशुपति उपचार क्लिनिक	ग	विराटनगर		०२१-५३५४८८
७.	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी रंगेली	ग	विराटनगर		०२१-५८००४८
८.	नेपाल रेडक्रस सोसाइटीबिराटनगर ,	ग	विराटनगर	संजिव राई	९८१०४३१०६८
९.	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, बिराटनगर	ग	विराटनगर	हेमकुमार चौधरी	९८११०५१९११
१०.	मोरङ सहकारी अस्पताल	ख	विराटनगर		०२१-२३२३०
११.	मोरङ सहकारी अस्पताल	ग	विराटनगर		०२१-२३२३०
१२.	निर्माण व्यवसायी संघ	ग	विराटनगर		०२१-५२३८३६
१३.	पूर्वाञ्चल नर्सिङ होम	ग	विराटनगर		०२१-५२३१५५
१४.	बिराट नर्सिङ होम	ग	विराटनगर		०२१-५२७०७१
१५.	न्युरो हस्पिटल	ग	विराटनगर		०२१-५२२७५७
१६.	मोरङ सहकारी	ग	विराटनगर		९८१५८७६३११
१७.	सुरक्षा प्रसुती अस्पताल	ग	विराटनगर		९८०७३१३२९६
१८.	मोरङ एम्बुलेन्स चालक संघ	ग	विराटनगर		९८५२०३३६९९
१९.	उप स्वास्थ्य चौकी रानी	ग	विराटनगर		९८४२०९८५५०
२०.	बुधनगर स्वास्थ्य चौकी	ग	विराटनगर		९८४२०८५८११
२१.	अत्री बचत तथा ऋण सहकारी	ग	विराटनगर		९८४२०९२५८७

क्रम	संस्थाको नाम	वर्ग	ठेगाना	चालकको नाम	सम्पर्क नम्वर
२२.	चेतनशिल मित्र परिषद	ग	विराटनगर		९८४२०२६२३२
२३.	गेटवेल हस्पिटल प्रा.लि.	ग	विराटनगर		९८४२०९२५८७
२४.	पोखरिया बचत तथा ऋण सहकारी	ग	विराटनगर		९८०७०९८२७४
२५.	पूर्वाञ्चल मैथीली युवा	ग	विराटनगर		९८०४३९७०३५
२६.	सैनिक टोल	ग	विराटनगर		९८०७३३०८२५
२७.	समाज विकास केन्द्र	ग	विराटनगर		९८४२४२८६२२
२८.	ग्रामिण महिला जागरण केन्द्र	ग	विराटनगर		९८५२०३३६९९
२९.	निर्माण व्यवसायी संघ	ग	विराटनगर		९८४२१५२४५५
३०.	अखिल नेपाल ट्रेड युनियन महासंघ	ग	विराटनगर		९८४२५६०६३८
३१.	सृष्टी बचत तथा ऋण सहकारी	ग	विराटनगर		९८०५३८२५१८
३२.	हाम्रो अस्पताल	ग	विराटनगर		९८४२१८३४६५
३३.	नोवेल अस्पताल	क	विराटनगर		९८१२३५४४८८

अनुसूची ११ विराटनगर र आसपासमा रहेका बारुणयन्त्र सम्बन्धी विवरण

सिनं	स्थान	टेलिफोन नं.	मोवाइल नम्बर	कैफियत
१.	बिराटनगर महानगरपालिका	०२१–४२००००		मोरङ जिल्ला
२.	बेलवारी नगरपालिका	०२१-४३४४४०	९८४६८५६३२५	मोरङ जिल्ला
३.	सुन्दर हरैंचा नगरपालिका	०२१–५४६६६६		मोरङ जिल्ला
४.	रंगेली नगरपालिका		९८०२७७७६०२	मोरङ जिल्ला
५.	उर्लावारी नगरपालिका	०२१–५४००००		मोरङ जिल्ला
६.	लेटाङ नगरपालिका	९८५२०७४५५५	९८४८३१२३२५	मोरङ जिल्ला
७.	पथरी शनिश्चरे नगरपालिका		९८४१६६२६४७	मोरङ जिल्ला
८.	कानेपोखरी गाउँपालिका		९८४२४१०२३२	मोरङ जिल्ला
९.	ईटहरी उप महानगरपालिका	०२५ –५८०१०१		सुनसरी जिल्ला
१०.	धरान उप महानगरपालिका	०२५ –५२०१९९		सुनसरी जिल्ला
११.	ईनरुवा नगरपालिका	०२५ ५६०१०१		सुनसरी जिल्ला
१२.	दुहवी नगरपालिका	०२५– ५४११०१		सुनसरी जिल्ला
१३.	रामधुनी नगरपालिका		९७६५३७८२५५	सुनसरी जिल्ला

सोत : वडास्तरीय छलफल २०८१

अनुसूची १२ : वडाका रहेका जोखिमका कारक तत्वहरु

वडा नं	पेट्रोल पम्प वा ग्यौंस डिपोको नाम	स्थान	क्षमता	५०० मि. वरीपरी रहेका घर	सुरक्षाका लागि तयारीहरू
पेट्रोल पम्प					
२	पाथिभरा पेट्रोल पम्प	रङ्गेली रोड		५०० घर	अग्नी शामक यन्त्र

वडा नं	पेट्रोल पम्प वा ग्याँस डिपोको नाम	स्थान	क्षमता	५०० मि. वरीपरी रहेका घर	सुरक्षाका लागि तयारीहरू
३	अन्नपूर्ण पेट्रोल पम्प	कटहरी ३		१५०	अग्नी शामक यन्त्र
४	कृष्ण फ्युल प्रा लि	कटहरी ४		१००	अग्नी शामक यन्त्र
ग्याँस डिपो					
वडा नं १	प्रभुलाल चौधरी	जमटोकी			नभएको
	सत्यनारायण महतो	जमटोकी			नभएको
	किरण माझी	माझी चोक			नभएको
वडा नं २	विश्व रौनियार	आदर्श टोल		५००	नभएको
	सन्तोष राय			५००	नभएको
	हल्दीवारी ग्याँस	हल्दीवारी		१००	नभएको
	सुष्मा किराना पसल	कटहरी चोक		५००	नभएको
वडा नं ३	जीवन अग्रवाल	कटहरी बजार		१५०	नभएको
	आनन्द साह	कटहरी बजार		४०	नभएको
वडा नं ४	अशोक सत्याल	चम्राही चोक		१००	नभएको
	शम्भु सुवेदी	चम्राही चोक		१००	नभएको
	मनु साह सोनार	ब्रह्मस्थान		२००	नभएको
	आनन्द साह	नयाँबजार		१५०	नभएको
	रंजित साह	नयाँबजार			नभएको
वडा नं ५	दिनेश साह ग्याँस	बाँसटोल		५०	नभएको
	रुपेश चौधरी ग्यास	बोराटोल		५५	नभएको
वडा नं ७	वनस्खण्डी हार्डवेयर	हमरचोक		१००	नभएको

सोत : वडास्तरीय छलफल २०८१

अनुसूची १३ : स्वास्थ्य सम्बन्धी दक्ष मानव स्रोत

स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना वा टोल	वडा नं	ज.स्वा.नि.	मे.अ.	स्टाफ नर्स	है.अ.	सि अहेव	अहेव	सि.अनमी	अनमी	ल्याब टेकनिसियन	ल्याब अ.	खो.स.नि.	वैद्य नि.	है.अ.	तथ्याङ्क अधिकृत	स्वयं सेविका	का स	जम्मा
आ स्वा केन्द्र	१					१										२		१
आ स्वा केन्द्र	२	१			१		१		१							२	१	५
स्वास्थ्य चौकी	३	१			१	१		३	१		१					२	२	१०
आ स्वा केन्द्र	४				१	१			२							३	१	५
आ स्वा केन्द्र	५	१				१		१								५	१	४
थलाहा स्वा चौकी	६				१	१	१	३	१		१					४	१	९
भौडाहा स्वा चौ	६				१	१			१							४	१	४
आ स्वा केन्द्र	७					१		१								५	१	३
जम्मा		३	०	०	५	७	२	८	६		२						८	४१

अनुसूची १४ : विद्यालय र क्याम्पसहरुको विवरण

क्र.सं.	विद्यालयको नाम	सामुदायिक संस्थागत धार्मिक	संचालित कक्षा	भवन सङ्ख्या		कोठा सङ्ख्या		पुनर्निर्माण गर्नुपर्ने
				सुरक्षित	कमजोर	सुरक्षित	कमजोर	
वडा नं १								
१.	महेशपुर आधारभूत विद्यालय	सामुदायिक	५	३		७		
२.	मदरसा मुस्लिम मुस्लिमटोल	धार्मिक	५	२		४		
३.	मदरसा मुस्लिम झझोरा	धार्मिक	३	१		३		
४.	रुरल इन्लाइटेन इङ्गलिस बोर्डिङ	संस्थागत	६	२		७		
५.	अनन्तज्योति विद्यामन्दिर बोर्डिङ	संस्थागत	१०	४		१५		
६.	पशुपति विद्या मन्दिर	संस्थागत	१०	२		१६		
	जम्मा			१४		५२		
वडा नं २								
७.	अनन्त आधारभूत विद्यालय	सामुदायिक	८	३		७		
८.	सरस्वती शिशुसदन आ वि	सामुदायिक	५	३		६		
९.	मदरसा हानपीयो कादरिया	धार्मिक	३	१		४		
१०.	ध्रुवतारा बोर्डीङ स्कूल	संस्थागत	१०	२		२८		
११.	आदर्श बोर्डिङ स्कूल	संस्थागत	८	२		१२		
	जम्मा			११		५७		
वडा नं ३								
१२.	जनप्रिय माध्यमिक विद्यालय	सामुदायिक						
१३.	सुप्रभा बोर्डिङ स्कूल	संस्थागत						
१४.	सनराइज बोर्डिङ स्कूल	संस्थागत	१०	१		१४		
१५.	मदरसा सैयदना	धार्मिक	४	४		६		
	जम्मा							
वडा नं ४								
१६.	आधारभूत विद्यालय खयरवना	सामुदायिक	८	५	१	१२	३	३ कोठा
१७.	भगवती आधारभूत विद्यालय	सामुदायिक	८					
१८.	जुरी बाल विकास		३					
१९.	क्रिमसन नेशनल पब्लिक बोर्डिङ	संस्थागत	१०		२		१४	
२०.	कण्डुक बोर्डिङ स्कूल	संस्थागत	५					
२१.	मदरसा जामियाँ	धार्मिक	५					
	जम्मा			५	३	१२	१७	
वडा नं ५								
२२.	सून्दर आधारभूत विद्यालय	सामुदायिक	८	४	२	९	४	४ कोठा

क्र.सं.	विद्यालयको नाम	सामुदायिक संस्थागत धार्मिक	संचालित कक्षा	भवन सङ्ख्या		कोठा सङ्ख्या		पुनर्निर्माण गर्नुपर्ने
				सुरक्षित	कमजोर	सुरक्षित	कमजोर	
२३.	जतरा सुनगाभा आधारभूत विद्यालय	सामुदायिक	३	१	२	२	४	४ कोठा
२४.	मुनराइज बोर्डिङ स्कूल	संस्थागत	८	२		१२		
	जम्मा			७	४	२३	८	
वडा नं ६								
२५.	भगवती आधारभूत विद्यालय	सामुदायिक	५	२	१	६	३	३ कोठा
२६.	सरस्वती आधारभूत विद्यालय	सामुदायिक	७	२	२	७	३	३ कोठा
२७.	ग्रामबाबा आधारभूत विद्यालय	सामुदायिक	३	३	१	३	२	२ कोठा
२८.	रामजानकी आधारभूत विद्यालय	सामुदायिक	७	४	१	५	३	३ कोठा
२९.	लक्ष्मी आधारभूत विद्यालय	सामुदायिक	८	४	१	८	४	४ कोठा
३०.	प्रजातन्त्र माध्यमिक विद्यालय	सामुदायिक	१०	२	१	१०	२	२ कोठा
	जम्मा			१७	७	३९	१७	१७ कोठा
वडा नं ७								
३१.	जनता माध्यमिक विद्यालय	सामुदायिक	१२	५	४	२६	९	९ कोठा
३२.	लक्ष्मी आधारभूत विद्यालय	सामुदायिक	५	१	२	४	२	२ कोठा
३३.	अम्बर आधारभूत विद्यालय	सामुदायिक	५	०	३	०	९	९ कोठा
३४.	नयाँनेपाल आधारभूत विद्यालय	सामुदायिक	३	०	३	०	५	५ कोठा
३५.	राधाकृष्ण आधारभूत विद्यालय	सामुदायिक	५	१	२	२	४	४ कोठा
	जम्मा			७	१४	३२	२९	
	कूल जम्मा							

सोत : वडास्तरीय छलफल २०८१

अनुसूची १५ : खुल्ला तथा सुरक्षित स्थान र सामुदायिक भवन सम्बन्धी विवरण

क्र सं	सामुदायिक भवनको नाम	टोलको नाम	संरक्षकत्व	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नम्वर
वडा नं १					
१.	जे एम युवा क्लव	जमटोकी	संस्था	सत्यनारायण माझी	
२.	कटहरी फलफूल थोक तथा तरकारी बजार	मुस्लिम टोल	समिति		
३.	रामजानकी मन्दिर धर्मशाला	रामजानकी	मन्दिर	चमक नारायण माझी	
४.	नारी विकास संघ	मुस्लिम टोल	संस्था	सिता शर्मा	९८५२०३०४०८
५.	मदरसा भवन	मुस्लिम टोल		मजाहिर मिया	
६.	लक्ष्मी सामुदायिक भवन	महेशपुर	मन्दिर		
वडा नं २					
७.	गनगाईं सामुदायिक भवन	आदर्श नगर	गनगाई समाज		
८.	सुधार समितिको भवन	आदर्श नगर	समिति	किशोर भट्टराई	
वडा नं ३					

९.	शिवमन्दिर धर्मशाला	कटहरी चोक	मन्दिर समिति		
१०.	दलित सामुदायिक भवन	जामुनगाछी	समिति	दिलिप पासवान	
११.	पिछ्रा बर्ग सामुदायिक भवन	पेट्रोल पम्प	समिति		
१२.	राजवंशी सामुदायिक भवन	राजवंशी टोल	समिति	केशराज राजवंशी	
१३.	सरस्वती महिला बहुउद्देश्यीय	राजवंशी टोल	समिति	मिलनसरी राजवंशी	
वडा नं ४					
१४.	कुशवाहा सामुदायिक भवन	फूलटोल	संस्था	विनोद सिँह	९८०७००००६०
१५.	पिछडावर्ग सामुदायिक भवन	सुदामा चोक	संस्था	राधे कामत	९८१९०२१९६१
१६.	बजरङ्गवली सामुदायिक भवन	नयाँ बजार	संस्था		
१७.	क्रिस्चियन सामुदायिक भवन	नयाँ बजार	संस्था		
वडा नं ५					
१८.	दलित सामुदायिक भवन	सून्दरटोल	वडा कार्यालय	सम्पतलाल सरदार	९८१०४८४०४८
१९.	साँस्कृतिक भवन	सून्दरटोल	वडा कार्यालय	सम्पतलाल सरदार	९८१०४८४०४८
२०.	बातर सरदार कल्याणकारी	सून्दरटोल	समिति	विरेन्द्र सरदार	
वडा नं ६					
२१.	सहिद स्मृति प्रतिष्ठान	जमुवा	समिति		
२२.	दलित सामुदायिक भवन	सून्दरटोल	समिति		
वडा नं ७					
२३.	मुडियारी सामुदायिक भवन	मुडियारी	वडा कार्यालय	हरिनन्दन मुडियारी	
२४.	वनस्खण्डी सामुदायिक भवन	तकिया		धर्मेन्द्र सुतिहार	९८०८४३४२७७

स्रोतः वडामा भएको छलफल २०८१

अनुसूची १६ : पहिचान गरिएका सुरक्षित सामुदायिक भवन र खुल्ला स्थान

यसमा विपद् परेको वेलामा विपदबाट प्रभावित परिवाहरूलाई तत्काल अस्थायी आवासको रूपमा राख्न सकिने स्थानहरूको विवरणः

क्र सं	पहिचान गरिएको खुल्ला स्थानको नाम	सुरक्षित स्थानको ठेगाना	कति परिवार राख्न सकिन्छ	सो स्थानमा भौतिक संरचनाहरू के के छन् ?
१.	कटहरी खेलमैदान	कटहरी ३	५०० परिवार	छैन
२.	दुर्गा मन्दिर अगाडी	कटहरी ५	१०० परिवार	दुर्गा मन्दिर, साँस्कृतिक भवन, बाँतर सरदार साँस्कृतिक भवन, दलित भवन
३.	सून्दरटोल खेलमैदान	कटहरी ५	४० परिवार	
४.	सरस्वती मा वि खेलमैदान	वडा नं ६ केशोरिया	५० परिवार	
५.	अमर आधारभूत विद्यालय खेलमैदान	जङ्गल टोल वडा नं ७	१० परिवार	छैन

अनुसूची १७ : सरकारी तथा निजी अस्पतालहरुको नाम

क्रसं	अस्पतालको नाम	ठेगाना	बेड संख्या	कोभिड बेड	वर्न वेड संख्या	सर्पदंश उपचार	पहुँचको अवस्था
१.	जीवन विकास अस्पताल	कटहरी २					
२.	सर्पदंश उपचार केन्द्र	थालाहा ब्यारेक					

सोत : वडास्तरीय छलफल २०८१

अनुसूची १८ : स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको नामावली

क्रसं	नामथर	पद	जिम्मेवारी	संलग्न संस्था	सम्पर्क नम्वर
१.	श्री देवराज चौधरी	अध्यक्ष	गाउँपालिका अध्यक्ष		९८५२०५०६४१
२.	श्री सितादेबी राजवंशी	सदस्य	गाउँपालिक उपाध्यक्ष		९८५२०५२६४२
३.	श्री हरिनारायण राजवंशी	सदस्य	वडा अध्यक्ष	कटहरी गा.पा. वडा नं. १	९८०४३५४८५०
४.	श्री सुरेन्द्र प्रसाद राजवंशी	सदस्य	वडा अध्यक्ष	कटहरी गा.पा. वडा नं. २	९८११३७०२९०
५.	श्री जदुलाल कामत	सदस्य	वडा अध्यक्ष	कटहरी गा.पा. वडा नं. ३	९८०७०३१५०३
६.	श्री जिवन्श्वर यादब	सदस्य	वडा अध्यक्ष	कटहरी गा.पा. वडा नं. ४	९८१०५९०११९
७.	श्री सम्पत लाल सरदार	सदस्य	वडा अध्यक्ष	कटहरी गा.पा. वडा नं. ५	९८१०४८४०४८
८.	श्री विसो सरदार	सदस्य	वडा अध्यक्ष	कटहरी गा.पा. वडा नं. ६	९८१६३७९८०५
९.	श्री मनोज कुमर माझी	सदस्य	वडा अध्यक्ष	कटहरी गा.पा. वडा नं. ७	९८०७०४२२४५
१०.	श्री शुकल प्रसाद साह	सदस्य	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	गाउँपालिका	९८४२१३१६८२
११.	श्री द्रोण प्रसाद पोखरेल	सदस्य	शिक्षा शाखा प्रमुख	गाउँपालिका	९८४२६८६३५०
१२.	श्री देवी गौतम	सदस्य	महिला विकास शाखा प्रमुख	गाउँपालिका	९८४२२८०९२०
१३.	श्री केशवराज काफ्ले	सदस्य	कृषि शाखा प्रमुख	गाउँपालिका	९८६६५७९९६२
१४.	श्री श्याम कुमार लिम्बु	सदस्य	पशुपंक्षी शाखा प्रमुख	गाउँपालिका	९८५२०३४८९२
१५.	श्री नेपाली सेना	सदस्य	प्रमुख	थलाहा व्यारेक	
१६.	श्री प्रहरी प्रमुख	सदस्य	प्रहरी प्रमुख	थलाहा प्रहरी चोकी	
१७.	श्री प्रहरी प्रमुख	सदस्य	प्रहरी प्रमुख	कटहरी प्रहरी चौकी	
१८.	श्री यसोधर कामत	सदस्य	सभापति	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी	९८४२०३०१७०
१९.	श्री अरविन्द शर्मा	सदस्य	अध्यक्ष	कटहरी व्यापार संगठन	९८५२०२१३५८
२०.	श्री रबिन्द्र कार्की	सदस्य सचिब	विपद फोकल पर्शन	गाउँपालिका	९८५२०३००३६

अनुसूची १९ वडास्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति

वडास्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति वडा नं १

क्र.सं.	नाम	पद	संलग्न संस्था	सम्पर्क नम्वर
१.	हरिनारायण राजवंशी	अध्यक्ष	वडा अध्यक्ष	९८०४३५४८५०
२.	सन्तोषकुमार राववंशी	सदस्य	वडा सदस्य	९८६२२१३३७०
३.	भक्तवती माझी	सदस्य	वडा सदस्य	९८०५३१०६२९
४.	गंगा राय अमात	सदस्य	वडा सदस्य	९८१०४३५४९४
५.	संझादेवी पासवान	सदस्य	वडा सदस्य	९८०५३१२९१४
६.	बुद्धिमान बस्नेत	सदस्य	स्वास्थ्य संस्था	९८२०७०१३६०
७.	कटहरी प्रहरी चौकी	सदस्य	नेपाल प्रहरी	
८.	कुवेर थापा	सदस्य	विद्यालय प्रतिनिधि	
९.	कपुरलाल माझी	सदस्य	नेपाली काँग्रेस प्रतिनिधि	
१०.	मुन्ना राजवंशी	सदस्य	नेकपा एमाले प्रतिनिधि	
११.	वसन्त राजवंशी	सदस्य	रा प्र पा	९८०७०५६८८१
१२.	शिवरानी चौधरी	सदस्य	नेकपा एकिकृत माओवादी	
१३.	रञ्जु वर्मा	सदस्य	जनता समाजवादी पार्टी	९८४२०४६२०३
१४.	कृष्ण कुमार चौधरी	सदस्य	अपाङ्गता सञ्जाल प्रतिनिधि	
१५.	विकास राजवंशी	सदस्य	युवा क्लव प्रतिनिधि	
१६.	सुकुमाया चौधरी	सदस्य	स्वास्थ्य स्वयंसेविका	९८१९३७९९५१
१७.	टिका श्रेष्ठ	सदस्य	महिला समूह प्रतिनिधि	९८१५३१८१२८
१८.	कृष्ण कुमारी माझी नरुनी	सदस्य	सहकारी संस्था प्रतिनिधि	
१९.	पुष्पराज माझी	सदस्य	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
२०.	देवी प्रसाद अधिकारी	सदस्य	टोल विकास संस्था	९८४२०९१४६७
२१.	विनोद कामत	सदस्य	टोल विकास संस्था	९८१०५३४५८३
२२.	राजेश पोद्धार	सदस्य	टोल विकास संस्था	
२३.	कृष्णकुमार झा	सदस्य	टोल विकास संस्था	
२४.	मिथिलेस सिँह	सदस्य	टोल विकास संस्था	
२५.	माधव खनाल	सदस्य सचिव	वडा सचिव	९८४९४८५९५६

सोत : वडास्तरीय छलफल २०८१

वडास्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति वडा नं २

क्र.सं.	नाम	पद	संलग्न संस्था	सम्पर्क नम्वर
२६.	सुरेन्द्र प्रसाद राजवंशी	अध्यक्ष	वडा अध्यक्ष	९८११३७०२९०
२७.	ब्रह्मदेव पासवान	सदस्य	वडा सदस्य	९८१५३०७४८०
२८.	अमित चौहान	सदस्य	वडा सदस्य	९८४२०९१६४८
२९.	शोभा चौधरी	सदस्य	वडा सदस्य	९८१६३१८५९४
३०.	मञ्जु राजवंशी	सदस्य	वडा सदस्य	९७६२२२००८२
३१.	प्रमोद कुमार सिँह	सदस्य	स्वास्थ्य संस्था	९८६२०४९८८५

क्र.सं.	नाम	पद	संलग्न संस्था	सम्पर्क नम्वर
३२.	कटहरी प्रहरी चौकी	सदस्य	नेपाल प्रहरी	९८५२०९०४४१
३३.	पंकज राजवंशी	सदस्य	विद्यालय प्रतिनिधि	९८२५३५६३०३
३४.	लालबहादुर खत्री दाहाल	सदस्य	नेपाली काँग्रेस प्रतिनिधि	९८४२११५४८९
३५.	अनिल राजवंशी	सदस्य	नेकपा एमाले प्रतिनिधि	९८०४३८३२००
३६.	गोपी राजवंशी	सदस्य	रा प्र पा	९८०४०५१५५०
३७.	दिलिप अधिकारी	सदस्य	नेकपा एकिकृत माओवादी	
३८.	सिता मण्डल	सदस्य	स्वास्थ्य स्वयंसेविका	
३९.	भद्रिका उप्रेती	सदस्य	महिला समूह प्रतिनिधि	९८०७०६०३६१
४०.	विमल कुमार राजवंशी	सदस्य	सहकारी संस्था प्रतिनिधि	९८१२३७६१५८
४१.	गिता वस्नेत खड्का	सदस्य सचिव	वडा सचिव	९८१०५१७०८०

सोत : वडास्तरीय छलफल २०८१

वडास्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति वडा नं ३

क्र.सं.	नाम	पद	संलग्न संस्था	सम्पर्क नम्वर
१.	जदुलाल कामत	अध्यक्ष	वडा अध्यक्ष	९८०७०३१५०३
२.	दुखनीदेवी पासवान	सदस्य	वडा सदस्य	९८०७०५०३५५
३.	सुलेखा मण्डल	सदस्य	वडा सदस्य	९८०७०११८८४
४.	शंकर पासवान	सदस्य	वडा सदस्य	९८१६३१५५५८
५.	वल्सीदास तत्मा	सदस्य	वडा सदस्य	९८२६०८६१६०
६.	रविना दाहाल	सदस्य	स्वास्थ्य संस्था	
७.	जनार्दन नेपाल	सदस्य	नेपाल प्रहरी	
८.		सदस्य	विद्यालय प्रतिनिधि	
९.		सदस्य	नेपाली काँग्रेस प्रतिनिधि	
१०.		सदस्य	नेकपा एमाले प्रतिनिधि	
११.		सदस्य	रा प्र पा	
१२.		सदस्य	नेकपा एकिकृत माओवादी	
१३.	यसोधर कामत		नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
१४.	शारदा दाहाल	सदस्य	स्वास्थ्य स्वयंसेविका	
१५.	कविता रिजाल	सदस्य सचिव	वडा सचिव	

सोत : वडास्तरीय छलफल २०८१

वडास्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति वडा नं ४

क्र.सं.	नाम	पद	संलग्न संस्था	सम्पर्क नम्वर
१.	जीवनेश्वर यादव	अध्यक्ष	वडा अध्यक्ष	९८१०५९०११९
२.	कैजुम शेख मिया	सदस्य	वडा सदस्य	९८०४०६६०८८
३.	रामचन्द्र कामत	सदस्य	वडा सदस्य	९८२४३४८८९२
४.	मञ्जुदेवी साह	सदस्य	वडा सदस्य	९८०४०८१५१०

क.सं.	नाम	पद	संलग्न संस्था	सम्पर्क नम्बर
५.	मञ्जु ऋषिदेव	सदस्य	वडा सदस्य	९८२०३६५१४०
६.	आधारभूत स्वास्थ्य चौकी	सदस्य	स्वास्थ्य संस्था	
७.	कटहरी प्रहरी चौकी	सदस्य	नेपाल प्रहरी	
८.		सदस्य	विद्यालय प्रतिनिधि	
९.	मनोज कार्की	सदस्य	नेपाली काँग्रेस प्रतिनिधि	
१०.	रामसागर मण्डल	सदस्य	नेकपा एमाले प्रतिनिधि	
११.		सदस्य	रा प्र पा	
१२.	मनोज कामत	सदस्य	नेकपा एकिकृत माओवादी	
१३.		सदस्य	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
१४.	शोभादेवी पोद्धार	सदस्य	स्वास्थ्य स्वयंसेविका	
१५.		सदस्य	महिला समूह प्रतिनिधि	
१६.	उपेन्द्र सिँह	सदस्य	सहकारी संस्था प्रतिनिधि	
१७.	भानुभक्त खनाल	सदस्य सचिव	वडा सचिव	

सोत : वडास्तरीय छलफल २०८१

वडास्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति वडा नं ५

क.सं.	नाम	पद	संलग्न संस्था	सम्पर्क नम्बर
१.	सम्पतलाल सरदार	अध्यक्ष	वडा अध्यक्ष	९८१०४८४०४८
२.	दिपेन सरदार	सदस्य	वडा सदस्य	९८२७०५२९२०
३.	किनुलाल झागड	सदस्य	वडा सदस्य	९८०४०१८८९२
४.	गहती कुमारी सरदार	सदस्य	वडा सदस्य	९८१९३८०२७७
५.	सोशिला देवी राय	सदस्य	वडा सदस्य	९८११०३६४३१
६.	लक्ष्मी प्रसाद राउत	सदस्य	स्वास्थ्य संस्था	९८४९८६४६२४
७.		सदस्य	नेपाल प्रहरी	
८.	सावित्री ढुङ्गेल	सदस्य	विद्यालय प्रतिनिधि	९८४२३६१३८०
९.	दुगानन्द बातर	सदस्य	नेपाली काँग्रेस प्रतिनिधि	९८०४०११८६८
१०.		सदस्य	नेकपा एमाले प्रतिनिधि	
११.		सदस्य	रा प्र पा	
१२.	सम्पतलाल साह सोनार	सदस्य	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	९८११३४०१०४
१३.	किशोर मुडियारी	सदस्य	अपाङ्गता सञ्जाल प्रतिनिधि	९८१०४५०२३१
१४.	अजित कुमार सरदार	सदस्य	बाल क्लव प्रतिनिधि	
१५.	गणेश मुडियारी	सदस्य	युवा क्लव प्रतिनिधि	
१६.	सुस्मिता बुढाथोकी	सदस्य	स्वास्थ्य स्वयंसेविका	९८१२३५६३२०
१७.	ज्योति मुडियारी	सदस्य	महिला समूह प्रतिनिधि	९८००९५६२५५
१८.	रामकुमार विश्वकर्मा	सदस्य	बुद्धिजिवी	९८४२०४८४२१
१९.	प्रविण मिश्र	सदस्य	बुद्धिजिवी	९८४२०९०८५४
२०.	विरेन्द्र कुमार सरदार	सदस्य	बुद्धिजिवी	९८०४००६२६५
२१.	प्रेम सरदार	सदस्य	बुद्धिजिवी	९८०७००८९५२

क्र.सं.	नाम	पद	संलग्न संस्था	सम्पर्क नम्वर
२२.	प्रकाश झागड	सदस्य	बुद्धिजिवी	९८१७३१२५२३
२३.	रेखा मुडियारी	सदस्य	बुद्धिजिवी	९८२७०१२२५९
२४.	अन्तलाल खवास	सदस्य सचिव	वडा सचिव	९८१९३२३५२२

सोत : वडास्तरीय छलफल २०८१

वडास्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति वडा नं ६

क्र.सं.	नाम	पद	संलग्न संस्था	सम्पर्क नम्वर
१.	विसो सरदार	अध्यक्ष	वडा अध्यक्ष	९८१६३७९८०५
२.	श्यामलाल सरदार	सदस्य	वडा सदस्य	९८०७३६११६०
३.	राजकुमार देव	सदस्य	वडा सदस्य	९८४२३५८४०३
४.	रामादेवी राजवंशी	सदस्य	वडा सदस्य	९८१६३४१०२८
५.	ममतादेवी सरदार	सदस्य	वडा सदस्य	९८११०५४३८४
६.	रेमन्त कुमार दास	सदस्य	स्वास्थ्य संस्था	९८५२०५१२५१
७.	टेक बहादुर कार्की	सदस्य	नेपाल प्रहरी	९८५२०३८२०७
८.	रमाकान्त झा	सदस्य	विद्यालय प्रतिनिधि	९८४२०३१८३२
९.	श्रवण कुमार सरदार	सदस्य	नेपाली काँग्रेस प्रतिनिधि	९८०७३६००३५
१०.	पृथ्वीलाल सरदार	सदस्य	नेकपा एमाले प्रतिनिधि	९८०७०२०४६९
११.	विजय कुमार यादव	सदस्य	नेकपा एकिकृत माओवादी	९८०५३१७३९१
१२.	फणिन्द्र कुँवर	सदस्य	अपाङ्गता सञ्जाल प्रतिनिधि	९८१३३५०२०७
१३.	सोहानी उराव	सदस्य	बाल क्लव प्रतिनिधि	९८११०५४३८४
१४.	प्रकाश कुमार सरदार	सदस्य	युवा क्लव प्रतिनिधि	९८१७३२२११०
१५.	सिमा सरदार	सदस्य	स्वास्थ्य स्वयंसेविका	९८२०३३९५७६
१६.	काडोदेवी सरदार	सदस्य	महिला समूह प्रतिनिधि	९८२४३२७६५६
१७.	कैलाश साह	सदस्य	सहकारी संस्था प्रतिनिधि	९८४२१००२१८
१८.	रोशन पाण्डे	सदस्य सचिव	वडा सचिव	९८६३२३८३२६

सोत : वडास्तरीय छलफल २०८१

वडास्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति वडा नं ७

क्र.सं.	नाम	पद	संलग्न संस्था	सम्पर्क नम्वर
१.	मनोज कुमार माझी	अध्यक्ष	वडा अध्यक्ष	९८०७०४२२४५
२.	रमेश राई	सदस्य	वडा सदस्य	९८१७३९६४१३
३.	बसन्त कुमार कार्की	सदस्य	वडा सदस्य	९८४२३२२६१५
४.	विष्णुकुमारी राई	सदस्य	वडा सदस्य	९८०४०६१२८८
५.	सरिताकुमारी सरदार	सदस्य	वडा सदस्य	९८०७३९९३२०
६.	मनिराज शर्मा	सदस्य	विद्यालय प्रतिनिधि	
७.	सोनित कुमार मण्डल	सदस्य	स्वास्थ्य चौकी प्रमुख	
८.	चन्द्रलाल सरदार	सदस्य	नेपाली काँग्रेस प्रतिनिधि	

क्र.सं.	नाम	पद	संलग्न संस्था	सम्पर्क नम्वर
९.	विनोद कुमार माझी	सदस्य	नेकपा माओवादी केन्द्र	
१०.	सत्य नारायण सरदार	सदस्य	नेकपा एमाले प्रतिनिधि	
११.	हरिनन्दन मुडियारी	सदस्य		
१२.	चन्द्रकला खतिवडा	सदस्य	स्वास्थ्य स्वयंसेविका	
१३.	गोमा पण्डित	सदस्य	अपाङ्गता प्रतिनिधि	
१४.	टेक बहादुर कार्की	सदस्य	प्रहरी प्रमुख	
१५.	सन्तोष नेपाल	सदस्य सचिव	वडा सचिव	९८४२४६९९१७

सोत : वडास्तरीय छलफल २०८१

अनुसूची २० वडाको सामाजिक स्रोत तथा प्रकोप नक्सा

वडा नं १

कटहरी गाउँपालिका वडा नं १

प्रकोप नक्सा

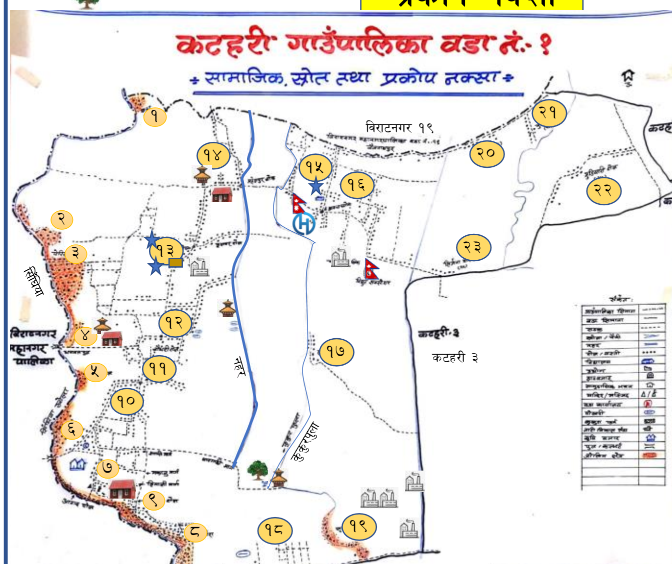

संकेत

सि.नं	विवरण	संकेत
१	टोल	
२	डुवानबाट उच्च जोखिम वस्ती	
३	खुल्ला क्षेत्र	
४	विद्यालय (सामुदायिक/निजि)	
५	स्वास्थ्य चोकी, अस्पताल	
६	ग्याँस डिलर वा डिपो	
७	पर्यटकीय स्थलहरू	
८	वडा कार्यालय	
९	सामुदायिक भवन	
१०	वन जङ्गल	
११	खोला	
१२	आगलागी प्रभावित क्षेत्र	
१३	खोला कटानबाट प्रभावित क्षेत्र	
१४	वन्यजन्तुबाट जोखिम क्षेत्र	
१४	मन्दिर तथा धार्मिक स्थल	

क्र सं	टोल	घर
१	खद्रा टोल	९
२	संगम टोल	३०
३	पेरिस डाँडा	७५
४	भट्टराई समाज	१२
५	मण्डल टोल	१२
६	आनन्द टोल	७०
७	मुस्लिम टोल	११०
८	झंझोरा टोल	२२५
९	चौतारा टोल	१०
१०	जमटोकी	६०
११	माझी टोल	८५
१२	चौधरी टोल	२००
१३	राजवंशी टोल	२१०
१४	विश्वास टोल	४०
१५	ढाबी टोल	६०
१६	खोरिया टोल	१६०
१७	हरिपुर	२०
१८	नयाँ वस्ती	७५
१९	सुन्दर वस्ती	३०
२०	श्रीटोल	१४
२१	मुस्लिम टोल	१५
२२	मुडियारी टोल	३५
२३	सिर्जना टोल	१५

मितिः २०८१/०३/०४ मा वडास्तरमा सम्पन्न कार्यशालाका आधारमा

वडा नं २

कटहरी गाउँपालिका वडा नं २

प्रकोप नक्सा

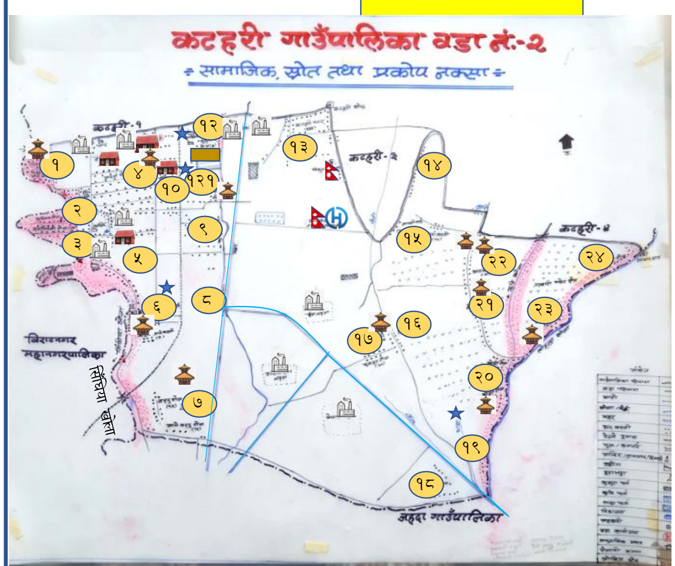

संकेत

सि.नं	विवरण	संकेत
१	टोल	
२	डुवानबाट उच्च जोखिम वस्ती	
३	खुल्ला क्षेत्र	
४	विद्यालय (सामुदायिक/निजि)	
५	स्वास्थ्य चोकी, अस्पताल	
६	ग्याँस डिलर वा डिपो	
७	पर्यटकीय स्थलहरू	
८	वडा कार्यालय	
९	सामुदायिक भवन	
१०	वन जङ्गल	
११	खोला	
१२	आगलागी प्रभावित क्षेत्र	
१३	खोला कटानबाट प्रभावित क्षेत्र	
१४	वन्यजन्तुबाट जोखिम क्षेत्र	
१४	मन्दिर तथा धार्मिक स्थल	

मितिः २०८१/०३/०२ मा वडास्तरमा

क्र सं	टोल	घर
१	योगनगर	४००
२	मुस्लिम टोल	५०
३	बजरङ्गवली	६०
४	आदर्श टोल	७००
५	लाइब्रेरी टोल	५००
६	कदम टोली	१००
७	बटुटोल	५०
८	ऋषिदेव टोल	१५
९	संसारी टोल	१००
१०	गनगाई टोल	३०
११	नमुना वस्ती	५०
१२	सुकुम्बासी टोल	३०
१३	कटहरी बजार	१२५
१४	राजवंशी टोल	३०
१५	नयाँ वस्ती	२०
१६	हल्दीबारी	५२
१७	मुसहर टोल	४०
१८	ऋषिदेव टोल	३०
१९	कदम गछिया	२५०
२०	कोइरीटोल	१५
२१	ऋषिदेव टोल	१४०
२२	मण्डल टोल	२०
२३	सहनी टोल	२५
२४	कशवाहा टोल	३०

वडा नं ३

संकेत

सि.नं	विवरण	संकेत
१	टोल	
२	डुवानबाट उच्च जोखिम वस्ती	
३	खुल्ला क्षेत्र	
४	विद्यालय (सामुदायिक/निजि)	
५	स्वास्थ्य चोकी, अस्पताल	
६	पिट्रोल पम्प	
७	पर्यटकीय स्थलहरू	
८	वडा कार्यालय र गाउँपालिका	
९	सामुदायिक भवन	
१०	वन जङ्गल	
११	खोला	
१२	आगलागी प्रभावित क्षेत्र	
१३	खोला कटानबाट प्रभावित क्षेत्र	
१४	उद्योग	
१४	मन्दिर तथा धार्मिक स्थल	

क सं	टोल	घर
१	पिछडा टोल	२५
२	पासवान टोल	६०
३	जिरात टोल	१८०
४	राजवंशी टोल	६५
५	कामत टोल	४०
६	पासवान टोल	४०
७	कामत टोल	६०
८	कटहरी बजार	५०
९	गान्धीटोल	२०
१०	राजवंशी टोल	७०
११	आनन्द चोक	४०
१२	नयाँबस्ती	८०
१३	सहनी टोल	९५
१४	कामत टोल	२०
१५	यादव टोल	४०
१६	मण्डल टोल	७५
१७		

मितिः २०८१/०२/२९ मा वडास्तरमा सम्पन्न कार्यशालाका आधारमा

वडा नं ४

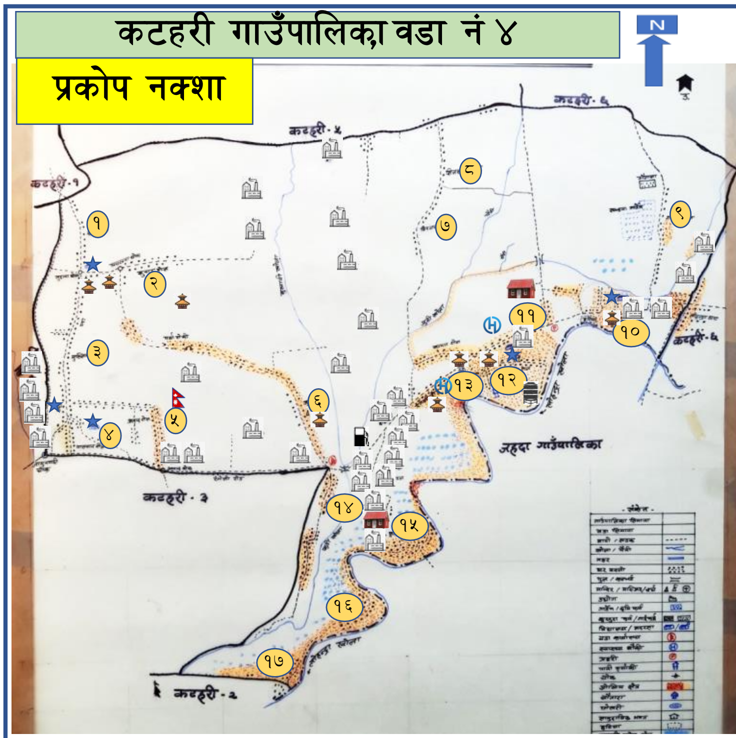

संकेत

सि.नं	विवरण	संकेत
१	टोल	
२	डुवानबाट उच्च जोखिम वस्ती	
३	खुल्ला क्षेत्र	
४	विद्यालय (सामुदायिक/निजि)	
५	स्वास्थ्य चोकी, अस्पताल	
६	पिट्रोल पम्प	
७	पर्यटकीय स्थलहरू	
८	वडा कार्यालय	
९	सामुदायिक भवन	
१०	वन जङ्गल	
११	खोला	
१२	आगलागी प्रभावित क्षेत्र	
१३	खोला कटानबाट प्रभावित क्षेत्र	
१४	उद्योग	
१४	मन्दिर तथा धार्मिक स्थल	

क सं	टोल	घर
१	खयरवना	२५०
२	सुनार टोल	१५०
३	मुस्लिमटोल	१५०
४	पासवान टोल	५०
५	आनन्द टोल	८०
६	जुडिघाट मधुरा	२३०
७	पिपलचोक	१५०
८	शितला टोल	५०
९	गार्डेनटोल	
१०	पूर्वटोल	५०
११	नयाँबजार	१३०
१२	सुकुम्बासीटोल	१००
१३	सन्थालटोल	१००
१४	जुडिघाट	८०
१५	फूलटोल मधुरा	६०
१६	गनुटोल	४०
१७	कुशवाहाटोल	४०
१८		

मितिः २०८१/०२/२८ मा वडास्तरमा सम्पन्न कार्यशालाका आधारमा

वडा नं ५

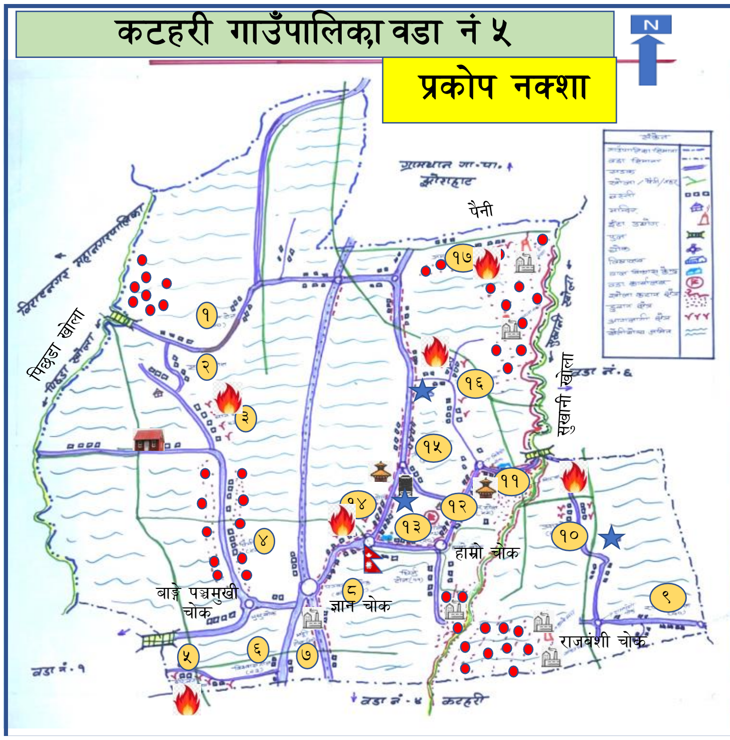

संकेत

सि.नं	विवरण	संकेत
१	टोल	
२	डुवानबाट उच्च जोखिम वस्ती	
३	खुल्ला क्षेत्र	
४	विद्यालय (सामुदायिक/निजि)	
५	स्वास्थ्य चोकी, अस्पताल	
६	पेट्रोल पम्प	
७	पर्यटकीय स्थलहरू	
८	वडा कार्यालय	
९	सामुदायिक भवन	
१०	वन जङ्गल	
११	खोला	
१२	आगलागी प्रभावित क्षेत्र	
१३	खोला कटानबाट प्रभावित क्षेत्र	
१४	उद्योग	
१४	मन्दिर तथा धार्मिक स्थल	

क सं	टोल	घर
१	पश्चिम टोल	५०
२	एसपी टोल	७
३	थान टोल	४३
४	पैनी टोल	५३
५	लवटोलिया	२७
६	विश्वास टोल	२३
७	भट्टीटोल	२८
८	धिर्जु टोल	११
९	राजवंशी टोल	६०
१०	उरावटोल	६५
११	नयाँ टोल	४०
१२	सून्दर टोल	५५
१३	बाँस टोल	४२
१४	जङ्गल टोल	९०
१५	तीन टोलिया	२७
१६	बोराहा टोल	५५
१७	जमुवा मरान टोल	३२
१८		
१९		

मितिः २०८१/०२/२४ मा वडास्तरमा सम्पन्न कार्यशालाका आधारमा

वडा नं ६

संकेत

सि.नं	विवरण	संकेत
१	टोल	
२	डुवानबाट उच्च जोखिम वस्ती	
३	खुल्ला क्षेत्र	
४	विद्यालय (सामुदायिक/निजि)	
५	स्वास्थ्य चोकी, अस्पताल	
६	पेट्रोल पम्प	
७	पर्यटकीय स्थलहरू	
८	वडा कार्यालय	
९	सामुदायिक भवन	
१०	वन जङ्गल	
११	खोला	
१२	आगलागी प्रभावित क्षेत्र	
१३	खोला कटानबाट प्रभावित क्षेत्र	
१४	उद्योग	
१४	मन्दिर तथा धार्मिक स्थल	

क सं	टोल	घर
१	सितपुर	१५०
२	सितपुर	४५
३	क्वाटर टोल	७०
४	मन्दिर टोल	१०
५	मन्दिर टोल	५९
६	भौडाहा	१५५
७	सर्लाही टोल	५०
८	स्कूल टोल	५०
९	राजवंशी टोल	८५
१०	थलाहा टोल	२००
११	पैनीटोल	१००
१२	ठेलाखोकी	२००
१३	भाटी भौडाहा	२२५
१४	मन्त्री टोल	१००
१५	केसोरिया	१६०
१६	सम्झना गार्डेन	७०
१७	बालुघाट	२००
१८		
१९		

मितिः २०८१/०२/३२ मा वडास्तरमा सम्पन्न कार्यशालाका आधारमा

वडा नं ७

कटहरी गाउँपालिका वडा नं ७

प्रकोप नक्शा

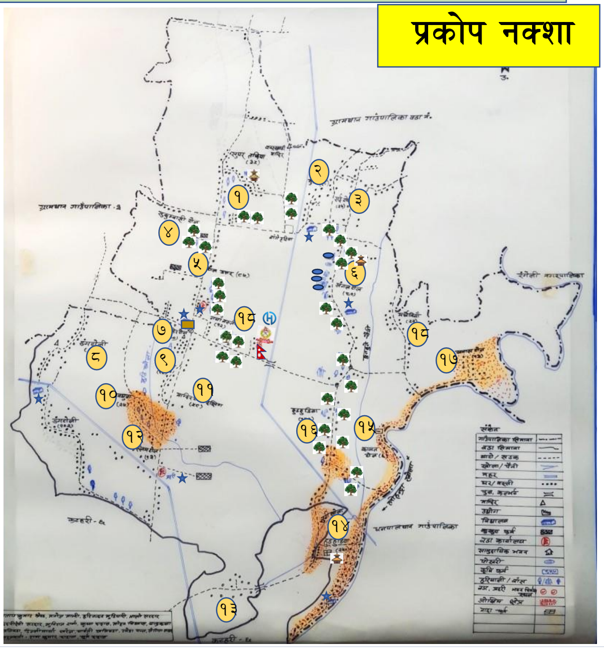

संकेत

सि.नं	विवरण	संकेत
१	टोल	
२	डुवानबाट उच्च जोखिम वस्ती	
३	खुल्ला क्षेत्र	
४	विद्यालय (सामुदायिक/निजि)	
५	स्वास्थ्य चोकी, अस्पताल	
६	पेट्रोल पम्प	
७	पर्यटकीय स्थलहरू	
८	वडा कार्यालय	
९	सामुदायिक भवन	
१०	वन जङ्गल	
११	खोला	
१२	आगलागी प्रभावित क्षेत्र	
१३	खोला कटानबाट प्रभावित क्षेत्र	
१४	प्रहरी	
१४	मन्दिर तथा धार्मिक स्थल	

क सं	टोल	घर
१	सुपर तकिया	६०
२	मुसहरी	२८
३	राई टोल	२७
४	सुकुम्वासी	७
५	मन्दिरटोल उत्तर	४०
६	जङ्गल टोल	८०
७	मन्दिर टोल	८०
८	डङ टोली	६६
९	मन्दिरटोल दक्षिण	५८
१०	बधुवा	२७
११	डङ टोली	१००
१२	मुस्लिम टोल	१३
१३	नकुल टोल	३५
१४	हुडहुडिया	२५०
१५	कामत टोद्य	२०
१६	हुडहुडिया	२००
१७	खवास टोल	१३
१८	मर्चेनियाँ	२२
१९		

मिति: २०८१/०२/३१ मा वडास्तरमा सम्पन्न कार्यशालाका आधारमा

अनुसूची २१ प्रकोप स्तरीकरण

कटहरी गाउँपालिकाको प्रकोप नक्साङ्कन र स्तरीकरण

प्रकोप	पशुबाली रोग	बाढी	सडक दुर्घटना	सा कुकुर	सुख्खा खडेरी	हावाहुरी	महामारी	आगलागी	सर्पदंश	विद्युत दुर्घटना
पशुबाली रोग		पशुबाली रोग	पशुबाली रोग	पशुबाली रोग	पशुबाली रोग	पशुबाली रोग	पशुबाली रोग	पशुबाली रोग	पशुबाली रोग	पशुबाली रोग
बाढी			बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी
सडक दुर्घटना				सडक दुर्घटना	सडक दुर्घटना	सडक दुर्घटना	सडक दुर्घटना	सडक दुर्घटना	सडक दुर्घटना	सडक दुर्घटना
सा कुकुर					सा कुकुर	सा कुकुर	सा कुकुर	सा कुकुर	सा कुकुर	सा कुकुर
सुख्खा खडेरी						सुख्खा खडेरी	सुख्खा खडेरी	सुख्खा खडेरी	सुख्खा खडेरी	सुख्खा खडेरी
हावाहुरी							हावाहुरी	हावाहुरी	हावाहुरी	हावाहुरी
महामारी								महामारी	महामारी	महामारी
आगलागी									आगलागी	आगलागी
सर्पदंश										सर्पदंश
विद्युत दुर्घटना										
अंकभार	१०	९	८	७	६	५	४	३	२	१
स्तर	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०

अनुसूची २२ ऐतिहासिक समयरेखा विश्लेषण ९विगत ३० वर्षको विवरण ०₹

वडा नं १

विपद्	साल र महिना	स्थान	भौतिक क्षति	सामाजिक क्षति	आर्थिक क्षति	मानवीय क्षति	प्राकृतिक क्षति	सूचना पुष्ट्याईको विधि
चट्याङ	2065 श्रावण	कटहरी -१		-	२ थान गोरु 40000 । -	-	-	समुदाय र प्रहरी
आगलागी	2071 मङ्सिर	कटहरी -१	फुसको १ घर र सरसामानहरु		300000 । -			समुदाय छलफल
भूकम्प	2072 बैशाख	कटहरी -१	खानेपानी	विद्यालय-२ पुल -2	1560000 । -	-	-	समुदाय र प्रहरी
बाढी	2074 श्रावण	कटहरी -१	758 घर	महेशपुर आ.वि. विद्युत पोल-20 मदरसा – 1	३ करोड भन्दा माथि	1 जनाको मृत्यु	७ विघा	समुदाय र प्रहरी
हावा हुन्डरी	2075 चैत्र	कटहरी -१	कुखुराफर्म-1 घर-2 वटा		325000 । -			समुदाय छलफल
शितलहर	2075 पौष	कटहरी -१	तरकारी खेती	-	130000 । -	२ जनाको मृत्यु		समुदाय छलफल
सडक दुर्घटना	हरेकवर्ष	कटहरी -१				५ जनाको मृत्यु १५ जना घाइते		समुदाय र प्रहरी

वडा नं २

विपद्	साल र महिना	स्थान	भौतिक क्षति	सामाजिक क्षति	आर्थिक क्षति	मानवीय क्षति	प्राकृतिक क्षति	सूचना पुष्ट्याईको विधि
हावाहुरी	2066 बैशाख	कटहरी-२	८ घर ढलेका 130 घर छाना उढाएको	विद्युत, संचारका साधनमा क्षति	6 लाख	-	फलफुलका बोटहरु नष्ट	समूह छलफल
कटान	2076 श्रावण	कटहरी-२	-	बाटो अवरेध, निजी जमिनबाट हिडडुल	50 लाख	-	लोहन्द्रा खोलाले कुशवहा टोल उत्तरमा ६ कठ्ठा जमिन सहित बाटो र सिंघिया खोलाले वटुकटोल छेउ कटान गरेको	समुदाय छलफल

विपद्	साल र महिना	स्थान	भौतिक क्षति	सामाजिक क्षति	आर्थिक क्षति	मानवीय क्षति	प्राकृतिक क्षति	सूचना पुष्ट्याईको विधि
आगलागी	2066 फाल्गुण	योगनगर	१ घर जलेर पूरै नष्ट		५० हजार		आँप र कदमका रुखहरु क्षति	समुदाय छलफल
आगलागी	2068 बैशाख	योगनगर	२ घर जलेर क्षति		२५ हजार			समुदाय छलफल
भूकम्प	2072 बैशाख	कटहरी-२	15 घर ढलेर पूर्ण क्षति	खानेपाली, विद्युत, टलिकम, स्कूलमा क्षति	३० लाख	4 जनालाई सामान्य चोट लागेको		समुदाय छलफल
बाढी	2074 श्रावण	कटहरी-२	300 घर डुवान	विद्यालय खानेपानी बाटो बन्द	५० लाख	फोहोरका कारण वडाभरी महामारी फैलिएको	कटान र डुवानले जग्गा र वनबुट्यान क्षति	समुदाय छलफल
आन्दोलन	2062 साल	कटहरी-२	सटर, घर तोडफोड र लुटपाट	नागरिकहरुलाई डर, त्रास, भय	१० लाख	प्रहरीको गोली लागेर २ जना मृत्यु		समुदाय तथा प्रहरी

वडा नं ३

विपद्	साल र महिना	स्थान	भौतिक क्षति	सामाजिक क्षति	आर्थिक क्षति	मानवीय क्षति	प्राकृतिक क्षति	सूचना पुष्ट्याईको विधि
बाढी र खोला कटान	2074 साल	कटहरी-3	7 घर पूर्ण क्षति वाली विनास	विद्यालय र बाटो डुवानका कारण बन्द	50 लाख करिव	2 जनाको मृत्यु	४ विघा जमिन कटान	समुदाय
भूकम्प	2072 साल	कटहरी-३	घर चर्किनुका साथै दिवाल लडेको	विद्यालय भवन चर्केका कारण अध्यापन अवरुद्ध	५ लाख वरावरको क्षति	रिंगटा लाग्ने वाकवाकी लाग्ने गरेको	-	समुदाय
सडक दुर्घटना	2076 साल	कटहरी-3	सवारी साधनमा क्षति	सडक अवरोध सामाजिक तनाव	२० लाख वरावरको क्षति	१० जनाको मृत्यु	-	समुदाय र प्रहरी
जनावर आतङ्क	2076 साल	कटहरी-३	सडक दुर्घटना	-	वार्षिक 5 लाख वरावरको क्षति	कुकुरले टोकेर १ जना मृत्यु	-	समुदाय छलफल
असिना	2073 साल	कटहरी-३	-	-	1 करोड वरावरको क्षति	8 जना घाईते	-	समुदाय छलफल
शितलहर	2076 साल	कटहरी-३	तरकारी तथा बालीमा क्षति	आगो र घुर वालेका कारण वातावरण दुसित	करिव 1 लाख भन्दा बढी क्षति	विरामी परी २ जनाको मृत्यु	-	समुदाय छलफल
हावाहुरी	2071 साल	कटहरी-३	छाना उढाएर 10 घर पूर्ण क्षति	विद्यालयका छाना उढाएको	३० लाख बरावरको क्षति	करिव 15 जना घाईते	करिव 60 रुखमा क्षति	समूदाय छलफल

वडा नं ४

विपद्	साल र महिना	स्थान	भौतिक क्षति	सामाजिक क्षति	आर्थिक क्षति	मानवीय क्षति	प्राकृतिक क्षति	सूचनाको पुष्ट्याई
बाढी	2074 साल	कटहरी-४	करिव 150 घर, उद्योग धन्दाको कच्चा पदार्थ नष्ट	अधिकांश कच्ची घरहरु पानीको कारणले भासिएको	करिव १० देखि 15 करोडको क्षति	२ जनाको मृत्यु	कटान र डुवान का कारण करिव 250 रुखहरु ढलेको	समुदाय छलफल
भूकम्प	2072 बैशाख 12	कटहरी-४	३ घर पूर्णक्षति र करिव 35 घरमा आशिक क्षति	विद्यालय मन्दिर मस्जिद ग्रामथानमा क्षति	करिव 25 देखि 30 लाखको क्षति	२ जनाको मृत्यु	सडक चर्किएको, रुखहरु ढलेको	समुदाय छलफल
हावाहुरी	2062	कटहरी-४	करिव २०० घरको छानो उडाएको	2 वटा विद्यालय र मन्दिरको छानो क्षति	करिव 250 विघामा लगाएको गहुँ उखु र मकैमा क्षति	करिव ५० जना सामान्य घाइते	केही रुखहरु ढलेका	समुदाय छलफल
सडक दुर्घटना	4-5 वर्षयता निरन्तर	कटहरी-४	साइकलदेखि गाडीसम्म दुर्घटना हुँदा क्षति भएको	विद्यालय र कार्यालय जानेहरुलाई अवरोध		करिव ११ जनाको मृत्यु र २० जना घाइते		समुदाय छलफल
जनाबर आतङ्क	2065	कटहरी-४		विद्यालय जाने वालवालिका त्रासमा	करिव ६ लाख	कुकुर टोकाइले 2 जनाको मृत्यु		समुदाय छलफल
बाढी	२०७८ कार्तिक	वडाभरी	काटेको धान १० % काट्नबाँकी ८०% र तरकारी पूर्णक्षति					
सडक दुर्घटना	२०७७	वडाभरी				३ जनाको मृत्यु		

वडा नं ५

विपद्	साल र महिना	स्थान	भौतिक क्षति	सामाजिक क्षति	आर्थिक क्षति	मानवीय क्षति	सूचना श्रोत
बाढी	२०५५	वडाभरी	अधिकांश डुबान, २० वटा घरहरु पूर्ण क्षति		करिव १ लाख		जेष्ठ नागरीक
बाढी कटान	२०५६	सितपुर	६ घर बगेको		करिव लाख	२ जना	जेष्ठ नागरीक

चट्याङ्ग	२०६२	ढेलाखोकी	१ घर क्षति भएको	३ जना मृत्यु			स्थानीय
आगलागी	२०६६	साविक ९ नं, भौडाहा	सरस्वती आधारभुत बिद्यालय	विद्यालय एक हप्ता सम्म संचालन नभएको	आगलागी		
हावाहुरी	२०६८	पैनी टोल र सुन्दर टोल	३० घरको छानाहरुमा आंशिक क्षति	विद्यालयको छाना उडाएको	करिव १ लाख ३० हजार		सर्व साधारण
भूकम्प	२०७२ बैशाख १२	वडाभरी	जोडदार धक्काको महसुस	भौडाहा मा केहि भवन सामान्य चर्किएको	करिव ५ लाख		स्थानीय बासिन्दा
बाढी	२०७४	पैनीटोल, राजबंशीं टोल, पश्चिम टोलका बस्तिहरु	पैनीटोलका ५ घर भत्किएको	मानिसहरु एक हप्ता सम्म आश्रय लिएर बसेका पठन पाठनमा अवरोध पैनीटोलको कल्भर्ट भत्किएको	करिव १० लाख		स्थानीय वासिन्दा

वडा नं ६

विपद्	साल र महिना	स्थान	भौतिक क्षति	सामाजिक क्षति	आर्थिक क्षति	मानवीय क्षति	सूचना श्रोत
आगलागी	२०५०	साविक ३ नं, भौडाहा	१ घर		१०,०००		जेष्ठ नागरिक
बाढि	२०५५	साविक भौडाहा गाविस , सतार टोली	अधिकांश घर डुबान २० वटा घरहरु		१,००,०००		जेष्ठ नागरिक
पहिरो कटान	२०५६	सितपुर	६ घर बगेको		१४,००,०००	२ जना	जेष्ठ नागरिक
चटयाङ	२०६२	ढेलाखोकी	१ घर क्षति भएको	३ जना मृत्यु			स्थानीय
आगलागी	२०६६	साविक ९ नं, भौडाहा	सरस्वती आधारभूत बिद्यालयको कागज पत्र जलेर नष्ट	बिद्यालय एक हप्ता सम्म संचालन नभएको	१,००,०००		जेष्ठ नागरिक
हुरी बतास	२०६८	पैनि टोल र सुन्दर टोल	३० घरको छानाहरुमा आंशिक क्षति	बिद्यालयको छाना उडाएको	१,३०,०००		सर्व साधारण
भुकम्प	२०७२		तराईमा जोडदार धक्काको महसुस	भौडाहामा केहि भवन सामान्य चर्किएको	५,००,०००		स्थानीय बासिन्दा

बाढी	२०७४ श्रावण २८	वडा नं ६	१०९ घर पूर्ण रुपमा क्षति ३६४ घर आँशिक रुपमा क्षति	सामाजिक जनजीवन अस्तव्यस्त	करिव २ करोड	४८० जना ब्यक्ति एक महिनाको लागि बिस्थापित	अस्थायी प्रहरी चौकी
बाढी	२०७८ भाद्र	वडाभरी	२५ घर पूर्ण क्षति		धानबालीमा ब्यापक क्षति		
सडक दुर्घटना	२०८०					१ जना घाइते	

वडा नं ७

विपद्	साल र महिना	स्थान	भौतिक क्षति	सामाजिक क्षति	आर्थिक क्षति	मानवीय क्षति	प्राकृतिक क्षति	सूचना पुष्ट्याईको विधि
भूकम्प	2072 बैशाख	कटहरी -७	केही घरहरुमा आशिक क्षति	विद्यालय भवनमा क्षति	600000 I -	-	-	समुदाय छलफल
बाढी	2074 साल	कटहरी -७	३०० घर डुवान २१ घर कटान	लक्ष्मी आ.वि. डुवान	10000000 I	महामारी फैलिएको	करिव 4-5 विघा जमिन कटान	समुदाय छलफल
आगलागी	2051-2052	कटहरी -७	१० घर क्षति	-	500000 I -	-	-	समुदाय छलफल
हावाहुरी	2062 साल	कटहरी -७	५ घरमा क्षति	विद्युत पोलहरु ढलेका	300000 I -	-	-	समुदाय छलफल
जनावर आतङ्क	बारम्वार	कटहरी -७	-	विद्यालय जाने वालवालिका त्रासमा	बाखा पाठा तथा हाँस कुखुरा कुकुरले टोकेको	-	-	समुदाय छलफल

अनुसूचीः २३

प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा फाराम

Initial Rapid Assessment Form (IRA)

विपद् लेखाजोखा मार्गदर्शन, २०७२ (प्रथम संसोधन, २०७८) सँग सम्बन्धित

१. घटनास्थलको जानकारी

प्रदेशको नामः	जिल्लाको नामः	गाउँ/ नगरपालिकाको नामः
वडा नम्बरः	टोलः	सूचना संकलन मिति (गते/ महिला/साल):

२. घटनास्थलको वस्तुस्थिति

विपद्को प्रकार	घटना घटेको मिति गते/ महिला/साल	घटना घटेको समय (घण्टा/मिनेट)

मौसमको वर्तमान अवस्था कस्तो छ ?	☐ सामान्य ☐ प्रतिकुल
जिल्ला सदरमुकामबाट अनुमानित दूरी (किमि)	पालिका सदरमुकामबाट अनुमानित दूरी (किमि)

मृतक संख्या	बेपत्ता संख्या	घाइते संख्या	जम्मा प्रभावित (अनुमानित घरधुरी संख्या) :	जम्मा विस्थापित (अनुमानित घरधुरी संख्या) :
महिला :	महिला :	महिला :		
पुरुष :	पुरुष :	पुरुष :		
बालबालिका :	बालबालिका :	बालबालिका :		
अन्य:	अन्य:	अन्य:		
जम्मा :	जम्मा :	जम्मा :		

खोज तथा उद्धारको अवस्था	☐ भइरहेको ☐ उद्धार संख्या ☐ नभएको

विस्थापितहरु हाल बसिरहेको ठाउँ/संरचना	☐ मानवीय सहायता स्थलः संख्या ☐ सामुदायिक खुल्ला स्थानः संख्या ☐ विद्यालय संख्याः ☐ सार्वजनिक भवन संख्याः .... ☐ सडक छेउ वा सडक माथिः संख्या ☐ वन क्षेत्रः संख्या ☐ आफन्त/छिमेकीः संख्या ☐ अन्यः (उल्लेख गर्ने) संख्याः	

अहिले प्रभावित स्थानसम्म आवतजावतको अवस्था	☐ ठीक छ ☐ कठिन छ ☐ बन्द छ	सामान्य अवस्थामा यातायातको पहुँच ☐ छ ☐ छैन	सवारी साधन/यातायात सेवा	☐ अवरुद्ध भएको ☐ अवरुद्ध नभएको

नजिकै चालु हेलीप्याडको अवस्था ☐ चालु ☐ अवरुद्ध ☐ छैन

सञ्चार सेवा	☐ अवरुद्ध भएको ☐ अवरुद्ध नभएको
विद्युत सेवा उपलब्ध	☐ अवरुद्ध भएको ☐ अवरुद्ध नभएको
प्रभावित परिवारको सञ्चित खाद्य सामग्री	☐ क्षति भएको (घरधुरी संख्या) .... ☐ क्षति नभएको (घरधुरी संख्या) ....

स्वास्थ्य सेवा	☐ सञ्चालनमा भएको (संख्या ....) ☐ सञ्चालनमा नभएको (संख्या ....) तत्काल उपचारका लागि स्थानान्तरण गर्नुपर्ने भएमा, संख्या ....
सञ्चालित स्वास्थ्य सेवाकोलागि आवश्यक औषधी	☐ उपलब्ध छ ☐ पर्याप्त छैन
विद्यालय	☐ सञ्चालनमा भएको (संख्या ....) ☐ सञ्चालनमा नभएको (संख्या ....) ☐ प्रभावित विद्यार्थीहरुको संख्याः ....
खानेपानीको आपूर्ती	☐ सुचारु (पर्याप्त) (संख्या) ☐ अपर्याप्त (संख्या) प्रभावित घरधुरी संख्याः.........
भौतिक संरचना	
निजी घर	☐ पूर्ण क्षति (संख्या ....) ☐ आँशिक क्षति (संख्या ....)
सरकारी कार्यालय/भवन	☐ पूर्ण क्षति (संख्या ....) ☐ आँशिक क्षति (संख्या ....)
सामुदायिक भवन	☐ पूर्ण क्षति (संख्या ....) ☐ आँशिक क्षति (संख्या ....)
कृषि बालीको क्षति	☐ क्षति (अनुमानित क्षेत्रफल ....) (विघा/रोपनी)
पशु चौपाया क्षति	☐ (अनुमानित संख्या ....)
पंक्षी क्षति	☐ (अनुमानित संख्या ....)
अन्य क्षति	☐ पूर्ण क्षति (संख्या ....) ☐ आँशिक क्षति (संख्या ....)

फोहोर मैलाको व्यवस्थापनको अवस्था कस्तो छ ?	☐ सामान्य छ ☐ महामारीको सम्भावना छ
शौचालयको व्यवस्था छ ?	☐ सामान्य ☐ थप व्यवस्था गर्नुपर्छ (घरधुरी संख्या...............)

विशेष आवश्यकता (Special Requirement) भएका प्रभावितहरुको अनुमानित संख्या	
गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाहरुको लागि आवश्यक सामग्रीहरु (मर्यादा सामग्री (Dignity Kit)	☐ आवश्यक भएको ☐ आवश्यक नभएको आवश्यक भए अनुमानित संख्याः ....
५ वर्ष सम्मका बालबालिकाको लागि आवश्यक पौष्टिक आहारा तथा सामग्रीहरु	☐ आवश्यक भएको ☐ आवश्यक नभएको आवश्यक भए अनुमानित संख्याः.........
५ वर्षभन्दा माथिका बालबालिकाको लागि आवश्यक सामग्रीहरु (जस्तैः शैक्षिक तथा बालमैत्री स्थल (Child friendly space)	☐ आवश्यक भएको ☐ आवश्यक नभएको आवश्यक भए अनुमानित संख्याः ....
जेष्ठ नागरिकहरुका लागि आवश्यक सहयोग	☐ आवश्यक भएको ☐ आवश्यक नभएको आवश्यक भए अनुमानित संख्याः ....
अपाङ्गता भएकाहरुका लागि आवश्यक सहयोग	☐ आवश्यक भएको ☐ आवश्यक नभएको आवश्यक भए अनुमानित संख्याः ....
असहाय/अशक्त विरामीको संख्याः	

३. हालसम्म भएको राहत वितरणको अवस्था

राहत वितरण गर्ने तह संघसंस्था निकायको नाम	
राहत वितरण गरिएका सामग्रीहरुको नाम र परिमाण (पाल, त्रिपाल, चामल, कपडा, भाडाकुडा आदि)	
नगद/राहत वितरण गर्ने तह/संघसंस्था/ निकायको नामः	
राहत (नगद/राहत सामग्री) पाउने परिवार संख्याः	
राहत (नगद/राहत सामग्री) नपाएका प्रभावित परिवार संख्याः	

४. तत्काल गर्नुपर्ने

स्थानान्तरण गर्न	☐ आवश्यक पर्ने संख्या .... ☐ आवश्यक नपर्ने	
खाद्य तथा गैरखाद्य सामग्री	☐ परिवार (Family) टेण्ट परिवार संख्या........... ☐ त्रिपाल संख्या........... ☐ गुन्द्री (म्याट्रेस) संख्या...... ☐ पि फाम संख्या........... ☐ कम्बल संख्या ☐ कपडा संख्या ☐ भाडाकुँडा संख्या ☐ Hygiene Kit संख्याः ☐ चर्पी संख्या	खाद्यान्न (दाल, चामल, नुन, तेल) परिमाण .... कति जना ☐ तयारी खाना (दालमोठ ☐ चिउरा भुजा चाउचाउ ☐ विस्कुट) कतिजना ...... ☐ पिउने पानी ☐ अन्य

प्रभावित क्षेत्रमा कुनै अवाञ्छित गतिविधि	☐ भएको ☐ नभएको भए प्रभावित व्यक्तिको अनुमानित संख्या ....
लैङ्गिक हिँसा यौन हिँसा	☐ भएको ☐ नभएको भए प्रभावित व्यक्तिको अनुमानित संख्या ....
चोरी लुटपाट	☐ भएको ☐ नभएको ☐ भए प्रभावित व्यक्तिको अनुमानित संख्या
राहतका लागि नगद सहयोग गर्न उपयुक्त अवस्था	☐ छ ☐ छैन

५. सूचना संकलकहरुको विवरण

क्र सं	नाम, थर	पद/संस्था	सम्पर्क नम्बर	सूचना संकलन गरेको समयावधि (मिति र समय)	हस्ताक्षर
१.	टोली प्रमुख				
२.	सदस्य				
३.	सदस्य				
४.	सदस्य				
५.	सदस्य				

टोलीको थप टिप्पणी (Additional Observation) :

....
....

धन्यवाद

सन्दर्भ सामग्रीहरु

- विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन २०६७ (अद्यावधिक २०७६)।
- गाउँपालिकाले तयार गरेका दस्तावेजहरु ।
- सबै वडाहरुमा गरिएका एक दिवसीय कार्यशाला र तथ्याङ्क संकलन २०८१ जेष्ठ र असार ।
- स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति तथा सरोकारवालाहरुसंग कार्यशाला २०८१ असार ।
- विषयगत क्षेत्रहरुको कार्यशाला २०८१ असार ।
- जनप्रतिनिधिहरु र सरोकारवालाहरुसंगको टेलिफोन वार्ता र अन्तरकृया ।

विपद्बाट सुरक्षित हुने नागरिक अधिकार पूरा गर्न जिम्मेवार संघ, प्रदेश र स्थानीय सरकार

"Committed Governments at all levels to ensure Citizen's Right to Safety from Diasasters "

सुरक्षित समुदाय निर्माणका लागि स्थानीय नीति, योजना तर्जुमा तथा प्रभावकारी कार्यान्वयन

प्राद्देशिक नीति, कानून तथा योजना, कार्यान्वयन, सहजीकरण, अनुगमन

विपद् जोखिम व्यवस्थापन राष्ट्रिय नीति, कानून तथा योजना

विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि आवश्यक कार्यहरू:

- ★ जोखिम पहिचान, संकटासन्नता एवं क्षमता लेखाजोखा तथा नक्शांकन
- ★ संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा विपद् जोखिम शासकीय पद्धतिको सुदृढीकरण
- ★ विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि उत्थानशीलता वृद्धि गर्न बृहत्तर जोखिम जानकारीमा आधारित निजी तथा सार्वजनिक लगानी प्रवर्द्धन
- ★ प्रभावकारी विपद प्रतिकार्य पुनर्लाभ, पुन:स्थापना तथा पुनर्निर्माणमा "अझ राम्रो र बलियो" निर्माणका लागि विपद पूर्वतयारीको सुदृढीकरण

विषयगत क्षेत्रहरू

- १. समग्र व्यवस्थापन खोज तथा उद्धार क्षेत्र
- २. खाद्य तथा कृषि क्षेत्र
- ३. स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र
- ४. खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्र
- ५. अस्थायी आवास तथा गैरखाद्य क्षेत्र
- ६. आपतकालीन संरक्षण क्षेत्र
- ७. आपतकालीन शिक्षा क्षेत्र
- ८. शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्र

कटहरी गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

मोरङ, कोशी प्रदेश

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८१